

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
PETA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Drugi dan rada
7. decembar 2017. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Pete sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuju 103 narodna poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 105 narodnih poslanika i da imamo uslove za početak rada.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje?

Reč ima Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, svoje pitanje upućujem predsedniku Vlade Republike Srbije gospođici Ani Brnabić – dokle će u Vladi da trpi ministra Zoranu Mihajlović, koja neprekidno izaziva incidente, skandale? Nije mi krivo što sramoti rad svog ministarstva i sramoti rad Vlade, nego je počela veliku sramotu da nanosi i Narodnoj skupštini.

Na jednoj od prošlih sednica, kada se raspravljalo o Zakonu o Transportnoj zajednici, zajmu Kineske banke za Železnicu, zajmu za vodosnabdevanje, poslanici su ispravno postavili pitanje zašto to ide po hitnom postupku kad se moglo i na vreme obaviti. Predsednik Narodne skupštine gospođa Maja Gojković je obavestila narodne poslanike da je to tražila Zorana Mihajlović. Zorana Mihajlović se okrenula prema predsedniku Narodne skupštine i rekla joj da laže.

Znate šta, mi narodni poslanici jedni o drugima možemo da mislimo svašta, možemo međusobno i da se prepiremo, pa i neka ružna reč da se desi, pa čak da dođemo do ivice fizičkog sukoba, svako od nas ima svoje mišljenje o predsedniku Narodne skupštine, nekad ga kaže, nekad ga ne kaže itd., ali da se ministar ovako ponaša u Narodnoj skupštini apsolutno je nedopustivo. Mi moramo da budemo krajnje solidarni bilo koga ministar da napadne sa govornice, pa i kad je ministar suviše nervozan, kao juče Vujović, treba da reagujemo i kažemo – ministre, idi malo popij neki „kafetin“, popij nešto, dođi sebi pa se onda vrati u Narodnu skupštinu.

Zorani Mihajlović ovo nije prvi put, Zorana Mihajlović je poznata kao skandal majstor. To nekome ko ima duha, znanja i iskustva može i da priliči ponekad – je li tako, Aleksandra – ali nekome ko nema ni znanja, ni sposobnosti, ni duha, ni obraza, ni poštenja to nikad ne priliči. Duhoviti ljudi mogu biti samo obrazovani ljudi i ljudi od časti i ugleda; pokvareni ljudi, neobrazovani ljudi ne mogu biti duhoviti.

Na toj istoj sednici, dok je govorila Vjerica Radeta, Zorana Mihajlović, opet u funkciji ministra, za zabavu i razonodu, izvadila je pudrijeru i počela da se šminka. Za očekivati je bilo da menja i gaće ovde na sednici Narodne skupštine, ako je neko upozori da to već desetak, petnaest dana nije učinila.

Dame i gospodo, ovo govorim sa svom ozbiljnošću, svestan da se dešavaju stvari koje se nikad nisu desile u Narodnoj skupštini. Imali smo mi ovde i rvanje sa policijom, pa smo vodili računa da jedan drugog ne povredimo, pa je to trajalo samo dok su kamere uključene. Imali smo mi svakakvih drugih incidentnih situacija, ali da se ministar ovako ponaša, to nikad nije moglo. To ni skupštinska većina nikad nije dozvoljavala. A pogotovo što nam je Zorana Mihajlović u jednom trenutku izazvala krizu u odnosima sa Rusijom kada je tražila preispitivanje gasnog aranžmana i sporazuma o NIS-u, koji je zapravo sklopila vlada režima Borisa Tadića. Izazvala nam je i probleme u odnosima sa

Kinom kada je opanjkavala kineske firme da ne rade na veliki srpski verski praznik. Pa, kako da rade na verski praznik?

(Predsednik: Vreme, hvala.)

Krajnje je vreme da se premijer Brnabić zahvali na dosadašnjem radu Zorani Mihajlović, da je pozove da podnese ostavku, a ako ona to ne prihvati da izađe sa inicijativom za smenu na sednici Narodne skupštine.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsednice.

Prvo pitanje za vas kao predsednicu Parlamenta i nekoga ko predstavlja svakog od nas i za ministra policije je – šta je sve urađeno povodom pretnji kojima je izložena već više od nedelju dana naša koleginica Marinika Tepić? Da li su preduzete sve zakonom propisane mere? Da li su saslušani svi oni koji na razne načine već danima otvoreno prete? Njihova imena su poznata javnosti. Između ostalog, spominje se i gospodin Vacić, kadar SNS-a koji je radio u Kancelariji za Kosovo i Metohiju, i druge budaletine koje su poznate po tome da prete onima koji se zalažu za poštovanje prava i zakona u Srbiji.

Smatram da vi kao predsednica Parlamenta treba da se založite da se pretnja svakome od nas ispita, da državni organi reaguju promptno. Ako u roku od nekoliko sati od kada neko iznese pretnju predsedniku Republike ili članu Vlade policija tu osobu pronađe, sasluša, kako je moguće da više od sedam dana traje hajka a da niko – barem mi nismo upoznati, ja tražim obaveštenje o tome – od tih ljudi nije saslušan? Da li treba da se desi nešto, da se ostvari neka od tih pretnji, pa da država konačno reaguje?

Drugo pitanje je za predsednicu Vlade, ministarku građevine ali i ministra policije. Radi se o „kafani na vrhu Srbije“, kako stoji u tekstu koji je objavljen povodom divlje gradnje na Kopaoniku. Naime, na vrhu Kopaonika gradi se kafana, na osnovu dozvole za privremeni objekat od 150 kvadratnih metara koji može da bude sagrađen od drveta, od letos se gradi objekat od betona koji trenutno ima više od hiljadu kvadrata i četiri nivoa.

Kako je moguće da država mesecima ne reaguje ne samo na tu divlju gradnju na Kopaoniku, ne samo na sve divlje gradnje na Kopaoniku? Imali smo pre nekoliko dana izjavu čoveka koji radi u Privrednoj komori Srbije, koja ovde, kako usvajamo zakone, postaje, čini mi se, i važniji državni organ od Vlade Republike Srbije, čime se sve bavi – čovek kaže da samo u Beogradu postoji hiljadu divljih gradilišta. Kako je moguće da postoji hiljadu divljih gradilišta a da

niko u Srbiji ne reaguje kada smo doneli zakon, kada smo treći u svetu po izdavanju građevinskih dozvola, kada nas je to lansiralo na Duing biznis listi ne znam koliko mesta?

Kako sve to može da se dešava u takvoj Srbiji? Hiljadu divljih gradilišta u Beogradu, nekoliko desetina na Kopaoniku i ovaj objekat, onako kao šlag na torti, na vrhu planine, kojem su izdate dozvole neverovatnom brzinom, brzinom koja prevazilazi čak i ovu brzinu sa Duing biznis liste. Izvestan investitor, Snežana Mitković, dobija sve moguće odluke i dozvole u roku od nekoliko nedelja, ali za objekat koji treba da se gradi od drveta, montažnog tipa, veličine 150 kvadrata. Onda se taj objekat gradi mesecima i danas ima četiri nivoa, preko hiljadu kvadrata izgrađenih od betona.

Šta će država preduzeti po ovom konkretnom pitanju ali i po pitanju svih divljih gradilišta koja svakodnevno niču u Srbiji? Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima Zoran Radojičić.

ZORAN RADOJIČIĆ: Hvala vam, poštovana predsednice.

Pitanje za predsednika Privrednog suda u Beogradu Jovana Jovanovića – kada je bio raspisan konkurs za radno mesto sekretarice predsednika suda? Po kom pravnom osnovu je penzionisana sekretarica Ljiljana Gladović već pet godina angažovana na istom radnom mestu, naročito imajući u vidu njene godine starosti (nedavno je napunila 70 godina)? Gospodine Jovanoviću, da li vi svojeručno potpisujete odluke ili umesto vas potpisuje upravo pomenuta Ljiljana Gladović? Da li ste upoznati sa odlukama koje potpisuje Ljiljana Gladović?

Pitanje za Anu Brnabić – kada ćete predložiti zakon o ispitivanju porekla imovine? Najinteresantnije će biti, ako i kada taj zakon stupi na snagu, koliki je broj visokih funkcionera Demokratske stranke, Srpske napredne stranke i narkodilera kriminalaca bio „srećne ruke“ i dobio sedmicu na lotou. Odgovor na ovo pitanje možda mogu da daju i oni koji su noću krečili službene prostorije Lutrije Srbije iako, koliko mi je poznato, nijedan moler nikada nije dobio više od šestice.

Pitanje za ministarku pravde Nelu Kuburović – u koliko slučajeva i u kojim predmetima je u krivičnim postupcima u Srbiji postavljen branilac po službenoj dužnosti a da je pritom okrivljeni imao svog izabranog branioca?

Pitanje za vršioca funkcije predsednika Prvog osnovnog suda u Beogradu – da li su neke sudije ovog suda bile na praksi u Haškom tribunalu pa postavljaju branioce po službenoj dužnosti iako okrivljeni ima svog advokata? U koliko slučajeva i u kojim predmetima su sudije ovog suda tako postupile?

Pitanje za direktora „Koridora Srbije“ Zorana Babića – u kojoj zgradi se nalazi sedište „Koridora Srbije“? Koliko iznosi mesečni zakup tih prostorija? Tražim da mi dostavite ugovor o zakupu. Takođe, koliko iznosi reprezentacija direktora i funkcionera „Koridora“ u restoranu „Terminal“?

Pitanje za ministra Ivicu Dačića – kakva su vaša saznanja o prirodi sukoba i problema sa Bakrom Izetbegovićem? Da li su ti sukobi na relaciji Beograd – Bakir Izetbegović državne ili privatno-poslovne prirode? Da li postoji poslovna veza između Bakira Izetbegovića, Fahrudina Radončića i Miroslava Miškovića? Da li vam je poznata firma „Prezident nekretnine“ iz Bosne i Hercegovine, koja je u vlasništvu, 50%, Miškovićevog *Delta Real Estat-a*, a po 25% imaju „Avaz“ Fahrudina Radončića i *Vanity International*, Belize, iza kojeg stoji Naser Keljmemendi?

Da li ste 30. avgusta 2012. godine bili prisutni na sastanku koji je organizovao Miroslav Mišković u prostorijama „Delte“, na kome su bili Tomislav Nikolić, predsednik Srbije, Ivica Dačić, predsednik Vlade, Aleksandar Vučić, prvi potpredsednik Vlade, Miroslav Mišković, Milorad Dodik, predsednik Republike Srpske i Fahrudin Radončić, vlasnik „Avaza“ i kandidat za ministra policije BiH? Da li je tada dogovoreno da Dodik odustane od zahteva za smenu Zlatka Lagumdžije, da se smeni ministar sigurnosti BiH Sadik Ahmetović i da se na njegovo mesto postavi Fahrudin Radončić, što se i desilo 22. novembra, baš kako je dogovoreno na ovom sastanku?

Kao što vam je poznato, Barak Obama je 2. juna 2012. godine pismenim ukazom označio i stavio na crnu listu Nasera Keljmemendija kao glavnog narkodilera na Balkanu i glavnog čoveka za šverc heroina u Evropi i zatražio finansijsku istragu protiv svih lica koja su povezana sa njim, a tu spadaju i Radončić i Mišković. Tri meseca posle toga državni vrh se sastao i posluje sa pomenutim licima.

Vi stalno ističete da niste saradivali sa tajkunima i osobama bliskim kriminalu, a naročito je poznat vaš sukob sa Miroslavom Miškovićem, pa odakle onda ovaj sastanak? Isto pitanje važi i za gospodina Aleksandra Vučića.

Da li je zbog ovog sastanka uplaćeno direktno od strane države Srbije dva miliona dolara Fondaciji Hilari Klinton da obezbedi sastanak između predsednika SAD Baraka Obame i predsednika Vlade Srbije, što je otkriveno u finišu predsedničke trke u SAD, kada je FBI otvorio istragu protiv Hilari Klinton i kada je direktor FBI objavio 33.000 mejlova među kojima i dokaz o uplati iz

Srbije? Pored date donacije, upravo zbog sastanka od 30. avgusta 2012. godine Obama nije hteo da se sretne sa predsednikom Vlade Srbije, tj. sa vama.

Za kraj, šta je pošlo naopako, a jasno je ko nije bio zadovoljan, pa je svega tri i po meseca posle ovog sastanka uhapšen Miroslav Mišković? Takođe, par meseci potom i Naser Keljendi je uhapšen na Kosovu, a 2014. godine jedan poznati beogradski kriminalac i svedok saradnik, povezan sa Keljendijem, koji se i danas nalazi u zatvoru a terete ga za realno smešna dela u odnosu na to u šta je sve bio uključen.

PREDSEDNIK: Reč ima Đorđe Vukadinović.

Izvolite.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Prvo da zahvalim nadležnim institucijama koje uglavnom odgovaraju na ova moja pitanja. Ne postavljam ih mnogo, ali postavljam konkretno. Zahvaljujem, u tom smislu, Ministarstvu spoljnih poslova koje je odgovorilo na moje prošlo pitanje, koje sam dva puta postavljao i predsedniku Republike koji, doduše, nije odgovorio.

Pitanje se odnosilo na važnu, rekao bih najvažniju, državnu temu, bez obzira na važnost svih ovih drugih pitanja koja se postavljaju i koja, kako rekoh, treba da imaju zasluženu pažnju. Odnosilo se na pitanje položaja i odnosa prema Kosovu i Metohiji, posebno na prošle i ove godine aktuelizovanu temu eventualne stolice u UN za Kosovo, što se pominje sve češće i sve upornije kao neka vrsta uslova, najnovijeg, „poslednjeg“ (uvek bude još neki „poslednjiji“ uslov), za dalji proces evrointegracija Srbije.

Pitanje je bilo – da li je pod bilo kojim okolnostima, s obzirom na jednu izjavu koja je mogla da deluje i kao omaška i usputna izjava predsednika Republike na Javnom servisu u emisiji „Upitnik“, da Kosovo neće ući u UN osim ako mi ne budemo nečim zadovoljni... S druge strane, gospodin Dačić je više puta, u svojstvu ministra spoljnih poslova, tvrdio suprotno, tj. bez tog dodatka, da ne dolazi u obzir nikakva stolica, možda samo neku hoklicu ili šamlicu, ne znam koji je tačno izraz upotrebio.

Moje pitanje je oko jedinstvenosti spoljne politike. Meni je stigao odgovor Ministarstva spoljnih poslova, gde se kaže, citiram samo taj zaključak, da je „državno rukovodstvo u svojim aktivnostima dosledno i jedinstveno i da s obzirom na strateško partnerstvo“, obratite pažnju, „naše države sa stalnim članicama Saveta bezbednosti, Ruskom Federacijom i Narodnom Republikom Kinom, te zajedničkom koordinacijom na multilateralnom planu u cilju sprečavanja članstva Kosova u međunarodnim organizacijama, njegovo članstvo

u organizaciji UN nije moguće“. U ovom smislu, ja zahvaljujem ne samo na odgovoru nego i na sadržaju tog odgovora, mislim da je on i logičan i jedino moguć.

Ali, avaj, upravo u trenutku kada sam dobio ovaj odgovor, znači, neki dan u Skupštini Srbije, predsednik Republike je ponovo na televiziji, ali na drugoj televiziji, sada u emisiji „Ćirilica“, i izjavljuje sledeće, na pitanje koje se ticalo opet te famozne stolice u UN za Kosovo: „U ovakvim uslovima političke polarizacije i postojanja multipolarnog sveta ne postoji šansa da Kosovo dobije stolicu u UN“. Super, ja rekoh, tačka, i odlično! Ali, avaj, nema tačke, ima zarez gde stoji: „... osim u slučaju dogovora sa Srbijom, u kojem ona mora da ima nešto a ne da nema ništa i da bude ponižena“. Dakle, ponovo ima neko „ali“, „osim“, „izuzev“, „međutim“.

Ne samo s obzirom na ovaj jasan stav koji je stigao iz Ministarstva spoljnih poslova, nego i ponovljenu, naglašavam, ponovljenu, relativizaciju od strane predsednika Republike – to ne dolazi u obzir, osim ako – ja pitam predsednika Vlade, dakle, ovo pitanje je na adresu predsednika Vlade, gospođe Ane Brnabić, pošto je ona na čelu Vlade koja je po Ustavu najodgovornija za spoljnu politiku, da mi ona, gospođa predsednica Vlade, odgovori na pitanje o stavu Vlade Republike Srbije prema eventualnom članstvu Kosova u UN – da li tu ima neke relativizacije ili stav ostaje čvrst, kao što bi trebalo i morao da bude?

Ako mi krenemo sa relativizacijom, ako mi krenemo sa tim „ali“, „iako“, „možda“, to vam već pokazuje neku vrstu spremnosti i spušta naše ionako ne naročito sjajne pregovaračke pozicije u procesu borbe protiv jednostranog priznanja nezavisnosti Kosova i Metohije.

Isuviše je ovo važno pitanje i kroz nekih pet, deset ili dvadeset godina neke potomke neće zanimati da li je deficit bio 0,6 ili 0,7 ili 1,5%, ali će nas pitati kakav je bio stav ljudi koji su mogli da utiču na pitanje Kosova i njegove nezavisnosti.

U nastavku bih rekao da se pridružujem pitanju kolege Marka Đurišića po pitanju ove nelegalne gradnje na vrhu Kopaonika, tako da molim nadležne da i na moju adresu proslede odgovor ovih institucija od kojih je kolega Marko Đurišić tražio odgovor na pitanje oko te gradnje na vrhu Kopaonika. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Čabraja.

Izvolite.

ALEKSANDRA ČABRAJA: Zahvaljujem.

Svoje prvo pitanje upućujem predsednici Narodne skupštine ali, isto tako, i svim ministrima u Vladi, pa i premijerki, jer se i njih tiče i te kako ovaj naš rad i oni učestvuju aktivno u našem radu ovde. Naime, to je pitanje koje su već neke moje kolege postavljale u nekoliko navrata ali ja smatram da ovo sada postaje goruće pitanje koje zaista umnogome negativno utiče na naš rad ovde, neću baš da kažem da ga onemogućava, ali mislim da smo već otprilike došli u tu fazu da dolazi u opasnost da postane besmislen – kada će se doneti i usvojiti plan rada Narodne skupštine?

Ovo pitanje ne postavljam samo zbog toga što dobro znam da je nemoguće obavljati iole ozbiljan posao, a ja se nadam, drage kolege, da se svi slažemo da je ovaj naš posao krajnje ozbiljan, bilo kakav posao je nemoguće obaviti bez dobrog plana. Ovde nije reč o tome da se održava jedna, dve ili tri sednice ili zasedanje bez nekog plana, već je reč o tome da se to konstantno radi već čitavih godinu i po dana.

Po načinu zakazivanja i održavanja ovih sednica prosto sleduje kao da smo mi u nekom vanrednom stanju, jer kako drugačije objasniti to da se neprestano dešava da se sednice zakazuju u jako kratkom roku, da, recimo, nema dovoljno vremena da se predaju dopune dnevnog reda, da često nema vremena da se na odgovarajući način urade i predaju amandmani na zakone?

I samo radno vreme Skupštine, za koje je predviđeno da traje do 18 časova, bukvalno se svaki put produžava, ne znam da li su postojala dva ili tri slučaja za ovih godinu i po dana da se nije produžilo. Ovo ne pitam zbog toga što bilo kome od nas smeta da radimo duže, naprotiv, već zbog toga što se prosto ne zna do kada će se raditi, jer se svakoga dana najavi da će se raditi posle 18 časova, a radno vreme se završi onako kako u tom momentu, verovatno, nekome odgovara.

Ovo pitanje je postalo izuzetno važno u ovom trenutku kada smo dobili budžet i kada je na dnevni red stavljen ne samo budžet Republike Srbije, čiji materijal ima preko 700 stranica, već je u istu tačku dnevnog reda ubačeno još trideset drugih zakona.

Pošto sam više puta rekla da sam dugo radila kao profesor, mene ovo jako podseća na situaciju u kojoj bi profesor zadao đacima – recimo, prošle nedelje smo mi dobili ovaj budžet – dakle, do ponedeljka, deco, pročitajte „Rat i mir“, a uz to možete, ne možete nego morate pročitati još i „Hamleta“, „Don Kihota“, „Fausta“ itd. Ja vas pitam – da li biste vi rekli da je to dobar profesor i da je to dobar način rada? Da li može ovako da se radi? Pritom, ne pričamo ni o

knjigama ni o književnim delima već pričamo o budžetu Srbije, koji se svih nas, drage kolege, i te kako tiče, a ja mislim da se još više tiče građana Srbije. Nisam sigurna da je ovo način kako treba da se radi.

Kada je već reč o stanju u Narodnoj skupštini i raznim incidentima i problemima na koje se pre svega žali vladajuća većina, želela bih, takođe, da postavim još jedno pitanje o kojem je bilo reči ovde u više navrata ali nikada nismo dobili odgovor na to: kada će početi sa radom radna grupa za donošenje kodeksa ponašanja narodnih poslanika? Rad ove radne grupe je predviđen još mnogo ranije. Ona je konstituisana, koliko je meni poznato, ali nikako da počne sa radom. Ukoliko smatrate da ovaj naš rad ovde nije dobar i da ima problema, mislim da bi bilo krajnje vreme da se učini nešto i da se pokuša da se to stanje popravi.

Kada je reč o zakonima koji dolaze ovde u proceduru, skrenula bih pažnju da je Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Rodoljub Šabić upozorio da Vlada Srbije neke predloge zakona koji podrazumevaju obradu ličnih podataka utvrđuje i dostavlja Parlamentu a da ne traži mišljenje Poverenika. (Ja sam već par puta rekla da mi je jako žao što neke kolege ne interesuju ovakve stvari, trebalo bi da ih interesuju.) Dakle, da ne traži mišljenje Poverenika, iako je na to obavezuju i Poslovnik i zakon. Reč je o zakonima koji sadrže rešenje koja se obradom podataka o ličnosti bave na način koji je u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i Ustavom Srbije.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Olena Papuga.

Izvolite.

OLENA PAPUGA: Hvala, predsednice.

Prvo pitanje postavljam već ne znam koji put zato što nisam dobila odgovor do dana današnjeg, a postavljam ga premijerki Ani Brnabić. Tiče se izmene Zakona o vraćanju oduzete imovine, odnosno o restituciji, jer sto hiljada građana u ovoj zemlji čeka odgovore i nema rešenja od Agencije za restituciju. Pitam predsednicu Vlade Anu Brnabić – da li je gotov i kada će stići u skupštinsku proceduru zakon o izmeni Zakona o vraćanju oduzete imovine?

Pitanje se tiče isto restitucije, pitam i ministarku pravde Nelu Kuburović – u kom pravcu će ići Zakon o državnom premeru i katastru nepokretnosti i kada će i te izmene stići u skupštinsku proceduru?

Treće pitanje postavljam Ministarstvu za rad, ministru Đorđeviću. Na sajtu republičkog zavoda za traženje poslova sam našla da je od 1.681 slobodnog

radnog mesta 1.100 radnih mesta u Beogradu, pa pitam ministra Đorđevića – da li misli da u ovoj zemlji samo postoji Beograd i da li samo u Beogradu ima radnih mesta? Ostaje oko 500 radnih mesta u celoj Srbiji.

Kako će se ova vlada, a i ministar Đorđević, izboriti sa decentralizacijom, o kojoj stalno pričaju i da li misle na neki način da zaustave egzodus naših građana u gradove, posebno u Beograd, jer vidimo da je stvarno od 1.161 radnog mesta 1.100 slobodnih radnih mesta u Beogradu?

Molim Ministarstvo za rad da mi tačno navede programe kojima bi se sprečio egzodus naših građana ne samo u Beograd i velike gradove nego i iseljavanje naših građana u inostranstvo. Svake nedelje čujemo da naši građani zauvek odlaze na Novi Zeland, u Kanadu itd. S tim nemaju veze samo mala sela, imaju i gradovi. Šta naša vlada i Ministarstvo preduzimaju povodom toga?

Sledeće pitanje postavljam Ministarstvu za saobraćaj, odnosno ministarki Mihajlović i „Putevima Srbije“: na osnovu čije procene i odobrenja su određene tri puta više putarine na auto-putu Beograd–Subotica? Znamo da sada iznose 350 dinara, a dosad su bile 110 dinara. Zašto ministarka Mihajlović kaže da Srbija nikada neće uvesti vinjete, a vinjete ima cela Evropska unija, odnosno ceo ovaj region kome možda i mi težimo da pripadamo? Na primer, mađarska vinjeta za deset dana iznosi deset evra, slovačka za sedam dana petnaest, rumunska za deset dana tri evra itd.

Ako od putarine očekuju povećanje prihoda od osamdeset miliona dinara mesečno, zanima me koliko od tog prihoda će dobiti Vojvodina, odnosno koliko će ostati u Vojvodini, jer govorimo o delu auto-puta Beograd–Subotica? Interesuje me koliko će ostati Vojvodini.

Sledeće pitanje postavljam Slavici Đukić Dejanović, a tiče se novog Zakona o podršci porodici. Očekujemo da Vlada Srbije na neki način i ovim zakonom ispravi neke nepravde koje su se do sada trpele oko isplate trudnica, a znamo koliki nam je natalitet, da takav natalitet nismo zabeležili, nije bio od Prvog svetskog rata. Jednostavno, mislim da politika prema tome nije dobra, prema demografiji. Ali, pitam.

Poruka Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, da je problem u isplati naknade trudničkog bolovanja nastao zbog neadekvatnog planiranja sredstava prethodnog rukovodstva, trudnicama i njihovim porodicama, hoću da kažem, ne znači ništa. Najmanje što trudnice zaslužuju jeste da se sazna ko je odgovoran za tu grešku Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i da li će ti

koji su pogrešili, ili jednostavno nisu omogućili da trudnice na vreme dobiju tu svoju nadoknadu, biti kažnjeni, da li će odgovarati i kada će se to desiti.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Radoslav Milojević.

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi građani Srbije, ovo je jedan od onih dana kada je sve nas građane Srbije sramota zbog nekih stvari koje se dešavaju u ovoj zemlji pod kontrolom Srpske napredne stranke. Ako je i od Srpske napredne stranke, mnogo je.

Postavljam pitanje ministru policije gospodinu Nebojši Stefanoviću – na osnovu čije procene ugroženosti, na osnovu kojeg akta i na osnovu čijeg ovlašćenja Zvonko Veselinović, čovek koji je optužen i bio u zatvoru za najteža krivična dela, ima policijsko obezbeđenje? Tačnije, zašto Zvonko Veselinović, okorelog kriminalca, obezbeđuju pripadnici Žandarmerije? Zvonko Veselinović obezbeđuju dvojica pripadnika iz niškog odreda Žandarmerije i dvojica pripadnika iz beogradskog odreda Žandarmerije. Imamo imena i prezimena. Ne želimo da koristimo imena i prezimena tih ljudi koji samo izvršavaju naređenja.

Postavljam pitanje – Zakon o policiji je izuzetno jasan, u članu 23. stav 5. kaže se da Žandarmerijom komanduje komandant Žandarmerije, uz pismenu saglasnost ili odobrenje direktora policije – da li je direktor policije potpisao naredbu da njegovi pripadnici obezbeđuju kriminalce u Srbiji? Da li kriminalci poput Zvonka Veselinovića treba da sede na optuženičkim klupama i u zatvorima ili treba da ih čuva naša policija? Takođe je jasan i član 30. stav 8. Zakona, koji kaže da ministar policije određuje koja osoba treba da bude čuvana od strane policije ili Žandarmerije.

Da li je ministar Nebojša Stefanović potpisao ukaz kojim se Zvonku Veselinoviću dodeljuje obezbeđenje od strane pripadnika Žandarmerije? Ako ministar policije jeste potpisao tu naredbu, ako je direktor policije potpisao tu naredbu, tražimo smenu ministra policije i direktora policije. Ako pak oni nisu potpisali naredbu, onda, ljudi, mi imamo još veći problem, onda se ne zna ko upravlja našom policijom i našom Žandarmerijom. Onda imamo paralelne sisteme u policiji i Žandarmeriji, što zaista dovodi u pitanje bezbednost čitave države, u celini.

Molimo da što hitnije dobijemo odgovor, jer Srbija nije zemlja u kojoj kriminalci treba da budu čuvani od strane policije i Žandarmerije, već zemlja u kojoj kriminalci treba da budu u zatvorima.

Drugo pitanje postavljam premijerki Ani Brnabić i, pre svega, tužilaštvu. Imamo izbore, 24. decembra, u Mionici, Kostolcu, Pećincima i Negotinu. Šta je premijerka uradila povodom tužbe od strane Demokratske stranke da je u Mionici privremeni organ doneo odluku, privremeni organ u kome učestvuje i predstavnik Demokratske stranke, koji, gledajte čuda, nije pozvan da učestvuje u radu tog dana na sednici. Četrdeset članova SNS-a dobilo je po 40.000 dinara, 1.600.000 dinara, novca građana Srbije, upumpano je u džepove SNS-a. Postoji krivična prijava. Šta će tužilaštvo i Ministarstvo pravde uraditi povodom toga?

U Negotinu imamo još goru situaciju: pre četiri godine na lokalnim izborima (takođe postoje krivične prijave) glasali su mrtvi, glasali su ljudi koji su tog trenutka bili u inostranstvu. Molimo da se pred ove izbore to uvede na jedan demokratski i civilizovan način, da se to ne ponavlja. Znamo da to vama iz SNS-a nije u interesu, ali molimo tužilaštvo da reaguje.

Što se tiče Pećinaca, tu je situacija najgora i najlošija, pre svega po građane Pećinaca, te postavljam pitanje tužilaštvu – kako je Milorad Pantić, zvani „Luki Komerc“, iz Pećinaca, poverenik SNS-a, kandidat Srpske napredne stranke za predsednika opštine, kupio protivpravno od opštine Pećinci, naravno, u kojoj je on vlast (to je, valjda, politika SNS-a), u Ašanji, u jednom divnom mestu u kojem sam bio pre nekoliko dana, 180 hektara opštinske zemlje? I kako je uspeo da kupi u Sibaču, takođe jednom divnom mestu u Pećincima, 85 hektara od samog sebe, tj. od opštine u kojoj je on vlast? Dvesta šezdeset pet hektara plodne zemlje je oteo kandidat za predsednika opštine, „Luki Komerc“ iz Pećinaca, građanima Pećinaca. Hvala.

PREDSENIK: Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Dame i gospodo, čisto javnosti radi – opštine nemaju poljoprivredno zemljište, tim zemljištem raspolaže država i ono ne može da se prodaje. To u zakonu piše, ali kolege očigledno ne umeju da čitaju.

S tim u vezi, prvo moje pitanje je... Dobio sam odgovor iz Tužilaštva u Smederevu, nisam zadovoljan u potpunosti. Odgovor jeste da se protiv Radoslava Milojičića i njegovih saradnika, kod naroda poznatijih kao „Hajnekena“ ili „Opštinski sisavac“, vodi određeni postupak. Moje sledeće pitanje je – zašto ta krivična prijava „čuči“ u fioci Višeg tužilaštva u Smederevu? To je prvo pitanje.

Drugo pitanje je za Vladu Republike Srbije i Ministarstvo kulture, a odnosi se na RTS, koji ja zovem „Radio-televizija N2“. Radio-televizija Srbije po uređivačkoj politici, a tu jedino država ima neki svoj uticaj, dolazi u situaciju da postaje pomoćnica Televizije N1, barem po načinu na koji se ponašaju njihovi novinari i urednici u informativnom programu.

Ovog puta pitam, s obzirom na to da mi iz državnog budžeta njima dajemo četiri milijarde dinara, da im godišnje građani Republike Srbije uplaćuju oko četrdeset miliona evra – da li su oni poslovno vezani za „Dajrekt mediju“ i Dragana Đilasa, koji ima nameru da se kandiduje? Odnosno, da li je Dragan Bujošević sa namerom prepustio seriju koju su finansirali građani Republike Srbije, što iz budžeta, što iz pretplate, odnosno takse? Da li je Dragan Bujošević sa namerom prepustio „Dajrekt mediji“, gde je samo fiktivno Đilas izašao iz te medijske kuće, najgledaniju seriju, koja je razvijana novcem građana Srbije? To meni izgleda kao kada bih ja zasadio voćnjak, sve uradio, uzeo prvu sirotinjsku berbu, prvi rod, a kada dođe na puni rod rekao – Đilase, izvoli, uzmi ti, sve oberi. Dakle, radi se o seriji koju građani u unutrašnjosti koji plaćaju pretplatu, koji su razvili tu seriju, više ne mogu da gledaju.

Pod broj dva, očigledno je da će ona emitovanjem na kablovskim kanalima u Beogradu poslužiti kao političko sredstvo, kao poboljšanje Đilasovih reklama u predstojećim beogradskim izborima. S obzirom na to da su to građani finansirali, naša obaveza kao predstavnika građana je da pitamo zašto se to desilo i da li su to Bujošević i njegovi saradnici u RTS-u, koji ja zovem „Radio-televizija N2“, sa namerom uradili.

Treće moje pitanje je oko one paralelne službe bezbednosti. I do sada se šušalo, a sada su ta saznanja i priznanja očigledna, da u Srbiji postoji „žuta“, paralelna služba bezbednosti. O njoj se šušalo, to Vojislav Šešelj zna, još od 2000. godine, sa onim čuvenim Janjuševićevim nekim laptopom. Ovog puta smo došli do priznanja. Šta će država, organi bezbednosti, tužilaštvo uraditi protiv Saše Jankovića, Dragana Šutanovca i drugih očiglednih kreatora paralelne službe bezbednosti s obzirom na to da su oni u Vladi Republike Srbije 2014. godine Saši Raduloviću priznali da ta paralelna služba postoji i da su oni njeni pripadnici?

S tim u vezi, moje pitanje i za ovoga koga ja zovem „Kradulović Del Boj kompani“, „Deli Kradojica“, koji je protiv parazitskog i partijskog sistema, koji je u to vreme u svojoj službi imao sve svoje saradnike i iz ministarstva je pravio partiju... Evo ovde Pavlovića sa 113.000, plus plata, evo ovde Ivana Ninića, evo Milenovićke, koji su takođe, po rečima Saše Radulovića, bili upoznati sa

saznanjima koja je on preneo o Saši Jankoviću, narodu poznatom kao „Saša Prangija“, da je osnovana paralelna služba bezbednosti koja špijunira najviše državne organe, Parlament, poslanike. S tim u vezi, po meni i po svima drugima, ta služba, budući da je bila naslonjena na Davenporta i naše poznate „prijatelje“ Britance, šta će država uraditi jer je ta paralelna služba bila naslonjena na strane agenture i strane službe?

U saznanju sam da su čuli krčanje i da su menjali opremu. Gospodo, nije trebalo menjati opremu; to što ste čuli, čuli ste krčanje creva naroda koji ste vi doveli u siromaštvo koje je neizdrživo za gledanje. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Milićević.

Izvolite.

ĐORĐE MILIĆEVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

Poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, imam samo jedno pitanje. Imajući u vidu opredeljenost države da se Srbija infrastrukturno razvija, da modernizuje postojeće saobraćajnice i gradi potpuno nove, kao što je Koridor 11, odnosno auto-put kroz zapadnu Srbiju ka južnom Jadranu, koristim priliku da najpre Vladu i nadležno Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture podsetim na inicijativu Grada Valjeva koja je vezana za put I B reda Loznica–Valjevo–Ćelije od Iverka do Nepričave, u dužini od 16,6 kilometara, koji spaja grad Valjevo sa auto-putem. Trenutno je stanje tog dela puta od Iverka do Nepričave u pomenutoj dužini veoma loše. Širina kolovoza je nedovoljna, nedovoljan je broj priključaka, bez zaštitne opreme, što ozbiljno otežava saobraćaj na ovom delu puta, ugrožava sigurnost i bezbednost i negativno utiče na razvoj čitavog grada, čitavog regiona, a samim tim i države.

Prema informacijama koje imam, postoji idejno rešenje za navedenu deonicu od Iverka do Nepričave u dužini od 16,6 kilometara, koje je izradio Saobraćajni institut CIP. Idejnim rešenjem predviđena je izgradnja puta po evropskim standardima sa četiri kolovozne trake, čime bismo imali brzinu magistralnih saobraćajnica. Implementacijom idejnog rešenja obezbedilo bi se integrisanje saobraćajne mreže državnog puta I B reda Loznica–Valjevo–Lajkovac preko deonice od Iverka do Nepričave na saobraćajni sistem Koridora 11. Radovi na ovoj deonici bi omogućili izlazak cele zapadne Srbije, istočne Bosne i dela Vojvodine na Koridor 11.

Izgradnjom navedene deonice obezbedio bi se siguran i bezbedan saobraćaj, omogućio brži ekonomski razvoj, ravnomerni ekonomski razvoj,

demografski i društveni razvoj, a smanjiće se vreme putovanja, troškova transporta, biće bolji protok ljudi i roba. Po završetku deonice auto-puta od Rume do Šapca ovaj državni put će biti svojevrsna obilaznica oko Beograda.

Istakao bih da je Skupština Grada Valjeva u novembru 2016. godine usvojila zaključak o prihvatanju inicijative za finansiranje radova na izgradnji dela puta I B reda Loznica–Valjevo–Ćelije. Polazeći od činjenice da Grad Valjevo nije u mogućnosti da sopstvenim sredstvima finansira radove na izgradnji ove deonice puta, ali da postoji jasna namera i opredeljenost da se ona izgradi, a imajući u vidu značaj i važnost deonice, moje pitanje glasi – da li postoji mogućnost da Vlada Srbije i nadležno Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture sagledaju sve navedene okolnosti, da sagledaju sve navedene činjenice još jednom i da radovi na izgradnji deonice saobraćajnice Loznica–Valjevo–Lajkovac od Iverka do Nepričave, podsetiću još jednom, u dužini od 16,6 kilometara, budu obuhvaćeni zajedno sa radovima na izgradnji Koridora 11? Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, kolega Milićeviću.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Prvo pitanje ide Agenciji za borbu protiv korupcije. Tamo je trenutno vršilac dužnosti direktora. Prethodni direktor Majda Kršikapa je 13. novembra podnela ostavku na čelo Agencije za borbu protiv korupcije, nakon samo dva meseca na tom mestu, bez ikakvog obrazloženja.

Pitanje za Agenciju za borbu protiv korupcije je: da li je ova ostavka u vezi sa 2,2 miliona evra koje je 6.789 donatora, veliki broj njih primalaca socijalne pomoći, uplatilo Srpskoj naprednoj stranci za kampanju 2017. godine? Da li je to pitanje pranja novca? Koliko daleko se otišlo u ovoj istrazi i da li su bili vršeni pritisci na direktorku da podnese ostavku zato što je htela da nastavi da ispituje ova pitanja pranja novca u kampanji? Radi se o ogromnom novcu.

Ovo nije prvi put. Postoje slični slučajevi 2016. i 2014. godine. Građani verovatno znaju da imamo nekih, u ovom slučaju preko 6.000, donacija koje su identične, po 40.000 dinara, tako da je pitanje da li je ostavka u stvari bila iznuđena ovim, odnosno da li je direktorka, pošto je bio pritisak na nju da prekine istragu o ovom slučaju, zbog očuvanja svog integriteta podnela ostavku.

Drugo pitanje je isto za Agenciju za borbu protiv korupcije – da li je Agencija tražila od Aleksandra Vulina da joj pokaže 22 avionske karte za

putovanje u Kanadu i nazad, gde je, po njegovoj izjavi, od tetke dobio po devet hiljada evra, koje je onda, po njegovim rečima, legalno unosio u Srbiju i time platio stan od 200.000 evra? Da bi ova tvrdnja bila tačna, da je on dobijao novac od tetke iz Kanade i unosio u Srbiju, ispod granice koja zahteva prijavljivanje, da li je od njega traženo da pokaže te avionske karte kojima je prenosio taj novac?

Sledeće pitanje je za predsednicu Vlade. Ovo sam pitao i za vreme iznošenja ekspozee, a i nakon toga u pitanjima, na koja nije odgovorila. Šta kvalifikuje Aleksandra Vulina za mesto ministra odbrane? Šta kvalifikuje Zoranu Mihajlović za Ministarstvo saobraćaja? Šta kvalifikuje Aleksandra Antića za Ministarstvo energetike? Šta kvalifikuje Nenada Popovića da se bavi inovacijama? Kada pogledate njihove biografije, vidite da nemaju nikakvo iskustvo iz ovih oblasti, a ipak su postavljeni na mesto ministara.

Očekujemo da predsednica Vlade poštuje zakonsku obavezu i da odgovori na ova pitanja.

Zatim, postavljam pitanje predsednici Narodne skupštine Maji Gojković. Dosad smo joj u poslednjih godinu i po dana 24 puta postavili pitanje sa skupštinske govornice. Ona ima obavezu, po zakonu i po Poslovniku, da u roku od 15 dana pismeno odgovori na svako pitanje koje joj je postavljeno. Ni jedan jedini put nije odgovorila na ta pitanja.

Da bi građani mogli da vide – kada poslanik postavi pitanje, stručna služba ga otkuca i ono se uputi, u ovom slučaju, predsednici Narodne skupštine. I, nemamo ni jedan jedini odgovor 24 puta. Zbog čega predsednica Skupštine konstantno krši zakon i pravila, ne poštuje Poslovnik, ne odgovara na pitanja poslanika?

Svako glasanje „za“ vladajuće većine u ovoj skupštini ide na zvonce, odnosno predsednica Skupštine pritisne zvonce kada vladajuća većina treba da glasa „za“ i onda se glasa „za“. Ovo može lepo da se vidi na svim snimcima. Pitanje za predsednicu Skupštine je – zašto ovo čini i zar ne misli da ovo unižava dostojanstvo Narodne skupštine?

Sledeće pitanje ide predsedniku Republike. Dosad smo ga 33 puta pitali različita pitanja iz različitih oblasti, ni jedan jedini put nije odgovorio. Da li misli da time što ne poštuje zakon i pravila i ne odgovara poslanicima šalje loš signal građanima Republike Srbije da pravila za neke ljude ne važe?

Zatim, pitanje za njega. U Ustavu postoji odredba koja kaže „Zabrana sukoba interesa“ i kaže da niko ne može vršiti državnu ili javnu funkciju koja je u sukobu sa njegovim drugim funkcijama, poslovima ili privatnim interesima.

Predsednik Republike ujedno je predsednik Srpske napredne stranke, pa je pitanje za njega – kada gostuje na televizijama i govori o opoziciji, napada opozicione političare, govori o izborima u Beogradu, da li time krši svoju ustavnu obavezu da zastupa sve građane, da ne može da napada opoziciju? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Žarko Mićin.

Izvolite, kolega Mićin.

ŽARKO MIĆIN: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministri, svoje današnje pitanje uputiću Ministarstvu pravde i ministru Neli Kuburović i Ministarstvu unutrašnjih poslova i ministru Nebojši Stefanoviću.

Na jednoj sednici Narodne skupštine moja uvažena koleginja iz Demokratske stranke ponovo je pokušala da obmane građane Srbije spinujući i iznoseći poluinformacije. Naime, ona je rekla da je podneto 340 tužbi protiv Grada Novog Sada zbog, kako ona kaže, asfaltiranja dvorišta građana i da to predstavlja bahatost gradonačelnika Miloša Vučevića zbog koje će grad morati da plati veliki novac. Ali ono što je prećutala jeste da je preko 80% tužbi za ovo asfaltiranje vezano upravo za asfaltiranje iz njihovog vremena, dakle pre 2012. godine, neke su čak iz sedamdesetih godina. Nije rekla kako se to asfaltiralo u njihovo vreme, jer su gospoda iz Demokratske stranke to radila bez ikakvih saglasnosti vlasnika parcela kojima su asfaltirali. E, to je bahatost!

Zato mi danas žanjemo ono što je „presposobni“ gradonačelnik Demokratske stranke Pavličić posejao. Ne samo to, vrhunac bahatosti je to što i kada su radili npr. kanalizaciju, isto su radili bez saglasnosti pa smo mi, kada smo 2012. godine preuzeli vlast, došli u situaciju da su četiri građevinske dozvole pale, pa su građani morali još mesecima da čekaju da bi im završili kanalizaciju, zbog takve bahatosti Demokratske stranke.

Hvala bogu pa je Srpska napredna stranka, na čelu sa Milošem Vučevićem, 2012. godine preuzela vlast u Novom Sadu. Ne stidimo se što smo građanima uradili desetine kilometara puteva i desetine kilometara kanalizacije, i to najviše u prigradskim mestima, u kojima žive ljudi koji su kažnjeni od Demokratske stranke zato što je nisu podržavali. Izgradili smo četiri prečistača otpadnih voda vrednih čak 643.000.000 dinara, kojima smo omogućili funkcionisanje kanalizacione mreže u Stepanovićevu, Begeču, Kovilju i Rumenki.

Grad Novi Sad je buduća evropska prestonica kulture, evropska prestonica mladih. Danas u Novom Sadu imamo novu industrijsku zonu sa „Lirom“ i „Delfajem“, sa preko 3.000 novih radnih mesta. Završavamo novu zgradu hitne pomoći i muzičko-baletsku školu.

Zato je sramotno kada neko iz „žutog preduzeća“ ovde u Skupštini stavlja u usta gradonačelnika Vučevića, zahvaljujući kome je sve ovo urađeno. Sramotno je kada gradonačelnika Vučevića prozivaju upravo oni koji treba da se stide jer su žmurili dok su visoki funkcioneri Demokratske stranke sproveli politiku „leva ruka – desni džep“, oni koji su žmurili dok se iz Razvojne banke ukralo preko četrdeset miliona evra, oni koji su žmurili dok se od dece sa posebnim potrebama za izgradnju dvorca Hertelendi ukralo preko milion evra.

Sramotno je kada gradonačelnika Vučevića prozivaju oni koji su žmurili na malverzacije na Bulevaru Evrope, jer tamo su takođe, između ostalog, asfaltirali ljudima preko parcela, bez njihove saglasnosti. Ali ne samo to, to nije bilo dovoljno nego je visoki funkcioner Demokratske stranke dao nalog da se prebaci šeststo miliona dinara avansno izvođaču, od čega je opravdano samo 137.000.000 dinara, a preko 450.000.000 dinara je nestalo u nekim džepovima. Zato mislim da je jako važno da građani saznaju u kojoj je fazi trenutno krivični postupak za zloupotrebe prilikom izgradnje Bulevara Evrope i za koliki novac su oštećeni građani u ovom postupku. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Prelazimo na tačke 1–31. dnevnog reda (nastavak zajedničkog načelnog i jedinstvenog pretresa):

– PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE ZA 2017. GODINU;

– PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O IZMENAMA FINANSIJSKOG PLANA FONDA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE VOJNIH OSIGURANIKA ZA 2017. GODINU;

– PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O IZMENAMA FINANSIJSKOG PLANA NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2017. GODINU;

– PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O IZMENAMA I DOPUNAMA FINANSIJSKOG PLANA REPUBLIČKOG FONDA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE ZA 2017. GODINU;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU;

– PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE ZA 2018. GODINU SA PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN REPUBLIČKOG FONDA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE ZA 2018. GODINU, PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN REPUBLIČKOG FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA 2018. GODINU, PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN FONDA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE VOJNIH OSIGURANIKA ZA 2018. GODINU I PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2018. GODINU;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DODATU VREDNOST;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOBIT PRAVNIH LICA;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POREZU NA DOHODAK GRAĐANA;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA ZA OBAVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REPUBLIČKIM ADMINISTRATIVNIM TAKSAMA;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O JAVNOJ SVOJINI;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA;

– PREDLOG ZAKONA O SPREČAVANJU PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OGRANIČENJU RASPOLAGANJA IMOVINOM U CILJU SPREČAVANJA TERORIZMA;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REGULISANJU JAVNOG DUGA REPUBLIKE SRBIJE PO OSNOVU NEISPLAĆENE DEVIZNE ŠTEDNJE GRAĐANA POLOŽENE KOD BANAKA ČIJE JE SEDIŠTE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE I NJIHOVIM FILIJALAMA NA TERITORIJAMA BIVŠIH REPUBLIKA SFRJ;

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O ZAJMU (ZAJAM ZA RAZVOJNE POLITIKE U OBLASTI UPRAVLJANJA RIZICIMA OD ELEMENTARNIH NEPOGODA SA OPCIJOM ODLOŽENOG POVLAČENJA SREDSTAVA) IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ;

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O ZAJMU (PROGRAM UNAPREĐENJA EFIKASNOSTI I ODRŽIVOSTI INFRASTRUKTURE) IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I MEĐUNARODNE BANKE ZA OBNOVU I RAZVOJ;

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I KANCELARIJE UN ZA PROJEKTNE USLUGE U VEZI SA OTVARANJEM KANCELARIJE UN ZA PROJEKTNE USLUGE U BEOGRADU, U REPUBLICI SRBIJI;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STEČAJU;

– PREDLOG ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADU;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOSŁJAVANJU I OSIGURANJU ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOSŁJAVANJU STRANACA;

– PREDLOG ZAKONA O ZAPOSLENIMA U JAVNIM SLUŽBAMA;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAPOSLENIMA U AUTONOMNIM POKRAJINAMA I JEDINICAMA LOKALNE SAMOUPRAVE;

– PREDLOG ZAKONA O PLATAMA SLUŽBENIKA I NAMEŠTENIKA U ORGANIMA AUTONOMNE POKRAJINE I JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SISTEMU PLATA ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU;

– PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O UREĐENJU SUDOVA;

– PREDLOG AUTENTIČNOG TUMAČENJA ODREDBE ČLANA 48. ZAKONA O IZVRŠENJU I OBEZBEĐENJU („SLUŽBENI GLASNIK RS“ BR. 106/15 I 106/16 – AUTENTIČNO TUMAČENJE);

– PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN REGULATORNOG TELA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE ZA 2017. GODINU.

Da li predsednici, odnosno predstavnici poslaničkih grupa žele reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja sam poznat po brzom čitanju, po najbržem čitanju, po čitanju brzinom svetlosti, ali nisam sve ovo stigao još da pročitam. Ako ponovo odem u Hag, poneću da tamo čitam pa ću naknadno ministru Vujoviću izneti svoje primedbe.

Mi smo dobili da raspravljamo o 31 tački dnevnog reda kao da se radi o jednoj jedinjoj. Spojili smo babe i žabe, pa ako za jednu tačku dnevnog reda kažem baba, moram odmah da kažem žaba, da ne bih onu drugu ispustio, i tako redom, da bih sve rekao što sam imao za dvadeset minuta.

Mi opet donosimo Zakon o budžetu za sledeću godinu a da nemamo završni račun budžeta za 2016. godinu. Ministar je lično odgovoran za taj završni račun, jer bez tog završnog računa mi zapravo, ministre Vujoviću, ne znamo kako vi poslužete. Možda vi nas farbate, možda vi nas pravite budalama, hvalite se budžetskim suficitom. Mi ne vidimo gde vam je taj suficit, kako ste ga stvorili, jeste li bili lepi i pametni pa vam se desilo, ili ste slučajno bili uspešni ili ste odnekud odvadili, zahvatili itd. Ovo su vrlo ozbiljne stvari, ja se na šalim.

Ako ste imali cele ove godine suficit skoro šezdeset milijardi, kako onda za sledeću godinu predviđate deficit? Jeste on minimalan, mali u odnosu na dosadašnji, ali čemu uopšte deficit? Valjda vi ostajete; pa, mi očekujemo da budete još uspešniji. Dajte nam uravnotežen budžet, to je nekih 0,6% razlike. Samo ste u deficitu 0,6%. Začas nam možete dati uravnotežen budžet. Odsecite negde, nije teško. Ima još tih budžetskih korisnika, parazita, koji egzistiraju o državnom trošku a da nemaju nikakvu svrhu postojanja.

Vi ste nam dali ovde jedan udžbenik o budžetu za tekuću godinu, iz koga mi malo toga možemo da naučimo. Mogu samo da vam ukažem na nekoliko slabosti. Na primer, zašto u prihodnoj strani budžeta nema onoga što planirate da dobijete iz poslovanja Narodne banke Srbije? Uopšte Narodnu banku Srbije ne pominjete iz budžeta, a ona je dužna da iz svog profita 70% uputi budžetu Srbije. Narodnu banku Srbije ovde, izgleda, niko ne kontroliše. Ona jeste apsolutno

samostalna u vođenju monetarne politike, ali ne sme da bude zli duh koji će izletati iz čarobne lampe svaki put kad mu se prohte, a niko mu ništa ne može. Morate kontrolisati kolike plate primaju i da li posluju ispravno, po zakonu i sve ostalo.

Vi opet donosite budžet a da niste doneli zakon o platnim razredima. Zapravo, vi ste se u jednom zakonskom projektu malo pozabavili tim pitanjem na nivou lokalne samouprave, ali vi nemate – vi ste jedan trust mozgova, cela Vlada – vi nemate među sobom sposobnog čoveka da izradi taj zakon o platnim razredima. Zašto? Zato što vi ne možete da dirnete u stranačke kadrove koji su formalno na funkcijama ispod vas a imaju veće plate nego vi. Vi imate plate oko hiljadu evra, neki manje od toga, a imate državne činovnike u vašem sektoru rada koji imaju plate mnogo veće od vaše. Kako je to moguće? To je samo moguće u zemlji Nedođiji i u državi Srbiji. To su dva jedina entiteta na celom svetu gde je to moguće.

Vi ovde niste u stanju, dakle, da predstavite projekciju budućeg prihoda Narodne banke, a verovatno i nije potpuno vaša krivica, osim što se ne usuđujete da se uhvatite ukoštac sa guvernerom, jer vi, kao ni mi... nismo dobijali već dve godine nikakve izveštaje od Narodne banke. Možda vi jeste tajno na noćnim sednicama imali nekakve izveštaje. Mi nismo imali ni javno ni tajno. Narodna banka se otela kontroli. Guvernerka se hvali samo novim frizurama, ima luksuzne nabavke za svoje zaposlene, ima raznorazne druge prohteve, a kako ona posluje, to niko ne zna.

To što je dinar relativno stabilan, to nije teško postići. To svako od vas zna da postigne, da li je tako? Ne biste tako dobro kao ja, ali bili biste solidni. Ona tu nikakav uspeh nema, zapravo. Dovoljno je da se ne štampa novac bez pokrića i dinar je odmah čvrst. On je prividno čvrst, jer pravu čvrstoću može imati tek kad budemo imali jaku privredu.

Čak ni ovo nije pametan potez, što dinar prividno jača. Trebalo ga je zaustaviti negde oko 120 dinara za jedan evro, jer onaj zamajac koji sledi može biti veoma opasan. Kad počne da pada, pada mnogo brže nego što bismo smeli da dozvolimo. Ovo je jedan luksuz koji je Narodna banka sebi dozvolila da bi guvernerka sebe predstavila sposobnom, i ništa više. Ovo je, zapravo, pogubno za naš izvoz. Od ovako „jakog“ dinara koristi imaju samo uvoznici. Sa aspekta ekonomske politike Vlade, to takođe nije dobro.

Kad ćete da napravite zakon o platnim razredima? Nikada. Verovatno ćemo morati da čekamo sledeću vladu, našu radikalsku vladu, sposobniju,

pametniju. Mi smo radikalne demokrate. Radikali su po definiciji radikalni demokrati, nisu dosmanlije. Oni drugi demokrati su nastali od radikalskih otpadnika, zato mi sada upadaju u reč. Znae, radikali su imali i ranije svojih otpadnika, koji su se prozvali samostalnim radikalima, a na kraju, pod Davidovićem, demokratama. Dakle, naši otpadnici su počeli od Demokratske stranke pa se nastavili posle. Živković nije bio naš otpadnik, moram odmah da naglasim, tako mi nikad nismo padali.

Hajde, ljudi, šta drugo da radim kad dobijem ovo i da govorim o ovome? Šta drugo da radim nego da se povremeno našalim? Kako da se o ovome govori?

Imate vi u ovom budžetu mnogo nebuloznih stavki. Tomislav Nikolić nije hteo da se iseli iz državne rezidencije. Ko upravlja tom državnom rezidencijom? Vlada. Vlada ima svoju službu – nekad se to zvalo Direkcija za imovinu, da li se još uvek tako zove – i morala je da iseli Tomislava Nikolića prinudno u roku od petnaest dana, ako se sam ne iseli. Vi ste krivično odgovorni što ga niste iselili, što se ogromne državne pare troše za održavanje te vile, iako on ima bezbroj stanova, i u Beogradu i kulu ni na nebu ni na zemlji u Bajčetini itd.

A dali ste mu još i izmišljeno poluministarstvo. Formalno nije ministarstvo, nego agencija (kako se to zove, Nataša?), Kancelarija, još niži nivo od agencije, za saradnju, za koordinaciju saradnje sa Rusijom i Kinom. Ali ta kancelarija je realno iznad ranga ministarstva, jer su njeni članovi pojedini ministri, pa koji se odazove da dođe na sednicu, dođe. Koji se prevvari pa dođe, posle se udara u glavu što je odlazio. Ima i pametnijih, valjda, koji uopšte ne idu na te sednice, koji se jednostavno oglušē.

To je kancelarija koja ništa ne radi, a vi ste, ministre, ovako bacili pedeset miliona dinara. Evo ovako, kao konfete što se bacaju za Novu godinu ili na svadbama. Za vas su pedeset miliona dinara konfete, koje bacate na jedan mig, da se zadovolji nečija sujeta ili da Tomislav Nikolić ne bi slučajno formirao novu stranku pa da vam pomrsi račune. Nema on šanse da formira novu stranku. Suviše se on nakrao, suviše su njegove krađe poznate u javnosti da bi mogao formirati novu stranku. Obustavite to finansiranje, uštedite tih pedeset miliona.

Vidim ovde neke stavke koje se tiču kulture. Koja mi je to strana, Nataša? To je 147. strana. Vi ste tamo manje para predvideli za Maticu srpsku nego za rezidencijalni dvorski kompleks na Dedinju. Evo šta ste uradili. Rezidencijalni dvorski kompleks bi trebalo sam sebe da finansira: od ulaznica, od programa koji se tamo organizuju, od iznajmljivanja sala za razne svrhe itd.

Nemam ja ništa protiv da u jednom delu tog kompleksa živi porodica Karađorđević. Mi smo protiv monarhije, apsolutno protiv monarhije, ali nismo za to da se porodica Karađorđević ostavi na ulici. To je ogroman kompleks i treba da donosi prihode. Pa, ako ne znate na bolji način da ostvarite prihode, posadite topolu, topola najbrže raste, prodajte drvo nekoj fabrici. A ukinuli ste i fabrike papira. To su učinile dosmanlije pre vas.

Dakle, ne znate kako da taj dvorski kompleks zarađuje, a morali biste da znate. Kad ne znate, onda ga zatvorite, zabravite, a nemojte mu davati deset miliona dinara više nego Matici srpskoj. Matica srpska nam je ime i prezime. Ona je preteča SANU. Ona nam je čuvala nacionalni identitet u najkritičnijim momentima. Ona i dalje ima veoma važne programe rada, delovanja, izdavačku delatnost, časopis „Letopis Matice srpske“ itd.

U prošlom budžetu ste imali više para izdvojenih za „Egzit“ nego za Maticu srpsku, a „Egzit“ finansira i Skupština Srbije budžetom, i budžet Vojvodine i budžet Grada Novog Sada. Sada je važnije godišnje okupljanje belosvetskih narkomana od nekoliko dana nego finansiranje celokupnog rada Matice srpske. Sto godina prisajedinjenja, to je organizovala Matica srpska, koliko znam. Da li je tako?

Dalje, s jedne strane, režimski mediji su puni optužbi na „žutog Bujketa“ i televiziju koju je on, praktično, privatizovao. S druge strane, vi izdvajate ogromne pare, četiri milijarde dinara, za delatnost javnih medijskih servisa, pa još za projektno finansiranje milijardu – pet milijardi. Blizu smo ove tačke kad možete da uravnotežite budžet. Čemu to? Ne možete da upravljate državnom televizijom, a dajete joj ogromne pare pod izgovorom da je to javni servis.

Nije to javni servis, to je javna kuća, jer tamo „žuti Bujke“ plaća ljude odokativno, a tamo glavnu politiku vodi jedna ljotićečka kakva je Olivera Kovačević. Ontološka ljotićečka. Deda joj je bio još istaknuti ljotićećvac i tako se i ona ponaša. Vodi antisrpsku politiku. Nije još izvodila kragujevačke đake na streljanje, ali ko zna, ne daj bože da joj se ukaže prilika. Svaki ljotićećvac u stanju je da to radi čim mu se ukaže prilika. I kada jednom streljaju, onda su uvek spremni da streljaju svoj narod, srpsku sirotinju i đake gimnazije.

Dalje, vi ovde u okviru sistema informisanja opet imate predviđeno finansiranje medija. S jedne strane zakonom je zabranjeno da država bude vlasnik medija. Po mom mišljenju, tu su morali da budu izuzeci, da se odnose na državnu televiziju, na državni radio i novinsku kuću „Politika“ i da to i dalje bude državno pa da time upravlja višestranački upravni odbor i da se pravi neka

ravnoteža uticaja. Ranije smo to imali. Nije dobro funkcionisalo, ali je funkcionisalo, a sada ništa ne funkcioniše.

Kada gledamo kome dajete te pare, jer ovde ima ono što daje Vlada ali je sakriveno ono što daju lokalne samouprave i Grad Beograd, ogromne pare se daju medijima. Navodno se raspisuju konkursi. Dešavalo nam se, kad ministarstva raspišu konkurse za finansiranje nevladinih organizacija, da se prvo raspiše konkurs a da se onda registruje nevladina organizacija koja se prijavi na konkurs i traži pare i čak dobije pare.

Sada imamo slučajeve finansiranja internet portala, dakle paramedija. Znae koliko je para potrebno da se formira internet portal? Nula para. A onda, javi vam se na konkurs i vi dajete pare. Ne dajete uvek pare, imate vi neke vaše kriterijume po kojima dajete pare pa neko dobije mnogo, neko zahvati baš koliko mu treba, a neko ne dobije ništa. Da biste bili pravedni, morate to ukinuti. Evo vam još jednog načina da uravnotežite budžet.

Dobro je što povećavate sredstva za plate vojnika i policajaca. Naravno, i te plate se mogu ugraditi u platne razrede, s tim što bi ova lica koja se izlažu dodatnim opasnostima, dakle lica koja nose oružje, koja imaju posebna ovlašćenja, imala jedan koeficijent koji nemaju ostali. I to se da vrlo solidno rešiti, samo treba malo dobre volje. Ni o tome niko ne razmišlja.

Imate slučajeve da vlasti finansiraju sindikate, pa jedne finansiraju, druge ne finansiraju. Na lokalnoj samoupravi opet neko daje pare kako mu se prohte. Imamo čitav niz zloupotreba, a izgleda da nam budžetska inspekcija uopšte ne radi. Jer, da nam radi budžetska inspekcija, ne bi se moglo desiti da Zorana Mihajlović kupuje donji veš u najskupljoj prodavnici u Njujorku državnim parama, državnom karticom. Tek kada su mediji digli dreku, onda je ona, kao, nadoknadila te pare. Da li je, ni to ne znamo, nije nam kroz budžet iskazano, a voleli bismo da jeste.

Iako ste se trudili da ovim budžetom mnogo šta sakrijete, niste uspeli, ministre Vujoviću. Ovom sednicom Skupštine vi ste sprečili temeljitu raspravu o budžetu. Svaki od ovih pratećih zakona, neki su zaista prateći a neki nemaju veze sa budžetom, zaslužuje posebnu raspravu.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, dr Šešelj.

Reč ima ministar Vujović.

Izvolite.

DUŠAN VUJOVIĆ: Pokušaću kratko da dam odgovore na neka konkretna pitanja i zamoliću kolege ministre da u delokrugu svoje nadležnosti odgovore na pitanja koja ste ovde ozvučili.

Prvo, samo kratko da pročitam neke činjenice i datume. U budžetskom procesu postoje jasno definisana prava i obaveze, odgovornosti svih organizacija i svih učesnika. Mi smo podneli izveštaje o izvršenju budžeta, i podnosimo svake godine, u rokovima koji su propisani. Mi, mislim na Ministarstvo finansija. Znači, mi na osnovu predloga, detaljnog predloga o izvršenju budžeta koji sastavlja Trezor na osnovu podataka koji se nalaze u dobro zaštićenom elektronski organizovanom sistemu, sastavljamo dokumente koji nose sve podatke o primicima i izdacima budžeta, prihodima i rashodima, i to odobravamo na Ministarstvu finansija i prosleđujemo dalje na dva mesta: jedno je informacija Vladi Srbije, a drugo je Državna revizorska institucija, koja vrši kontrolu toga.

Sledeći korak u tom procesu je kada DRI podnese izveštaj sa primedbama svojim i zamerka, gde ima dosta stvari koje ne mogu tako lako da se razreše zato što kombinuju stvarno izveštavanje sa metodološkim problemima tipa tretiranja kursnih razlika, koje su prethodnih godina bile ogromne i stvarale su veliku nedoumicu, do toga kako se tretiraju pojedina kratkoročna zaduženja, gde takođe postoji raskorak između stavova. Ne ulazeći u tehničke detalje, oni podnose svoj izveštaj, koji onda zajedno sa našim izveštajem ide na Vladu, na formalno usvajanje i slanje u Parlament.

Samo ću reći datume kada smo mi uradili svoj deo posla. Mi smo za 2015. godinu doneli svoj izveštaj i uputili ga Vladi na razmatranje 19. avgusta 2016. godine, sedam-osam dana posle formiranja Vlade 11. avgusta te godine. Znači da je Vlada bila tehnička vlada i nije to mogla da usvaja dok nije formirana, 11. avgusta 2016. godine. Mi smo nedelju dana posle formiranja Vlade uputili taj dokument Vladi. Izveštaj DRI je stigao nešto kasnije. Izmenjen je tekst, uvažavajući primedbe DRI, i upućen je 7. decembra prošle godine. Predlažem da podnesete poslaničko pismeno pitanje Vladi da vam kaže koji je status tog dokumenta. Najbolje je da se pismeno podnese zahtev.

Što se tiče završnog računa za 2016. godinu, mi smo izveštaj podneli 2. avgusta 2017. godine, pošto je Vlada formirana krajem juna, posle mesec dana smo podneli taj izveštaj. I za stanje tog izveštaja takođe bi bilo dobro da postavite poslaničko pitanje u pismenom obliku, da vam se zvanično odgovori od Vlade.

Što se tiče deficita, tu moram da potrošim dva minuta da vam objasnim situaciju. Mi smo prošle godine formirali deficit na nivou od 1,7% BDP-a,

uključujući projektno finansiranje. Mi smo sistematski tokom nekoliko godina proširili obuhvat republičkog budžeta i, takoreći, pomerili većinu onih stavki koje nam međunarodna metodologija dozvoljava iznad linije, da se sve vidi. Pre je bilo gurano jako mnogo tih transakcija ispod linije, gde se ne zna tačno šta se dešava, sve se tretira kao dug. Znači, prvi korak je bio da eliminišemo rizično finansiranje likvidnosti uz državne garancije, da pomerimo sve transakcije koje je bilo moguće pomeriti iznad linije i da obuhvat budžeta proširimo na projektno finansiranje.

Prošle godine, sa projektnim finansiranjem, planirani deficit je bio 1,7% BDP-a. Sredinom godine to je revidirano na 1,1% zbog boljeg izvršenja budžeta od plana. Taj 1,1% planiranog deficita, to je ta cifra koju citiramo kada sam juče govorio o budžetu, planirani deficit je bio otprilike pedeset milijardi; u ovom trenutku, krajem novembra, ostvaruje se suficit od oko 74 milijarde republičkog budžeta i naša procena je oko petnaest-šesnaest milijardi ovih drugih stvari, uključujući lokal, koji ne ulazi u republički budžet.

To je taj suficit koji vi pominjete i tu ste potpuno u pravu. E sad, kako taj suficit utiče na planiranje deficita u narednoj godini? U tekućoj godini ostvarenje zavisi ne samo od redovnih prihoda i rashoda, nego i od vanrednih prihoda i rashoda. Između ostalog, Narodna banka, koju pominjete, uplatila je krajem marta značajna sredstva, koja su ostvorena iz redovnog rada Narodne banke, uključujući kursne razlike ali uključujući i povraćaj sredstava, odnosno dobiti Narodne banke koja je ostvorena na osnovu razrešenja nekih stečajnih postupaka koje je vodila Agencija za osiguranje depozita i na osnovu čitavog niza drugih poslova gde je Narodna banka od strane ove skupštine imenovana da u ime i za račun Vlade vodi te poslove. Znači, oni su uredno to obračunali u svoju dobit i uplatili, ne mogu tačan datum da vam kažem, vi to možete upitom da saznate, krajem marta ove godine. Prema tome, to je ušlo u naše vanredne prihode, a ušlo je u njihovu dobit iz prošle godine.

Da budem precizan, Narodna banka jeste nezavisna institucija, kako je to definisano zakonom, u pravu ste potpuno, ona je nezavisna u vođenju monetarne politike ali odgovara za rezultate te monetarne politike.

Onaj deo koji je manje poznat javnosti, koji je jako važan, to je šta Savet guvernera odlučuje i kako se Narodna banka ponaša; postoje tačke od 1. do, čini mi se 14, koje to definišu. One stvari koje ste vi pomenuli se upravo tu nalaze. Znači, donosi statut, na predlog Izvršnog odbora Banke; utvrđuje režim kursa dinara (jako važno); donosi strategiju upravljanja deviznim rezervama; odlučuje

o članstvu u međunarodnim finansijskim organizacijama i institucijama gde je NBS direktni predstavnik Srbije; donosi finansijski plan Narodne banke (to je ono što ste pomenuli); usvaja godišnje finansijske izveštaje NBS. Poslanici, ja mislim, imaju pravo da traže te finansijske izveštaje. Znači, oni donose plan i donose izveštaj o tom planu.

Dalje, vrši izbor rukovodioca u organizacionoj jedinici NBS za poslove interne revizije. Znači, postoji interna revizija i oni to rade, oni vrše izbor ljudi, vrše izbor spoljnog revizora. Znači, oni imaju spoljnog revizora – i moraju da ga imenuju – koji vrši reviziju tih izveštaja. Kao što mi naš završni račun dajemo DRI, koja je u međunarodnim standardima tzv. *supreme audit institution*, tj. kod nas Državna revizorska institucija, oni rade reviziju tih izveštaja.

Razmatra izveštaj spoljnog revizora; vrši nadzor sistema finansijskog izveštavanja, upravljanja rizicima i unutrašnje kontrole NBS; ocenjuje da li su računovodstvene politike i procedure koje su usvojene u NBS odgovarajuće; usvaja godišnji plan o obavljanju interne revizije; vrši nadzor obavljanja interne revizije (malo skraćujem); donosi strategiju razvoja NBS. Znači, sve je to napisano.

Ja ne znam tačno, pošto su oni nezavisni, u kojoj formi od tih izveštaja bi trebalo da bude dostupno i vama dostavljeno, bilo bi dobro da uputite pitanje. To je legitimno pitanje, na koji način vi možete da budete informisani o radu.

Mogu da vam kažem, onaj deo gde oni iskazuju dobit, oni nama dostave dobit. Zašto toga nema u budžetu? Prethodnih godina smo to stavljali i onda je bila oštra kritika da mi ne možemo da znamo unapred. Znači, to tretiramo isto kao i sve druge vanredne prihode i rashode. Znači, to nisu poreski prihodi, to su dobiti i mi imamo vrlo konzervativnu... Iako smo ove i prošle godine ostvarili značajne prihode, neporeske prihode, od rada svih onih organizacija, uključujući NBS, koje ostvaruju dobit, mi to ne planiramo u budžetu da ne bismo veštački stvarali veće prihode i samim tim i veće appetite, ali redovno to evidentiramo. Prema tome, sve što ostvare i NBS i sva druga javna preduzeća, mi evidentiramo i o tome izveštavamo. Prema tome, tu ne bi trebalo da bude bilo kakvih tajni.

Predlažem da ministar Ružić odgovori tačnije za plate. Ja samo mogu da kažem generalno, mi se već dve godine trudimo da napravimo jedan sistem plata koji će biti transparentan, odgovoran i nuditi mogućnost upravljanja kadrovima. Setite se, kada smo doneli Zakon o ograničavanju zapošljavanja u javnom sektoru, decembra 2013. godine, onda je jedan od ključnih uslova bio da se u roku od dve godine donesu zakoni, odnosno uređivanje te sfere, da bismo prestali

sa grubim ograničavanjem zapošljavanja i prešli u definisanje zapošljavanja koje će biti u funkciji i plata i zapošljavanja. To još nismo uradili. Znači, to nam još uvek predstoji. Neki zakoni će biti u ovom bloku sada u decembru, a neki zakoni će možda biti kasnije. Predlažem da vam ministar Ružić to detaljnije objasni.

Što se tiče svih ostalih elemenata u budžetu, detalje Kancelarije koju ste pominjali ćete naći na strani 67. To je na predlog koji je nama usvojen. Mi smo usvojili tamo gde smo mislili da je opravdano, tu su plate više od 50%, skoro 60% te kancelarije.

Poređenje između pojedinih... Ministar kulture će bolje odgovoriti na poređenje pojedinih alokacija u budžetu Ministarstva kulture, samo obratite pažnju da se oni zovu – kulture i informisanja. Mi neke obaveze imamo prema standardima u Evropi, a da li se to i kako realizuje, to je pitanje posebne diskusije. Toliko za sada.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Prvo povreda Poslovnika, pa replika dr Šešelj.

Reč ima narodna poslanica Aleksandra Tomić, povreda Poslovnika.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Povredili ste član 107 – dostojanstvo Narodne skupštine, i 106 – govornik može da govori samo o tački dnevnog reda.

S obzirom na to da ste vi, gospodine predsedavajući, zamenik člana Odbora za finansije, trebalo je da obavestite, radi javnosti, a mislim i zbog informisanosti ministra, da je NBS, prema Zakonu o NBS, prema Ustavu, prema Poslovniku o radu Skupštine, dužna da do 30. juna dostavi svim poslaničkim grupama svoje izveštaje o radu, a da smo na Odboru za finansije u julu raspravljali o svih četrnaest tačaka koje su predmet rada NBS za prethodnu godinu. Poslanici svih poslaničkih grupa imaju pravo da dođu na taj odbor.

S druge strane, povreda je u tome što predsedavajući nije na adekvatan način odgovorio na ovakav napad. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Tomić.

Smatram da nisam prekršio Poslovnik. Radi svih narodnih poslanika i javnosti, ovde sam u ulozi spikera i imam jedinu opciju da siđem u klupu i da to objasnim, što ste mi malopre rekli i sugerisali. To je trenutno nemoguće. Hvala.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Pravo na repliku ima dr Vojislav Šešelj.

Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Nismo dobili ni plan monetarne politike NBS nikada u ove dve godine. Nadam se da će uskoro doći na dnevni red poslovanje NBS pa ćemo imati priliku da o tome raspravljamo.

Ovde bih odgovorio samo ministru Vujoviću. Ministre, meni je drago što se vi priključujete mojoj kritici Vlade, zašto Vlada nije podnela izveštaj o trošenju u okviru budžeta za prošlu godinu, odnosno fiskalni izveštaj za prošlu godinu, završni račun budžeta. Izgleda da je vaše ministarstvo uradilo sve što je trebalo; kada je Vlada trebalo još samo mali korak da napravi i to pošalje, Vlada nije poslala.

Međutim, ministre, postoji jedan princip u parlamentarnoj demokratiji – princip kontinuiteta vlasti. Vi kao Ministarstvo finansija i Vlada u celini odgovarate za sve obaveze prethodnih vlada. Ako nijedna vlada od 2003. godine nije podnela finansijski izveštaj, onda vi morate sve te izveštaje da podnesete i kažete zašto oni nisu, pa da to bude ubedljiva kritika njihovog rada a afirmacija vašeg rada. Za Narodnu skupštinu nema promena u kontinuitetu Vlade. Vi se menjate partijski nakon izbora, jedna partija dobije izbore, druga izgubi i vi se menjate personalno između izbora, ali za Narodnu skupštinu postoji Vlada u kontinuitetu. Imate, dakle, da podnesete izveštaje za četrnaest godina.

Dalje, kažete da je u martu Narodna banka uplatila značajnu sumu novca. Na osnovu toga što je NBS uplatila u martu vi ste mogli da kreirate budžetsku prihodnu stavku pa da kažete – ako je u martu ove godine uplatila toliko, očekujete i sledeće godine isto toliko, nešto manje ili nešto više. Ili da uzmete prosek, recimo, prethodne četiri godine, pa kažete – prosek je bio toliki pa planiramo da nam i ove godine toliko uplatite.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, vreme.

Reč ima ministar Vladan Vukosavljević.

Izvolite.

VLADAN VUKOSAVLJEVIĆ: Hvala.

Samo nekoliko kratkih osvrtu na neke od opservacija koje smo čuli. Kada je reč o Matici srpskoj, tu postoji nepodeljena saglasnost oko značaja, i istorijskog i kulturološkog, Matice srpske. Dakle, Ministarstvo kulture i informisanja u potpunosti podržava takvo viđenje stvari, ono je zajedničko – da je Matica srpska jedna od temeljnih ustanova srpske kulture, istorije, tradicije i identiteta.

Takođe, slobodan sam da konstatujem da je u nekom proteklom periodu, da sada ne navodim sve godine, pomoć Matici srpskoj bila manja i neki njeni

interesi su zanemarivani, ali ona bez sumnje predstavlja jednu od ustanova kulturnog jezgra ovog naroda.

S tim u vezi bih skrenuo pažnju samo na podatke budžetskog tipa: u 2016. godini budžetom je za pomoć radu Matice srpske bilo predviđeno 35.000.000 (to je 2016); u ovoj, 2017. godini to je 45.000.000 i budžetom za 2018. godinu 56.000.000. Znači, imamo jedan jasan trend rasta: 2016, 2017. i 2018. godina – 35, 45 i 56.

Osim toga, Matica srpska na konkursima za sufinansiranje projekata u kulturi dobija dodatnu pomoć za projektno finansiranje, tako da mi u granicama ovog budžeta i ovih finansijskih okolnosti dajemo, čini mi se, značajan doprinos finansijskom poslovanju i drugim programskim aktivnostima Matice srpske. To ćemo nastaviti da činimo i nastojaćemo da u sledećoj godini ovaj trend budžetskog rasta za odvajanje za poslovanje Matice srpske raste i dalje ovim tempom, možda i većim, ali ovaj tempo, 35, 45 i 56, vrlo je značajan iskorak.

E sad, ako to poredimo sa nekim drugim stvarima, to nisu stvari za direktno poređenje. Dvorski kompleks jeste od izuzetnog kulturnog značaja, istorijskog, identitetskog takođe, tamo se nalaze remek-dela umetnosti, domaće i strane, tamo se nalaze platna Pusena, Kanaleta, skulpture Meštrovića itd. Smatramo da taj kompleks... Takođe, ova suma koja se sada izdvaja je manja u odnosu na sume koje su se izdvajale 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010. godine, ti iznosi su bili sto dvadeset miliona, sto miliona i osamdeset miliona.

Tu postoji neki minimum, reč je ogromnom kompleksu koji zahteva investiciono održavanje, naravno i čuvanje tih umetničkih dela od kojih su neka remek-dela. Vi ste u pravu ako naglašavate mogućnost da se sam princip rada dvorskog kompleksa unekoliko promeni i da on ima neke značajnije možda samostalne prihode, ali mi ćemo nastojati... Stvari su za ovu... Možemo i nekom drugom prilikom o tome detaljnije, stvari su unekoliko komplikovanije, ali to je dostižno i moguće. Mi ćemo nastojati da taj predlog uzmemo u obzir i da u datim okolnostima vidimo da li postoje dodatni potencijali za turističko i komercijalno obogaćivanje, odnosno povećanje prihoda, ali mi ne možemo da dajemo manje od ovoga jer je, otprilike, na toj granici sama granica održavanja ukupnog kompleksa u iole doličnom stanju.

Kada je reč o Javnom servisu, četiri milijarde, priča nije nova. Međutim, ja samo ukazujem na jednu okolnost koja je vrlo bitna, koju treba imati na umu. Kada se sabere šta dobija Javni servis od budžeta direktno, onda i od građana kroz drugi način finansiranja i od samostalnih prihoda kroz marketing, ta se suma

na godišnjem nivou kreće nešto ispod osamdeset miliona evra, negde između sedamdeset pet i sedamdeset sedam, da ne preteram, da ne pogrešim previše, ispod osamdeset miliona evra. Ako uporedimo sa Javnim servisom Hrvatske, on ukupno, po drugom osnovu, kroz pretplatu koja je utuživa itd., ostvaruje oko 220.000.000 evra godišnjeg prihoda, Javni servis Hrvatske. Malena Slovenija, koja je četiri puta manja od Srbije, otprilike za Javni servis odvajava oko 120.000.000 evra, znači za 50% više od Srbije.

To je pitanje finansiranja Javnog servisa. Iz ugla Ministarstva kulture, u delu koji se tiče kulture, mi smo relativno zadovoljni ulogom koju Javni servis u tom smislu obavlja. Treći digitalni kanal pruža kvalitetne kulturne sadržaje. Na Prvom programu postoji „Kulturni dnevnik“, koji se doduše emituje u nedoba, kada većina ljudi spava i mi na to ukazujemo i nismo zadovoljni tim rešenjem. Ali to je ipak jedan korpus programa iz oblasti kulture koji je na relativno zadovoljavajućem nivou, pogotovo ako se poredi sa drugim televizijama i drugima koji imaju nacionalnu frekvenciju.

Što se tiče uređivačke politike, Ministarstvo kulture i informisanja nije u poziciji, kao što vam je poznato, da se tim stvarima bavi. Mi imamo svoje mišljenje o tome, ali nismo u formalnoj prilici da ga iskazujemo na ovaj način i ovim povodom.

U svakom slučaju, mi moramo kao država da vidimo šta ćemo sa Javnim servisom. On je neophodan, to je jedan, to je mišljenje Ministarstva kulture i informisanja i moje lično. Mislim da bi ga trebalo dodatno finansirati. Ko će da upravlja tim sredstvima i na koji način, to je jedno drugo pitanje, koje donekle izlazi iz naše nadležnosti. Toliko za početak.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Vukosavljeviću.

(Vojislav Šešelj: Replika.)

Doktore Šešelj, da li želite odmah repliku ili gospodin Ružić da odgovori?

(Vojislav Šešelj: Odmah.)

Pravo na repliku, dr Vojislav Šešelj.

Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Ministre, ja bih se složio sa nekim delovima vašeg odgovora, međutim, postoje neke stvari koje jednostavno budu oči i ne mogu se ignorisati. Vi upoređujete naš tzv. Javni servis sa slovenačkom ili hrvatskom televizijom. Slovenačka i hrvatska televizija su izrazito nacionalne televizije, a naša televizija ima antisrpski programski sadržaj. Ovde se u njenim

najznačajnijim emisijama Srbija proglašava krivcem i za ratove koji su vođeni na Balkanu i za posledice tih ratova. Tamo se dovode ljudi po kriterijumu generalnog direktora, koji je svemoćan. Ne zna se ni ko upravlja ni kako upravlja. Glumi se da upravljaju određeni organi, ali ti organi nikome nisu odgovorni.

Što se tiče Matice srpske, pogledajte, kada se ona uporedi po nivou finansiranja sa „Egzitom“: „Egzit“ traje svega tri dana, „Egzit“ je privatna firma i dobija ogromne pare, trideset pet miliona iz budžeta Republike, iz budžeta Vojvodine (Milorade?) petnaest, dvadeset miliona, onda dobija iz budžeta Grada Novog Sada, to je preko pedeset miliona. To je ogromna suma za tri dana. Koju to društvenu vrednost donosi? To donosi samo drogu. Ovamo imate Agenciju za borbu protiv narkomanije... Ja sam sve dosad mislio da je policija jedina agencija za borbu protiv narkomanije. Sad vidim, ima i neka vladina agencija. Ne znam, u prošlim sastavima Vlade bilo je i narkomana, ne mogu baš da kažem da ima i u ovom sastavu, ali čim bih saznao, ja bih odmah javnost obavestio. Šta će Vladi ta agencija? Ima policija, neka goni narkomaniju.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar Branko Ružić.

BRANKO RUŽIĆ: Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, ja zaista vrlo kratko želim da ukažem na neke elemente ova četiri zakona koje je i uvaženi narodni poslanik dr Vojislav Šešelj elaborirao malo ranije.

Dakle, ovde se radi o nizu značajnih novina i unapređenja koja se uvode u oblast ravnopravnog statusa zaposlenih u javnim službama. Radi se o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru. Kao što znamo, Strategijom reforme javne uprave prosto težimo da dođemo do jednog sistema radnih odnosa koji će biti održiv.

Ne bih se složio da platni razredi mogu da postoje samo u zemlji Nedođiji i Republici Srbiji jer to onda stavlja u egal odnos zemlju Nedođiju i Republiku Srbiju.

Ovim zakonima se praktično utvrđuju platni razredi i koeficijenti u javnom sektoru, autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave. Primena se, kao što i piše u predloženim zakonskim rešenjima, odlaže do 2020. godine jer se vezuje za naredni budžetski ciklus, kako bi se, naravno, pripremili i budžet Republike i jedinice lokalne samouprave i kako bi se svi poslodavci u javnom sektoru pripremili za te promene.

Takođe, nakon ovih zakona, jer ovo je samo jedan deo zakona koji se tiče reforme sistema plata, potrebno je pripremiti podzakonske akte nakon usvajanja ovih zakona, ukoliko do usvajanja u ovom visokom domu dođe, kako bi primena zakona bila sprovodljiva i kako bi se uradila analiza finansijskih efekata u postupku utvrđivanja nove jedinstvene osnove.

Dakle, ono što je možda populistički pozitivno, ali mislim da nije realno i nije korektno, mi ne možemo preko noći obećavati tu reformu. Ta reforma se sprovodi već duži vremenski period i mislim da će platni razredi, platne grupe biti samo jedan od epiloga ove reforme sistema plata. Zahvaljujem.

(Vojislav Šešelj: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI: Prvo da damo reč ministru Ljajiću i dobićete repliku.

(Vojislav Šešelj: Kako ću dvojici ministara za dva minuta da odgovorim?)

Da čujemo ministra Ljajića.

Izvolite.

(Vojislav Šešelj: Moje je pravo da odgovorim ministru Ružiću, možda Ljajiću neću hteti.)

Čekajte, dr Šešelj, dao sam reč ministru Ljajiću. Dobićete repliku i odgovorićete.

(Vojislav Šešelj: Kako ću da odgovorim za dva minuta trojici ministara?)

Ne sumnjam u vas da ćete uspeti u dva minuta to da uradite.

Izvolite, dr Ljajiću.

RASIM LJAJIĆ: Gospodin Šešelj je i prošle godine spominjao Egzit i sredstva koja se izdvajaju iz budžeta za njegovo održavanje. Cifre su, naravno, tačne, međutim, Egzit i održavanje Egzita je čista investicija, dobra investicija, mnogo više nego trošak, iz prostog razloga što smo prošle godine imali oko 215.000 posetilaca na Egzitu. To nije najbrojnija manifestacija koja se održava, brojnije su i Leskovačka roštiljijada, brojnija je i Guča, ali je po deviznom prilivu i po broju stranih turista na prvom mestu. Prošle godine je inkasirano oko 14,4 miliona evra. Čisti prihod države na ime naplaćenog PDV-a je između dva i po i tri miliona evra.

Ako to imate u vidu, onda ćete videti zapravo da je sve ovo što se ulaže mnogo manje od prihoda koji se ostvaruje. Da ne govorimo o indirektnim koristima od Egzita, u smislu brendiranja Srbije, da je od CNN-a 2016. godine proglašen za najznačajniju muzičku manifestaciju u ovom delu Evrope, tačnije,

među deset je manifestacija. Da ne govorimo o imidžu koji se kreira zahvaljujući Egzitu, jer iz šezdeset zemalja imamo posetioce tokom trajanja Egzita, da prosečno jedan posetilac potroši 431 evro. To su, dakle, sve benefiti od održavanja ove manifestacije.

(Vojislav Šešelj: Hoću li sačekati još pet-šest ministara?)

PRESEDAVAJUĆI: Ne, imate repliku. Idemo dalje.

Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Imam dva ili četiri minuta?

PRESEDAVAJUĆI: Dva minuta, po Poslovniku. Ja bih voleo da imam da vam dam četiri, ali nemam.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Gospodine Ljajiću, Drinska regata, Guča, Leskovačka roštiljijada i mnoge druge javne manifestacije koje se organizuju po Srbiji imaju ogroman turistički značaj ali su dužne da bar skupštinama lokalne samouprave podnesu finansijski izveštaj, pogotovo izveštaj o državnim sredstvima koja su utrošile. Egzit nikad nikome nije podneo finansijski izveštaj. Skupština Novog Sada ga je obavezala na podnošenje tog izveštaja i nikad ga nije dobila, a vi i dalje jurite da tamo novac nabijate. Ne znate kako se novac troši? Ima nas koji znamo, ali nećemo da vam kažemo. Vi sami to istražite. Ja sam već rekao da je to leglo narkomanije, taj Egzit, tamo su tolike količine droge da je u opasnosti celi Balkan.

Ovo što sam hteo da kažem ministru Ružiću – niste me razumeli, ministre, samo kod nas i u zemlji Nedodžiji ne postoje platni razredi. A ovo što ste vi krenuli naopačke da ih stvarate nije pametan potez. Treba tražiti jedinstveno, kompleksno rešenje za celu državu, a vi ste krenuli od lokalne samouprave pa ćete ovamo ovako, onamo onako. Na kraju, opet ćemo biti u haosu.

Treba da se zna, ako država ima državne činovnike, postoji posebna vrsta prava koja se zove činovničko pravo. Komunisti su je kod nas ukinuli, na fakultetima nismo učili činovničko pravo. Ja sam ga malo učio po prof. Lazi Kostiću. Kada imate razvijeno činovničko pravo, imate činove. Naziv „činovnik“ potiče od naziva „čin“. Ti činovi su podeljeni u, recimo, dvadeset klasa.

(Predsedavajući: Hvala.)

Dajte i druga dva minuta da objasnim ministru Ružiću, biće mu korisno.

(Predsedavajući: Isteklo je vreme.)

I sad, činovnik određenog razreda, petog razreda, ima isti status u državnoj upravi u Beogradu i u lokalnoj samoupravi u Leskovcu ili nekom drugom mestu.

(Predsedavajući: Hvala.)

On je činovnik tog i tog razreda, a vi na ovaj način to ne možete postići.

(Predsedavajući: Hvala.)

Jeste li mi isključili struju?

(Predsedavajući: Ne, nisam vam isključio.)

Zamalo tri minuta da dobijem.

PRESEDAVAJUĆI: Upravo zbog toga. Hvala na diskusijama.

Reč ima Elvira Kovač.

Izvolite.

ELVIRA KOVAČ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, članovi Vlade, dame i gospodo narodni poslanici, pre nego što obrazložim zašto će poslanici Saveza vojvođanskih Mađara glasati za Predlog budžeta za 2018. godinu i zašto ovog puta nemamo amandmane na ovaj predlog, moram da naglasim da politika, kriterijumi i standardi transfera budžetskih sredstava AP Vojvodini zahtevaju rešenje prethodnih pitanja.

Naime, Zakon o budžetskom sistemu taksativno navodi koji javni prihodi i primanja pripadaju budžetu AP Vojvodine, ali nije regulisano na koji način Vojvodini pripadaju izvorni prihodi koji se obezbeđuju iz poreza i drugih prihoda. To su sve pitanja koja, naravno, treba da reši zakon o finansiranju AP Vojvodine, kao i izmene i dopune zakona o nadležnostima, jer trenutno smo, nažalost, u situaciji da AP Vojvodina ne može neke svoje nadležnosti nesmetano da obavlja zbog toga što nema sredstava ili nema dovoljno sredstava za iste. Stoga logika nalaže da se zajedno izmeni zakon o nadležnostima i da se donese, konačno, zakon o finansiranju AP Vojvodine. Mi se nadamo da će se to desiti u doglednoj budućnosti.

Kao što sam najavila, poslanici Saveza vojvođanskih Mađara će podržati Predlog budžeta za 2018. godinu kao i sve ostale prateće finansijske zakone zbog toga što smatramo da umerene mere fiskalne konsolidacije podstiču rast i otvaranje novih radnih mesta prevashodno rasterećenjem privrede i kroz povećanje neoporezivog dela zarada. Takođe, stabilan rast direktnih stranih investicija, uz reformu obrazovnog sistema, podršku socijalnom preduzetništvu i podizanje minimalne cene rada, sve to podržavamo zato što doprinosi privrednom razvoju, smanjenju siromaštva i ravnomernom regionalnom razvoju.

Kada već razgovaramo o ravnomernom regionalnom razvoju, smatramo da je izuzetno značajna mera izmena u Zakonu o budžetskom sistemu koja se

odnosi na uvođenje prihoda, znači, dopuna da novi izvor javnih prihoda za nadležnosti autonomnih pokrajina i jedinica lokalnih samouprava jeste od sada i finansijska pomoć EU. Do sada finansijska pomoć EU nije ulazila u izvore finansiranja nadležnosti autonomnih pokrajina i jedinica lokalnih samouprava. Ovo je izuzetno značajno jer će predložena rešenja ne samo olakšati funkcionisanje već će osigurati dugoročno, stabilno i predvidivo planiranje većih investicija budući da svi znamo da lokalne samouprave često imaju problema sa obezbeđivanjem sopstvenih sredstava.

Želela bih taksativno da naglasim neka od predloženih rešenja u budžetu za 2018. godinu. Za nas poslanike Saveza vojvođanskih Mađara izuzetno je značajno što ovaj budžet u sebi ima gotovo isti broj projekata kao prošlogodišnji koji su uvršteni u kategoriju kapitalnih ulaganja, da je u budžetu Republike Srbije opredeljeno za nastavak realizacije projekta adaptacije, rekonstrukcije i dogradnje Narodnog pozorišta u Subotici ovog puta 166,9 miliona dinara. Podsetiću vas da je prošle godine to bilo 111.000.000. Naime, tokom sledeće, 2018. godine planira se završetak radova na fasadi i krovu Narodnog pozorišta u Subotici, da bi posle toga moglo da se radi na unutrašnjosti novog dela zgrade.

Naravno, ipsilon krak – za nas je značajno da je za izvođenje dela radova na izgradnji auto-puta E75, deonica Kelebija – petlja Subotica jug ili ipsilon krak, kroz kapitalna ulaganja ovog puta opredeljeno 800.000.000 dinara, što je zapravo 2,5 puta više nego prošle godine (300.000.000). Predviđeno je da za 2019. bude milijarda dinara. Nekoliko puta smo razgovarali ovde o tome da je za građane Subotice ipsilon krak od izuzetne važnosti, jer je zapravo cilj da izmesti teretni saobraćaj iz centra Subotice i poveže severni deo auto-puta, Koridor 10, sa graničnim prelazom Kelebija.

Izuzetno nas raduje što su višegodišnja zalaganja naše poslaničke grupe i naših poslanika da profunkcioniše budžetski fond za nacionalne manjine konačno donela rezultate. Za 2018. godinu, naime, u budžetskom fondu za nacionalne manjine predviđeno je 21,8 miliona dinara. Mi se zalažemo za to da zapravo u budžetskom fondu bude isti iznos sredstava kao što je predviđen za funkcionisanje nacionalnih saveta nacionalnih manjina, za njihovo finansiranje. Podsetiću vas, za 2018. godinu to je 248.000.000 dinara. Još uvek je ovaj iznos, nažalost, mnogo manji – 21,8 miliona je deset puta manje od 248.000.000 – ali, opet, dvanaest puta veći od 1,8 miliona, koliko je, nažalost, dosad u prethodnih nekoliko godina bilo predviđeno u budžetskom fondu za nacionalne manjine.

Inače, kada govorimo o transferima AP Vojvodini, oni iznose 65,6 milijardi dinara, transferi iz budžeta Republike Srbije 42 milijarde i sredstva budžeta Republike Srbije koja se usmeravaju ka teritoriji AP Vojvodine 23,4 milijarde. Smatramo da je izuzetno značajno da se na teritoriji Vojvodine nastavljaju ili završavaju izuzetno važni, kapitalni projekti koji su započeti, koji se finansiraju ili sufinansiraju iz budžeta Republike.

Da spomenem još samo nekoliko iznosa budžetskih sredstava AP Vojvodine: realizacija projekta između Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i AP Vojvodine – 268.000.000 dinara, izgradnja Žeželjevog mosta – 790.000.000, podrška radu Park Palić d.o.o. – deset miliona dinara. Kada pogledamo budžet Republike Srbije za 2018. godinu, kapitalna ulaganja u Vojvodini: brza saobraćajnica Novi Sad – Ruma – pedeset miliona, Naučnotehnoški park u Novom Sadu – dvesta miliona dinara, a za 2019. godinu planirano je 654.000.000 dinara i rekonstrukcija Gradskog stadiona u Subotici – 67,2 miliona dinara.

Posebno ukazujemo na činjenicu da je za projekat mađarsko-srpske železnice za 2018. godinu predviđeno izdvajanje od osam milijardi dinara, što je skoro deset puta više od 850.000.000 koliko je bilo predviđeno u 2017. godini.

Verovatno ne moram posebno da naglašavam izuzetno veliki značaj otvaranja što većeg broja graničnih prelaza radi olakšavanja efikasnog protoka robe i ljudi, te želim posebno da naglasim da se uz pomoć EU i IPA fondova, prekogranična saradnja Mađarska–Srbija, gradi i očekuje se tokom 2018. godine otvaranje dva nova granična prelaza: jedan je Rastina kod Sombora, a drugi Rabe na tromeđi između Srbije, Mađarske i Rumunije. Očekuje se, što bi takođe veoma olakšalo protok ljudi i robe, da granični prelaz Đala–Tisasiget radi ceo dan, 24 sata dnevno. Srbija, kao što sam naglasila, uz pomoć EU gradi novu infrastrukturu na postojećem graničnom prelazu Bajmok–Bačalmaš, to je nedaleko od Subotice; iz evropskih pristupnih fondova izdvojeno je 1,8 miliona evra, sa našim učešćem od 300.000 evra sa naše strane.

Što se tiče budžeta, moram da spomenem i budžet za poljoprivredu. Za nas je izuzetno značajno da budžet za poljoprivredu napravi balans između investiranja i opstanka malih poljoprivrednih proizvođača, o kojima mi često govorimo. Budžet Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za 2018. godinu je četrdeset četiri milijarde dinara. U odnosu na ceo budžet to, nažalost, iznosi još uvek manje od 5%, što bi trebalo postepeno povećavati u skladu sa mogućnostima.

Poslanici Saveza vojvođanskih Mađara smatraju da je izdvajanje devet milijardi za subvencije na osnovu poljoprivrede i izdvajanje 260,8 miliona dinara za izgradnju sistema navodnjavanja od posebnog značaja, to svakako pozdravljamo. Podsećam da smo se mi godinama zalagali za to da zakonom bude određen iznos podsticaja za poljoprivrednike. Smatramo da su najave uvaženog gospodina ministra Nedimovića da će 1. januara 2018. godine početi primena novog, integrisanog, informacionog sistema za upravljanje i kontrolu bezbednosti hrane, kao i konačno raspisivanje prvih konkursa za korišćenje sredstava iz IPARD fondova izuzetno značajne teme, od ključnog značaja za dalje osnaživanje naših poljoprivrednih proizvođača.

Dozvolite mi da govorim i o nekim drugim temama, kao što je npr. Predlog zakona o zaposlenima u javnim službama. Naime, poslanici SVM su podneli amandmane na predloženi zakon. Posle razgovora i dogovora našeg šefa poslaničke grupe, gospodina Balinta Pastora, sa ministrom i njegovim saradnicima, uverena sam da će ovi amandmani biti prihvaćeni, samo očekujemo da Vlada formalizuje ovu odluku i da zapravo naši predlozi budu sastavni deo ovog teksta.

Zahvaljujem se na razumevanju i saradnji uvaženom gospodinu ministru za državnu upravu i lokalnu samoupravu gospodinu Branku Ružiću i njegovim saradnicima. Raduje me što nastavljamo dobru praksu koju smo ustanovili donošenjem Zakona o zaposlenima u autonomnim pokrajinama i jedinicama lokalne samouprave. Ono što je značajno, u tom zakonu već stoji da se prilikom utvrđivanja merila za izbor na radna mesta predviđa davanje prvenstva jednako kvalifikovanim kandidatima pripadnicima nacionalnih manjina, a sve u cilju postizanja odgovarajuće zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina i pune ravnopravnosti između pripadnika nacionalnih manjina i građana koji pripadaju većini.

Ovo je izuzetno značajno i zbog ostvarivanja naših obaveza koje je Vlada Republike Srbije preuzela na sebe u Akcionom planu za ostvarivanje prava pripadnika nacionalnih manjina, koji, između ostalog, predviđa da se kroz uvođenje odredaba u posebnim zakonima koje se tiču radnopravnog statusa zaposlenih u javnom sektoru obezbedi davanje prvenstva nacionalnim manjinama pri zapošljavanju pod istim uslovima, a sve radi postizanja odgovarajuće zaposlenosti pripadnika nacionalnih manjina u javnom sektoru, na svim nivoima teritorijalne organizacije.

Dakle, kao što sam naglasila, na predlog zaposlenih u javnim službama, podneli smo pet amandmana. Predložili smo da se pri zapošljavanju u javnim službama radi postizanja odgovarajuće zastupljenosti pripadnika nacionalnih manjina prvenstvo daje jednako kvalifikovanim kandidatima pripadnicima nacionalnih manjina, a sve ovo u cilju poštovanja načela jednake dostupnosti radnih mesta. Smatramo da će se usvajanjem ovih amandmana garantovati sveobuhvatna primena ustavnog načela odgovarajuće zastupljenosti i u javnim službama, u ovom slučaju širenjem preferencijalnih kriterijuma za pripadnike manjinskih zajednica.

Nažalost, moram reći, što se tiče odgovarajuće zastupljenosti, da je situacija na terenu katastrofalna. Zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina je izuzetno niska, odnosno nesrazmerna, nije dovoljna, veoma je daleko od srazmerne zastupljenosti i njihovog učešća u stanovništvu na teritoriji jedinice lokalne samouprave, ali se nadamo da će se usvajanjem ovih zakonskih rešenja, ovog zakona, pa kasnije pravilnika i ostalih akata, ova situacija drastično poboljšati, promeniti u neko dogledno vreme, u narednih nekoliko godina, nadamo se ne više od tri, četiri do pet godina.

Smatramo da bi se usvajanjem naših amandmana o propisivanju poznavanja jezika i pisma nacionalnih manjina kao jednog od uslova za obavljanje poslova radnog mesta korisnicima usluga, samim građanima, pripadnicima nacionalnih manjina, olakšao pristup ostvarivanju prava, kao i komunikacija sa zaposlenima u javnoj službi.

Izuzetno je značajno da će se posle usvajanja ovog zakona u slučajevima kada se popunjava radno mesto gde je kao poseban uslov predviđeno poznavanje jezika i pisma nacionalne manjine u samom oglasu, konkursu posebno navoditi ovaj uslov. Ukoliko je situacija takva da su pripadnici nacionalnih manjina nedovoljno zastupljeni među zaposlenima, u konkursu će se ponovo navoditi da pripadnik te nacionalne manjine ima prednost kod izbora u slučaju jednake ocene kvalifikovanih kandidata.

Poslednji amandman, ne bih da vas zamaram tehničkim detaljima, zapravo se odnosi na to, što je za nas izuzetno značajno, da će se konkursna komisija prilikom donošenja odluke voditi ovim spomenutim principima.

Još jednom, zahvaljujem se saradnicima i samom ministru na otvorenosti i očekujemo prihvatanje ovih naših amandmana.

Dozvolite mi da u preostalom vremenu ovlašćenog predstavnika poslaničke grupe govorim i o trećoj temi, o Predlogu zakona o finansijskoj

podrški porodici sa decom. Naime, među tridesetak zakona koji se nalaze pred nama nalazi se i ovaj predlog zakona, koji je izuzetno značajan. Poslanici Saveza vojvođanskih Mađara smatraju da ovaj predlog ne predstavlja samo opredeljenje države u oblasti socijalne politike već je, uključujući demografske potrebe, istovremeno izuzetno značajan i važan instrument populacione politike.

Poslanici Saveza vojvođanskih Mađara će svakako podržati Predlog zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom, najviše zbog toga što smatramo da su naša višegodišnja zalaganja koja se tiču oblasti zaštite porodice i dece prihvaćena u ovom predlogu. Posebno naglašavam da smo se mi zalagali za to da naknadu zarade za vreme porodijskog odsustva radi nege deteta i posebne nege deteta dobijaju i nosioci porodičnog poljoprivrednog gazdinstva i lica koja su angažovana na osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima. Znači, mi smo se zalagali da nosioci poljoprivrednog porodičnog gazdinstva i ova lica... da se ne pravi razlika, da budu njihova prava izjednačena sa licima koja su zaposlena kod poslodavca.

Za nas je izuzetno značajno što ostale naknade po osnovu rođenja, nege i posebne nege deteta mogu ostvariti i majke koje su poljoprivredni osiguranici, uz uslov da su u protekle dve godine, u periodu od 24 meseca pre rođenja deteta, bile poljoprivredni osiguranici. Ovo svakako podržavamo.

Pravo na ostale naknade po osnovu rođenja, nege i posebne nege deteta će omogućiti velikom broju žena da prvi put steknu mogućnost prava na ostale naknade u periodu po rođenju deteta. Znači, reč je o ženama koje nisu u radnom odnosu, koje samostalno obavljaju delatnost, nosioci su porodičnog poljoprivrednog domaćinstva, gazdinstva ili su radno angažovane, kao što sam spomenula, po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima, ugovoru o delu, autorskim ugovorima ili su u trenutku rođenja deteta nezaposlene i nisu ostvarile pravo na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti a radile su u periodu koji je od uticaja na ostvarivanje prava.

Novine koje su takođe značajne i koje podržavamo su, na primer, naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu sa smetnjama u razvoju i za decu sa invaliditetom, kao i naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu korisnika novčane socijalne pomoći.

Ono što je svakako značajno i što svi podržavamo jeste da je predviđena direktna isplata naknade zarada i ostalih naknada na lični račun korisnika, što će, smatramo, porodicama mnogo olakšati stvari. Znači, smanjiće se potrebna dokumentacija i to će dovesti do redovne isplate prihoda i ukidanja kašnjenja.

Novina o kojoj se više puta govorilo je paušalna isplata nabavke opreme za dete, uz isplatu roditeljskog dodatka, umesto dosadašnjeg tzv. povraćaja PDV-a na bebi-opremu, kupovinu hrane i opreme za bebe. Nije nam jasno iz ovog predloga... Zakon zapravo kaže da će visinu naknada i paušala za nabavku opreme za bebe odrediti Vlada, na predlog ministra zaduženog za socijalna pitanja i da se Ministarstvo obavezuje da će doneti propise u narednih šest meseci, što se poklapa sa stupanjem na snagu ovog zakona zato što je primena ovog zakona odložena za 1. jul 2018. godine.

Donošenje ovog zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom je izuzetno značajno kada znamo da je rizik od siromaštva, nažalost, upravo najveći kod porodica sa dvoje odraslih i troje ili više dece (tu stopa rizika iznosi 35,8%) ili među samohranim roditeljima sa jednim detetom ili dvoje dece – 35,4%.

Mreža organizacija za decu Srbije saopštila je da dečji dodatak prima skoro svako četvrto dete, iliti 28% dece. MODS je apelovao na sve nas da unapredimo i usvojimo zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom, stoga nas izuzetno raduje da se on sada nalazi na dnevnom redu i da ćemo za nekoliko dana da ga usvojimo.

Uvaženi predsedavajući, članovi Vlade, da sumiram – Savez vojvođanskih Mađara će u danu za glasanje podržati sve predložene zakone. Naravno, očekujemo usvajanje naših amandmana na Predlog zakona o zaposlenima u javnim službama. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, gospođo Kovač.

Reč ima narodni poslanik Dragan Marković.

Izvolite.

DRAGAN MARKOVIĆ: Poštovani ministre, dame i gospodo narodni poslanici, Jedinstvena Srbija će glasati za predložene zakone.

Ono što želim na početku da kažem, kada je u pitanju budžet, jeste da je ovaj budžet, siguran sam, najbolji budžet od svih budžeta koji su u poslednjih petnaest godina izglasani u ovom parlamentu.

Zašto sam to rekao i zašto idu bolji dani za Srbiju 2018. godine? Srbija, vama je poznato, u svim međunarodnim institucijama bili smo pretposlednji ili peti odozdo na rejting listama kada je u pitanju ekonomija i sve ono što se zove razlika i kriterijum između nas i nekih veoma razvijenih država u Evropi i svetu.

Siguran sam da će realizacija ovog budžeta biti dobra i onako kako je prikazan iz razloga što je za optimizam veoma važno da postoji politička stabilnost u zemlji, dobra međunarodna saradnja i ekonomska sigurnost. Izbačen

je luksuz iz ovog budžeta, što nije bio slučaj ranijih godina. Stabilnost dinara je veoma bitna stvar i za dolazak investitora, za proizvodnju, a kada dolaze investitori od toga koristi imaju i lokalne samouprave i državni budžet.

Imamo samo jednu konstataciju, ne primedbu, zamolio bih da se ispravi – to je povraćaj PDV-a, malo kasnimo u povraćaju PDV-a. Imam nekoliko pisama od privrednih subjekata koji mole ministarstvo, siguran sam da to nije namera već prevelika gužva oko budžeta, da sagledate i da se tim subjektima, fabrikama, investitorima, ako ispunjavaju sve zakonske uslove, vrati PDV.

U ovom budžetu možemo da vidimo nekoliko pozicija koje su veoma bitne za razvoj jedne države a to su: subvencija za investitore, subvencija za poljoprivrednike, infrastruktura i nastavak izgradnje koridora 10 i 11. Bez dobrih puteva, bez dobre infrastrukture, neće niko kroz Srbiju da prođe, idu zaobilaznim putem, na Mađarsku. Iz godine u godinu sve veći broj vozila u tranzitu prolazi kroz Srbiju i na taj način se vraća deset puta više para nego što smo uložili u infrastrukturu.

Znate, ima nešto što se zove – ne trebaju nam pare da bismo nešto uradili. Moram posebno da pohvalim nekoliko ministara koji su bez para iz budžeta pomogli građanima Srbije, konkretno ministar zdravlja, jer u svakoj opštini, svakom gradu u Srbiji oni koji nisu u radnom odnosu ili im nisu overene zdravstvene knjižice imali su i imaće besplatne preglede. Ja to u Jagodini radim već deset godina, ali nije dovoljno samo u jednom gradu. Zato želim posebno da pohvalim ministra. A mogao sam da vidim preko medija da su to stariji ljudi, sa sela, bolesni. Veliki broj tih pacijenata koji dođe na pregled ne zna da ima veliki pritisak i šećer u krvi, a te dve bolesti ne bole.

Da ne bude sada da sam ja „političar opšte prakse“, ali, jednostavno, ja primam građane stalno i uvek me interesuje šta su simptomi neke bolesti. Svakog dana, u proseku, između 35 i 45 pacijenata iz Jagodine dovozimo u Beograd na preglede u raznorazne klinike (one koji nisu za sanitetsko vozilo), tako da sam upućen u to kada je u pitanju zdravstvo.

Ima još jedan ministar, koji nije ovde, a nisu nam trebale pare da stvori sigurnost kada su u pitanju buduća nova radna mesta, a to je dualno obrazovanje. Dualno obrazovanje je veoma važno kako bi ti mladi ljudi koji završe srednju školu mogli da se zaposle, da imaju sigurna radna mesta. Danas investitor neće da zaposli nekog ko donese diplomu a praktično ne može da radi ono što mu piše u diplomi.

Ima još jedan ministar, ministar Rasim Ljajić, koji nije sve sa parama napravio, turistički marketing Srbiji, pa je ove godine u Srbiju došao najveći broj turista u poslednjih petnaest, dvadeset godina. I nije turistička destinacija samo Beograd, decentralizovana je turistička destinacija u Srbiji i turisti koji dođu u Srbiju obilaze i druge turističke centre. Evo, mogu da vam kažem da je u Jagodini ove godine bilo 450.000 turista. I to je „fabrika“, kao što su „fabrike“ i Vrnjačka Banja, i Zlatibor, i Niška banja i ostale destinacije, kada vi na pravi način možete da pokažete gde su te turističke destinacije, a ima i turističkih brendova u Srbiji.

Moram da pohvalim još jednog ministra, ministra sporta, da u ove visoke rezultate koje su postigli naši sportisti (kako pojedinačni sportovi tako i kolektivni) nisu uložene neke ogromne pare, za razliku od ranijih godina. Pare su uložene na način koji nije kao ranijih godina – damo ti da napraviš tartar stazu za atletičare, a ti kupiš nešto drugo. Kad postigneš rezultat, svi sportisti imaju ono što im se obeća pre početka prvenstva, da li je to evropsko, svetsko ili balkansko. I, penzije se na vreme isplaćuju tim sportistima.

A šta je najvažnije? Sportisti su pravi srpski ambasadori. Neko, nije neko, nego većina građana ne zna da naši sportisti prave privredne kontakte sa sportistima iz drugih država, Evrope i sveta. Kao što je npr. naš Đoković najbolji sportista svih vremena, dva puta proglašavan za sportistu sveta, ali ima i firmu, bavi se i privredom, i njegova porodica. I na taj način oni skidaju onu negativnu „etiketu“ Srbije koja je godinama „zalepljena“ – kad dođete u Srbiju, desiće vam se ovo, ono itd.

Ima još jedan ministar koji nije potrošio ništa više para nego što su trošili prethodnih petnaest godina, ministar Dačić. Ministar Dačić je jedan od najboljih ministara inostranih poslova. Ministar Dačić... Neko mu se podsmeva, kaže – peva Dačić. Pa šta da radi, da kuka, da plače? Šta je rekao predsednik Vlade Turske? Nije rekao – ej ljudi, ja sam u Srbiji, nego kaže – što peva onaj Dačić, svaka mu čast. Ta pesma zbližava, pravi prijateljske odnose. I ja bih, ljudi, voleo da pevam, ali ne znam, pevam kao „jare kad zaglavi nogu u tarabe“, i veliki broj političara. Nepravilno je ovo, ali tako se kaže kod mene u Pomoravskom okrugu.

I ne samo da je pevao nego zahvaljujući njemu veliki broj država nije glasao za ulazak Kosova u Unesko. Nekoliko država povuklo je svoj glas koji su dale i priznale nezavisno Kosovo.

Ima još jedan ministar, kome je možda decembra meseca trebalo da pravimo daću dvogodišnju, da je nastradao na radnom mestu, ali zahvaljujući

šlemu Aleksandar Antić je pretekao i danas je živ, među nama je. Možete da aplaudirate, ali pretekao čovek, Bog ga spasao. Šta je važno? Stalno je na terenu i poslednjih godina mnogo manje restrikcija ima u Srbiji, nije kao u nekim komšijskim državama koje imaju i veće sisteme od Srbije, ali stalno imaju neki energetska problem.

Gospodine Antiću, ja vam poručujem da uvek šlem bude u gepeku. I, kao nekada kada smo mi bili u vojsci, kažu, postoji akcija „en-en-i“, ništa te ne sme iznenaditi.

Moram da pohvalim... Kako me gleda ministar poljoprivrede... Nisam vas zaboravio. Gleda me, samo što ne kaže – a ja? Nisam vas zaboravio. Da vam kažem, vi ste jedini ministar poljoprivrede koji zna koliko se puta svinja prasi godišnje. Pre devet godina bio je jedan ministar iz vašeg kraja, pitao sam ga koliko se puta svinja prasi godišnje, a on mi je rekao sedam puta. Onda sam isto jednom ministru poljoprivrede rekao – vi ste zalutali na tu funkciju, moram da vam donesem četiri tegle, u jednoj tegli ječam, žito, ovas i kukuruz i onda da vas pitam gde je kukuruz, u kojoj tegli. A onda mi je u pauzi rekao – nećeš valjda stvarno da mi donosiš te tegle, pusti bre, Palma, te tegle itd. To su bili ministri ranijih godina.

Ovaj ministar ne ulazi u štale samo kada je izborna kampanja i nije od onih ministara koji stave jak parfem, pa da krave i bikovi dobiju astmu od jakog parfema kada ministri uđu u štalu. Ministri su nekada ulazili u štale samo kada je izborna kampanja; kada se završe izbori, zaborave se poljoprivredni proizvođači.

Drago mi je što su i zadruga počele da se otvaraju.

Ja živim na selu, imam 30 hektara zemlje (možda to za Vojvodinu nije mnogo), čuvao sam i stoku i znam šta znači poljoprivredni proizvođač koji čeka da jednom godišnje dođe do para.

Ministre, niste loši, dobro radite svoj posao.

Nije loš, što bi babe rekly „Bog ga ubio“, ni ovaj Ružić naš. Ni on nije loš imajući u vidu da mu je ovo prvi put da je ministar. Čekajte, čekajte, čekajte... Znae, kaže se – može da bude a ne mora da znači. Ali sada jeste, dobro je počeo da vodi svoj resor, da vodi računa o lokalnim samoupravama.

Mislim, neka mi ne zamere ministri koje ne vidim zbog ove govornice, da su svi na neki način dobri.

Ali imamo još jednog ministra, to je ministar Vujović. Kada sam ga prvi put video u Parlamentu, sećate se, kada sam ja govorio on je snimao mobilnim telefonom i ja sam mu (sada vam se izvinjavam što sam to tada rekao, oprostite

mi) rekao – niste vi kameraman, nego ste ministar i slušajte šta pričam jer se na vas odnosi. Nisam znao da ima urođenu mogućnost i da sluša, i da snima i da piše. Ali, njega je priznao MMF.

Možete vi da mjaučete i jaučete tamo sa desne strane šta god hoćete, ali je to tako. Ti, Keno, kada mjaučeš...

(Radoslav Milošević: Nisam ja.)

Nisi ti? Dobro. Ako hoćeš da sparinguješ, to može, ali sportski, sportski, Keno. Ja gledam svakog dana Skupštinu i samo se Kena dere na ljude, više. Keno, ovde se priča polako, argumenti da budu verbalni, a ne fizički. Zamislite, gospodine Keno...

(Predsedavajući: Molim vas da se ne obraćamo lično, hvala.)

Moram, dobacuje mi.

Vi, predsedavajući... Juče, ne znam ko je predsedavao, smiruje ministra Vujovića – nemojte, nemojte. Čekajte, ako se dobacuje, postoji Poslovnik po kome se daje opomena, prva, druga, treći put, itd. On je čovek ekspert, on nije političar. On je ekspert koji je došao da nam objasni kako se dolazi do para, kako će se trošiti ovaj novac itd.

E sada, ima jedan gospodin, i sve je to zahvaljujući njemu, to je predsednik Srbije Aleksandar Vučić, koji je napravio pravi tim, koji je stvorio uslove da država dobro funkcioniše, da se puni budžet.

Ono što je najvažnije, Srbija nikada nije imala bolje međunarodne odnose nego poslednjih godina.

Ono što smo juče gledali, dolazak predsedništva BiH... Kada je u pitanju Bakir Izetbegović, sigurno misli da može (kao što je radio njegov otac, da laže Slobodana Miloševića, Tuđmana i sve ostale) da laže Vučića i da će od Vučića napraviti militantnog političara. Nikada se nije desilo da tako mirne glave čovek koji je doživeo u Srebrenici napad, gde su krenuli na njega, jedva je sačuvao živu glavu, odmah posle deset dana pozove tog istog Bakira Izetbegovića, koji je bio domaćin, i da šeta sa njim ulicama Beograda, da igra šah sa njim, i niko mu ništa nije dobacio.

Da vam kažem, za punjenje budžeta veoma su važni međunarodni odnosi sa bivšim republikama koje su činile Jugoslaviju. Ja sam siguran da 99% građana koji žive u BiH, svih nacionalnosti, želi mirne odnose sa Srbijom, da saradjujemo, da ekonomski saradjujemo, da koristimo ono što smo nekada imali, te privredne potencijale. Jeftiniji je i prevoz, a danas je transport najvažniji u ekonomiji i u

kalkulaciji cena koštanja transporta, koliko kilometara treba da se vozi određena roba.

Naravno da nam tu dosta smetaju i kosovski Albanci, koji ništa ne poštuju. Oni nam smetaju na evropskom putu, pa zbog toga međunarodna zajednica, koja odlučuje o sudbini građana Srbije, ne zna šta će, pa nam onda kažu – niste ispoštovali saradnju sa Hagom. Pa šta nismo ispoštovali sa Hagom? Koju to saradnju nismo ispoštovali? Svi oni koji su bili na listi nalaze se u Haškom tribunalu. I samo se sudilo Srbima. Nema, nijedan musliman nije osuđen zbog rata Srbija i Bosna. Oni koji su osuđeni, osuđeni su zbog rata Hrvatska i Bosna, a ne Srbija i Bosna. Ko je doživeo genocid i etničko čišćenje? Srbija. Koliko danas Srba živi u Sarajevu, u Zagrebu, u Prištini, a koliko je živelo pre rata? Mnogo manje, mnogo manje, a deset puta više ove nacionalnosti koju sam ja spomenuo živi. I neka živi. Treba da saradujemo, ali da se poštuje ono što se zove potpis u Briselu, Briselski sporazum. Samo Srbija poštuje.

Vi vidite da su u Hagu takve kazne da ispada da smo za sve što se desilo mi krivi. U tome prednjače dve evropske zemlje koje stalno napadaju Srbiju. Jedna od tih evropskih zemalja, oni sada više neće biti članovi EU, Velika Britanija... I, šta me briga, reći ću, neću reći da je neprijatelj Srbiji, ali Velika Britanija je sve vreme radila na štetu Srbije i građana Srbije.

Sve to utiče na budžet. U takvim okolnostima, da vi kao Vlada sprovedete ovakav budžet, da se manji deficit planira za sledeću godinu, sa dobrom vizijom, sa infrastrukturom, koja će biti nastavljena, to je za svaku pohvalu.

Siguran sam da će zbog načina na koji radi ova vlada, a i predsednik Srbije Aleksandar Vučić, iz godine u godinu mladi ljudi sve manje da odlaze iz ove zemlje. Mi treba da sačuvamo srpsku pamet.

Šta moramo da uradimo da bismo sačuvali stručnjake? Ovo važi za sve ministre i za celu Vladu. Mora da se donese odluka da onaj ko dobro radi u državnom, javnom preduzeću, lokalnim samoupravama, direktori, moraju da se nagrade. Ne mogu plate, ministre Vujoviću, da budu iste za one koji rade svakog dana i donose prihod i za one koji su paraziti, piju kafe po ceo dan. Treba da odredite kriterijum kako da se ti ljudi stimulišu. Neće pametan momak koji je završio fakultet i govori dva jezika da radi sa fakultetom, imajući u vidu da je to početno radno mesto, i da ima 40.000 dinara platu, odnosno 50.000 u lokalnim samoupravama, ili u nekom javnom preduzeću.

Dalje, morate da zabranite... Kako to da članovi gradskih veća lokalnih samouprava imaju veće plate od vas, ministre? Gde to ima? Šta rade oni? Jednom u tri meseca konstatuju predloženi, politički, dnevni red. Ne idu na posao, a koriste sve privilegije (od opštinskih automobila, mobilnih telefona, roming itd.). To mora da se zaustavi.

Plate odbornika... Ne možeš ti da budeš odbornik, da izađeš da za tebe glasa narod, da bi primao platu. Mislim da odbornici koji nigde ne rade ne treba ni da se kandiduju za odbornike, jer kada se kandiduje prvo morate da zaposlite tog odbornika ako hoćete čvrstu vlast.

(Predsedavajući: Hvala.)

Nije valjda prošlo dvadeset minuta?

(Predsedavajući: Prošlo je, hvala na diskusiji.)

Dobro, dozvolite mi samo još dve rečenice.

Još jednom, molim vas, ministre, kada je u pitanju RINO, jeste po zakonu plaćanje 45 dana, ali ako ja dogovorim sa izvođačem radova ili dobavljačem da vrednost investicija plaćam na dve ili tri godine, a on mi izda fakturu za 45 dana ili za 50, ne mogu ja da budem blokiran zbog toga ako postoji... Dozvolite nam da ima i aneks ugovora gde izvođač ili dobavljač kaže – čekaću za pare. Jer, ako tako radimo, mi ne možemo da napravimo ni ve-ce nigde, ni u jednoj opštini, ni u jednom gradu.

Glasaćemo za ovaj budžet, jer je i razvojni i socijalnog karaktera i dobar je za građane Srbije. Jedinствена Srbija će glasati.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Gospodine Milojeviću, kao što sam više puta rekao, vi ste za mene narodni poslanik Radoslav Milojević. Ako se vi prepoznajete, pošto ste očigledno pomenuti po nadimku, imate pravo na repliku.

Da li želite repliku? (Da.)

RADOSLAV MILOJEVIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Ne znam čemu nervoza u vladajućoj koaliciji.

Kao neko ko se celog života bavi sportom, fudbalom naravno, ja ne bežim nikada od izazova.

Čuli smo prvo izazov od ministra Stefanovića i Aleksandra Vučića, ko njima može da izađe na megdan. Sada smo čuli to i od gospodina Palme. Naravno da se mi ne plašimo, nije to nikakav problem, samo mislimo da je za građane Srbije ovo izuzetno važna, životna tema, od izuzetne važnosti, kako će oni sutra živeti. Građani Srbije žive sve lošije i lošije, plate su im sve niže i niže,

ne mogu svojoj deci da obezbede užinu za školu, ne mogu da obezbede svojoj deci novac za ekskurziju.

Možemo da razgovaramo i na sportskim terenima, naravno, prihvatamo izazov, pogotovo sa prvom dvojicom pomenutih, a i sa pomenutim gospodinom Markovićem, ali mislimo da je današnji dan izuzetno važan i da je ovaj budžet, koji je izuzetno loš po građane Srbije, izuzetno važna tema da bismo ovde raspravljali o sportskim disciplinama. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, gospodine Milojičiću.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković, povreda Poslovnika.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Jako kratko. Povređen je član 107. Poslovnika, dostojanstvo Narodne skupštine, ali i dostojanstvo ljudi koji se bave sportom.

Dakle, želim da vam skrenem pažnju da je trebalo da skrenete pažnju prethodnom govorniku...

(Predsedavajući: Samo može dostojanstvo Narodne skupštine, niko drugi, samo to može da bude povređeno.)

Trebalo je da mu ukažete na to da postoji razlika: jeste bavljenje sportom kada neko igra fudbal ili kada je neko član fudbalskog kluba, ali nije bavljenje sportom kada neko izvlači novac iz fudbalskog kluba, kao što je to radio prethodni govornik u fudbalskom klubu Jasenica. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, mada ste vi ovo malo zloupotrebili za repliku.

(Dragan Marković: Replika.)

Reč ima narodni poslanik Dragan Marković, replika.

Izvolite.

DRAGAN MARKOVIĆ: Gospodine Keno, oprostite što vas tako zovem. Znači šta, ja slabo dolazim u ovu skupštinu jer me sramota da slušam termine koje izgovarate, ti termini nisu primereni da se koriste i čuju u kafanama, jer ovu skupštinu gledaju i deca, gledaju i oni ljudi koji žele da čuju nešto pametno.

Ja sam za to, gospodine, obraćam se predsedavajućem, da se mi takmičimo ko ima bolje predloge, ko će šta bolje da uradi za Srbiju, a ne da se takmičimo ko će koga da udari, ko će sa kim da se potuče. Ili, ne znam, da napadnem ministra Vujovića ili nekog od ministara koji su govorili. Ako se meni ne dopada nešto što oni govore, ja ću argumentima da kažem da imam bolji predlog od vas.

Nisam mislio da uvredim gospodina Kenu, koji je iz centralne Srbije.

Što se tiče sporta, mi treba sportski da se ponašamo, da se na terenu bavimo sportom a van terena da pomažemo onima humano itd.

Meni je juče bilo mnogo žao ministra Vujovića. Da znate, on nije ni folirant, ni političar, ni neko ko je pravio neke tikove i gestikulacije da bi vizuelno to izgledalo kako je on tu napadnut, ali je ono bilo mnogo neprijatno. Svaka vam čast, kako ste mogli da nastavite da obrazlažete budžet.

Evo, izašao je ministar. Kena se javio, misli ko zna šta će Kena da kaže.

Tako da, Keno, nisam mislio ništa loše. Vi živite u centralnoj Srbiji kao ja. Ajmo da se borimo, šta je to što ćete vi bolje da radite, što ste radili od nas i da to budu teme za raspravu u Parlamentu.

Inače, Skupština u Jagodini, petnaest tačaka traje petnaest minuta. Nema dnevnic, nema para, nema ništa. Razumete, petnaest minuta. Dogovorimo dnevni red i – završena priča. Kada bismo ovde ukinuli plate i dnevnice, i ovde bi isto bilo tako.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Hvala.

Mada, mislim da bi bilo pristojno da ministar finansija bude tu kada govorimo o ovome. Da li ćemo da ga sačekamo ili da ja počnem?

PREDSEDAVAJUĆI: Da li želite možda da dam reč nekome ko je posle vas?

Razumem vaš zahtev, ali nadam se da će brzo doći. Imajte razumevanja.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ne, u redu. Govorim.

Očekivao sam, inače, da danas ovde bude prisutna i predsednica Vlade. To je dobar običaj da budžet, u načelu bar, brani predsednica Vlade. Ona nam je i potpisala ovaj predlog, ovaj „kuvar“ od ne znam koliko, sedamsto i nešto stranica ovde.

Da ne kukamo, samo da pokažemo ljudima zbog kojih smo ovde koji je font korišćen, ja mislim da je to nemoguće videti. To je font koji je manji od jednog milimetra, tako da sa lupom ne može da se čita. Ali, naravno, ne žalim se, posao poslanika, a pre svega poslanika opozicije, jeste da budu spremni na svaku podmetačinu koja dolazi sa druge strane. Svako ko se žali na to ne zna gde živi i ne zna s kim ima posla.

Prema tome, što se tiče Kluba samostalnih poslanika i Nove stranke, mi smo podneli osamdesetak amandmana, sa dobrom željom da popravimo ovaj predlog budžeta.

Da je ministar tu... A i da nije, ja ću da govorim kao da je tu. On zna da ga ja jako poštujem, da cenim njegove stručne kvalitete, da sam to pokazao i time što sam ga 2001. godine vratio u srpsko državljanstvo, koga se odrekao pre toga iz opravdanih razloga, i to je sve u redu. Ja prema njemu apsolutno nemam nikakvu zlu nameru, niti bilo kakav zao komentar. Mislim da je dobar ekonomista, da ima veliko iskustvo, veliko znanje, koje je stekao radeći upravo na poslovima javnih finansija, ali ovo što nam je ponuđeno ove godine ne zaslužuje nijednu lepu reč, osim što je potrošeno puno papira, osim što je napravljen budžet, koji se inače pravi...

Dobro došli, ministre.

Mislim da je jako loše da čovek tih kvaliteta – upravo sam govorio dobro o vama, gospodine ministre – stoji iza, da potpiše ovakav jedan tekst.

Imamo, pre svega, problem sa podacima na osnovu kojih se pravi budžet. Znači, najvažniji ekonomski pokazatelji u Srbiji već nekoliko godina su lažni, apsolutno lažni. Čak i sam ministar je prekorio ovog Malog, što je sad gradonačelnik Beograda, da koristi pogrešnu metodologiju u prikazivanju smanjenja duga. Nažalost, i u Ministarstvu gde je ministar gospodin Vujović dešava se nešto slično ili isto.

Imamo priču o tome da nam je javni dug manji nego što je u deset, petnaest godina. To je jedna interesantna matematika – da je dvadeset pet milijardi evra, koliki je sad javni dug, manje nego petnaest-šesnaest milijardi, koliki je bio javni dug kada je ova garnitura vlasti prvi put preuzela odgovornost, 2012. godine. To je jedan iskorak u ekonomskoj nauci, a bogami, i u matematici pa i u računu. Znači, dvadeset pet milijardi, drage kolege i dragi građani Srbije, duga, koji ćete vi da vraćate i vaša deca, manje je nego petnaest milijardi, što je bilo pre toga. To je sve rešeno povoljnim kreditima, koji se inače uzimaju i dalje.

Drugi lažni podatak je rast BDP-a. To je stalna priča da je to fenomenalno, da je to čudo, pa mi planiramo 2,7, pa ga preskočimo sa 2,9, pa Svetska banka, pa MMF... Jedno selektivno čitanje njihovih izveštaja dovodi do toga da se i tu laže narod i da se priča da je rast BDP-a najveći, najbolji, prvi u istoriji, veći u Titovo vreme itd, što je netačno. Znači, svako ko uđe na bilo koji sajt relevantne ekonomske i finansijske institucije vidi da to nije tačno, da je rast BDP-a u prve tri godine posle 5. oktobra bio četiri puta veći nego što je u ovih

pet godina od kad je ova vlast, da nikako nije prekinuto zaduživanje, da smo pre mesec dana imali emitovanje obveznica od 2,5 milijardi, ako se dobro sećam. To su stvari koje govore o tome da je slika o ekonomskom uspehu Srbije u poslednjih nekoliko godina laž.

Broj zaposlenih i nezaposlenih. Kažu – bilo je 26% pre pet godina, a sada je valjda 13%. To znači upola manje. Kako je to moguće kad je pre pet godina bilo nezaposleno 800.000 ljudi, a sad je nezaposleno 650.000 ljudi? To je 150.000 manje, a 150.000, koliko sam ja učio matematiku, nikako ne može da bude polovina od 800.000. Ili se tu možda promenilo nešto napredno, progresivno i ne znam kako.

To se zove igranje statistikom, to se zove iznošenje neistinitih činjenica. To se u Srbiji, i u centralnoj i u Vojvodini i u Beogradu i u južnoj Srbiji, zove – laž. I, kad imate lažne podatke... Namerno, ne iz neiskustva, ja sam siguran da gospodin ministar ima apsolutno sve iskustvo i znanje ovog svega vezano za ovu oblast, nego je to namerno prikazana lažna slika, ili neko laže ministra...

Ministar, vidim, ima neke torbe pored sebe. Ne znam da li se sprema na neki put, ali čini mi se da bi ipak morao da proveriti da li ga lažu njegovi.

Eto, da vas obavestim ekskluzivno, i ministra Vujovića, mada on to zna, i članove Vlade, koji bi to trebalo da znaju, ali i građane Srbije i vas, kolege i kolegice, da je Srbija ponovo ušla na jednu listu, i to pre sedam-osam dana – 6. decembra ove godine EU je stavila Srbiju na sivu listu poreskih rajeva. Znači, nismo još došli do crne liste, mada je bilo velikih šansi, ali ta prilika je očigledno propuštena, nego nas je EU stavila na listu 47 država koje su po svojoj poreskoj politici, svojim javnim finansijama, svemu onome što predstavlja ambijent za poslovni život u jednoj državi i poštovanje prava, stavljene kao vrlo sumnjive zemlje.

Znači, na crnoj listi nema Srbije ali tu je naš vekovni prijatelj, kako politički tako i ekonomski – to su Emirati, koji su, čini mi se, priznali Kosovo, isto, sa kojima inače radimo u poslednjih pet-šest godina neke sumnjive projekte. E, oni su na crnoj listi. A na sivoj listi, na tom lepom spisku, imamo jako lepo društvo. Sad ću da vam kažem neke od tih država sa kojima se mi merimo, to su, recimo: Bocvana, Maldivi, Peru, Katar, Nova Kaledonija, Maroko, Fidži itd. Pa imamo tu i Nauru. Ne znam da li je Nauru priznao Kosovo, ali smo mi na sivoj listi zajedno sa zemljama Nauru, Sent Vinsent i Grenadini, recimo, tako se čita, Niue i tako... Znači, jedna respektabilna grupa država, 47 država na sivoj listi, još tri pa da bude „50 nijansi sive ekonomije“, gde smo i mi.

To je slika naše ekonomske situacije i to je slika poštovanja prava. Zato u Srbiju, inače sa velikim subvencijama, dolaze mahom stranci koji vole da igraju u poreskim rajevima, a to znači da otimaju pare od budžeta. To znači da nema posle para za zdravstvo, za subvencije u poljoprivredi, za obrazovanje i sport, nego se igramo time pa ubeđujemo građane da je najvažnije da uzmu fiskalni račun kad popiju kafu ili kapučino a da je potpuno nevažno to što smo na sivoj listi, koja je na ivici da postane crna lista.

Pozivam vas, ministre, da nam kasnije, ako sam ja pogrešio u interpretaciji ove odluke EU, vi date šire podatke o tome.

Ima tu još puno, puno razloga zašto je ovaj budžet loš.

Kad je pravljena ova siva lista neki ljudi koji su informisani – ja sam sklon da im verujem, ne tvrdim da je ovo eksplicitna činjenica ali sam vrlo sklon da im verujem u odnosu na neke informacije koje sam dobijao ranije od njih – kažu da se ministar tada branio u Briselu i da je rekao da ne može on to sve sam da sredi, da je problem sa tim što je BIA preuzela vođenje poreske policije već nekoliko godina unazad, da je to jedan veliki problem zbog nestručnosti i da imaju neke druge ideje sa poreskom policijom i poreskom administracijom, a ne ono što je posao i da, što se tiče povraćaja PDV-a, postoji vrlo jasan kriterijum za povraćaj PDV-a, a to je politička podobnost firme, pojedinca, privrednika. Kažu da se ministar tako branio u Briselu i ja razumem i podržavam takvu odbranu, ako je ona tačna, a rekao sam da mi se čini da treba tome verovati.

Naravno da smo ponovo bez izveštaja o trošenju budžeta za prošlu godinu, da ne ponavljam, to već svi znaju, to je postala tradicija, odvratna, loša, ali se svi slažemo da je 2003. godine poslednji put dat taj izveštaj. Ne znam šta je sprečilo druge posle toga da daju taj izveštaj, ne znam čega se stide ili su se stideli ili čega se vi sad stidite.

Imamo jednu tajnu stavku u budžetu, ne sećam se koji beše broj, skoro šest milijardi, piše – BIA. Šest milijardi, tačka, bez bilo kakve specifikacije. Ja sam objavio budžet za 2003. godinu gde lepo isto piše – BIA, pa ima jedno deset stavki za šta se tu troši. Ako mislite da je to državna tajna, ne, nije. Idite na sajt CIA pa proverite, imaju na petnaest stranica prikaz svojih troškova. Svuda je to javno osim ovde. Ja se pitam šta je to tajno u BIA. Da li se to menjaju pločice po kupatilima i kuhinjama tamo pa su to neki veliki izdaci, neki keramičarski radovi ili bravarski radovi, ili se upada u kuće političkih protivnika po nalogu BIA ili se prisluškuje sve živo, a ne razume se ništa? Samo da znamo šta je to.

Znači, to ne sme, gospodine Vujoviću, da bude zatamnjeno, kao što je zatamnjena neka poternica, u budžetu. Zbog toga smo na sivoj listi, zato što se ne vidi gde se troši taj novac, a to mora da se vidi i to ne ugrožava bezbednost zemlje, apsolutno. Tu nema nikakve sumnje.

Imamo ogromne troškove kabineta. Ne kabineta predsednika države, pošto mi nemamo baš legalno izabranog predsednika države, ali neka, to je sad defakto. Postoji predsednik države i tamo je, ja mislim, čak i smanjen budžet. To je demagogija, naravno, zato što pare dolaze od sponzora sa crne liste sa kojima se posluje, ali kabineti raznih agencija, ministarstava nizašta... Kad je ministar bez portfelja, to je ministar, narod kaže, „ministar za ništa“. Ne govorim ništa lično prema ljudima koji su izabrani na te funkcije, nego je sama definicija funkcije besmislena; znači, ako nešto radi ministar, kažete šta radi i onda piše – to je ministarstvo za to i to, a ne da bude ovako i onako.

Prema tome, to su ogromne pare. Mi u svojim osamdeset i nešto amandmana predlažemo da se taj novac usmeri tamo gde je mnogo važnije pa, recimo, da to bude za lečenje dece i ostalih koji ne mogu da budu lečeni kod nas, za mlade talente, za mnoge druge vrlo, vrlo potrebne stvari u Srbiji, sa kojima se vlasnici lažnih diploma, provereni lopovi, moralne i fizičke nakaze nikad neće složiti. Ja mislim da mi ne treba u Srbiji da brinemo šta oni misle, nego da brinemo o tome šta je dobro za građane.

(Aleksandar Martinović: Marinkoviću, šta je ovo?)

Ako se neko prepoznao u ovome što sam rekao malopre, ja se izvinjavam, to nije bila moja namera, a vaše prepoznavanje ostavljam vama.

Dalje, imamo veliko povećavanje novca za naoružanje i to se ovde postavlja kao fenomenalno – sad ćemo mi da se naoružamo pa ćemo biti lider u regionu, naravno, više nego za vreme Tita. Naravno, naravno, naravno. Da li može neko da mi objasni, evo tu je ministar vojni, na osnovu čega se mi naoružavamo? Na osnovu kog projekta, plana? Da li postoji strategija odbrane? Da li je ona usvojena u ovom parlamentu? Da li postoji, ja ne znam da postoji, a trebalo bi da znam, dosta čitam novine, posebno „Službeni glasnik“. Prema tome, naoružavanje u jednoj normalnoj zemlji se radi tako što se napravi strategija odbrane, koja se ne pravi dranjem nego ozbiljnim razmatranjem, pa se onda u odnosu na to definiše odakle dolazi opasnost, ko su potencijalni neprijatelji, ko su potencijalni saveznici, pa se onda u odnosu na to pravi organizacija vojske, pa se u odnosu na to, kao četvrta ili peta faza, bira naoružanje.

Ko je naš neprijatelj? Koga ćemo mi da gađamo tim S-300 ili S-400 ili ne znam koliko „S“ i gde će da lete ti „migovi“, koji su inače prizemljeni otkad su došli? Verovatno će i taj S-300 da ima neki problem, da li neće da ima akumulatore, što smo već imali kao problem u vojsci, ili neće da ima dovoljno naduvane gume ili ne znam šta.

U svakom slučaju, ne znam zašto se to radi, a trebalo bi da znamo. Ne samo mi poslanici, nego cela država, koja ovo, čini mi se, dobro sluša.

Drugo, to naoružavanje... Ova ekipa slične stranke, iste stranke, naoružavala se i u devedesetim, pa znamo kako smo prošli. Kada se vi naoružavate i kada vi branite Srbiju, Srbija gubi. Tu nema nikakve sumnje. Kada vi branite Srbe van Srbije, Srba tamo više nema. Prema tome, mislim da je to jedna ozbiljna tema, o kojoj treba da se priča ozbiljno.

Imamo povećanje sredstava za izgradnju infrastrukture pa se tu opet bacamo nekim milijardama, pa ćemo ponovo da završimo taj Koridor 10. To „do kraja godine“ traje od 2013. godine. Ovo kao da je polarna godina, mada i ona traje isto godinu dana.

Molim vas da budemo ozbiljni i da stanemo jednom pa da prvo prestanemo da govorimo da postoji Koridor 11. To ne postoji nigde, to ne postoji ni u jednom dokumentu EU. Tačno se zna šta su koridori. U Srbiji imamo dva: to je 7, reka Dunav, i 10, to je ovaj put koji se kod Niša račva za Bugarsku i za Makedoniju. Koridor 11 ne postoji. Postoji neka magistrala koju možemo da nazovemo kako već treba da je nazovemo.

Zašto mi uzimamo kredite? Da zapošljavamo strane investitore i stranu radnu snagu da nam prave loše puteve. Zašto ne uzimamo kredite kada tako dobro stojimo sa tom malom kamatnom stopom, kao što ste rekli malopre, ispod 2%, pa da zaposlimo naše? Ima ovde firmi koje su postojale i koje mogu ponovo da se naprave, ako je to potrebno, a ima i postojećih koje znaju da remontuju prugu, da naprave put bez ilovače ili gline, da naprave mostove. Pa bilo je ovde mostova i pre Kineza i pre ovih drugih koji su izmislili. Napravili smo fenomenalan Pupinov most, čudo tehnike, čudo arhitekture, urbanizma, svega, sa ograničenjem od 50 kilometara! Pa čemu to služi onda? Mogli smo i peške da idemo.

Drugo, napravili smo jednu veliku železničku stanicu, Prokop. Odatle pet vozova dnevno ide van Beograda, i imamo ovaj lokalni koji ide od Pančevačkog mosta tamo negde do Batajnice. Zbog toga? To je malo previše para a gradi se dvadeset, trideset godina.

Treća, najvažnija stvar, ti poslovi su poslovi bez tendera. To su dogovori „vekovnih prijatelja“ za večerom, posle večere, na putu do spavaće sobe. Citiram jednog visokog funkcionera koji je rekao da je tako napravio svoje dogovore sa Emiratima, a mogu da vam dam i izvor, javni.

Kultura i obrazovanje su osakaćeni i ovim predlogom budžeta, osakaćeni. Imate jednu stavku koja je 3.000 dinara. Zamislite da u budžetu imamo jednu stavku od 3.000 dinara! To je prevencija diskriminacije dece. Vlada Srbije, prisutni ministri, predsednica, i to ćete da izglasate, odvojila je 3.000 dinara za prevenciju! Tri hiljade?! To neki daju, što dobijaju svakih mesec dana po dvadeset miliona iz budžeta Srbije, neke opštine daju – gospođi 2.000, gospodinu 2.500, svaki dan. Toliko ste vi dali za ovu prevenciju. To je strašno.

Očekujem od ministra Udovičića da podrži naš amandman kojim se iz subvencija Železnici uzima milijarda i daje za talente. To je prava stvar.

Očekujem i komentar prisutnog ministra i njegovo pozitivno izjašnjavanje na Vladi kada taj amandman bude na dnevnom redu.

Ovaj budžet ne valja. Ja vas pozivam, imate još vremena da ga povučete, da date nešto pristojno, nešto što je, gospodine Vujoviću, vredno onoga što je vaše znanje i vaše iskustvo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Živkoviću.

Polako, samo se prijavite.

Prvo ima pravo na reč gospodin Marijan Rističević, povreda Poslovnika.

Ministre, samo budite strpljivi, nema problema, obrisacu listu pa ćemo ponovo.

Izvolite, gospodine Rističeviću.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine predsedavajući, reklamiram član 107, povreda dostojanstva Narodne skupštine. Vi ste pustili mog kolegu poljoprivrednika, u narodu poznatijeg kao ZZ, da grubo narušava dostojanstvo Narodne skupštine. On je ovde penušao kao „Fruškogorski biser“ iz onih čuvenih vinograda.

Gospodine predsedavajući, nerazumno je teško objasniti, a ja danima pokušavam, da je nerazuman. Da se to može, on i ne bi bio nerazuman. Ali on je ovde govorio o svemu. Govorio je čovek koji je u Lengliju, Virdžinija... Hajde da kaže da nije bio u sedištu CIA 2003. godine posle smrti premijera, u čiju je stolicu zaseo. On je dogovorio...

(Predsedavajući: Kako sam ja povredio Poslovnik?)

Vi ste povredili Poslovnik. A on je dogovorio prodaju DIN-a i DIV-a za pet puta manju cenu od one na koju su procenjeni. To je čovek koji je „MK komercu“, od kojeg je dobio pare za one vinograde, prodao zgradu „Ušća“ u bescenje. On govori o budžetu, on govori o deficitu. On ga je surovo opljačkao.

Vi ste dopustili da on ovde govori o BIA. Za njega nije bila bitna BIA, za njega je bila bitna CIA. Sa njima je dogovorio koga će da hapse, koga će da progone, sa njima je dogovorio šta će u bescenje da proda. Niste smeli dopustiti da takav kolega poljoprivrednik u pokušaju ovde na takav način grubo narušava dostojanstvo Narodne skupštine.

Moje lično mišljenje je da on ne treba da bude u Narodnoj skupštini, da treba da bude u zatvorenoj prostoriji, pod posebnim uslovima, a kolega Rančić, psihijatar, zna koja je to ustanova. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje, kolega Rističeviću? (Ne.)

Hvala.

Reč ima narodni poslanik Igor Bečić, povreda Poslovnika.

Izvolite.

IGOR BEČIĆ: Poštovani predsedavajući, mislim da ste prekršili 106. član Poslovnika i da ste bili dužni da ne dozvolite da se na ovakav način iznose neistine.

Kada govorimo o budžetu BIA, moram zaista, kao predsednik Odbora, da pojedine narodne poslanike podsetim na određene činjenice i aktivnosti ovog parlamenta iz prethodnog perioda. Naime, Odbor za kontrolu službi bezbednosti je prvi put u ovom parlamentu obrazovan u sazivu 2012. godine. Neki od nas su tada bili članovi Odbora. Podsetiću vas da je Narodna skupština Republike Srbije na sednici održanoj 22. maja 2013. godine donela Odluku o usvajanju Izveštaja Odbora za kontrolu službi bezbednosti o izvršenom nadzoru za 2012. godinu. To je bio prvi takav izveštaj tek obrazovanog odbora.

U zaključku Izveštaja Odbora za kontrolu službi bezbednosti o izvršenom nadzoru nad radom službi bezbednosti za 2012. godinu navodi se da Odbor smatra da sredstva za rad službi bezbednosti treba da se planiraju u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu i podzakonskim propisima donetim na osnovu ovog zakona, ali da se u Zakonu o budžetu Republike Srbije i Izveštaju o izvršenju budžeta iskazuju u ukupnom iznosu. Svi tadašnji članovi Odbora, uključujući opozicione poslanike, tada su bili članovi iz DS-a, LDP-a i DSS-a,

saglasili su se da budžete službi bezbednosti ne bi trebalo iskazivati na nivou ekonomskih klasifikacija, odnosno prema standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem, jer se na taj način može doći do informacija o operativnim i funkcionalnim sposobnostima službi bezbednosti, što nije u skladu sa interesima nacionalne bezbednosti.

Još jedna neistina je ovde rečena. Pogledajte na sajtu CIA, koju je prethodni govornik, koji je sve govorio samo ne istinu... Možete videti da se kaže da su ovi podaci državna tajna i nisu iskazani na način kako je on želeo to da prikaže.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Bečiću.

Samo polako. Imam puno prijavljenih.

Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: To što je neko, izgleda, nezadovoljan budžetom koji ima rekordno nizak predviđeni deficit, evo, i meni je srce slomilo i moram da vam kažem da se baš brinem što je on time baš nezadovoljan. S druge strane, mi smo dobrim stvarima za našu zemlju veoma zadovoljni, u koje spada i taj rekordno nizak deficit.

Kada je reč o budžetu, u pravu je kolega Bečić, prva stvar koju vidite kad probate na internetu da potražite budžet CIA jeste da piše da je to državna tajna, kao i broj zaposlenih, kao i aktivnosti, što je valjda normalna stvar. Nije normalno samo onome ko je, izgleda, stručnjak opšte prakse pa nije zadovoljan činjenicom da se dug smanjuje, što je lako proverljivo. Niti ga zanima da pročita zvaničan podatak sa veb-adrese naših ovlašćenih institucija pa da vidi da nije četrnaest, nije petnaest milijardi 2012. godine, nego je 17,7. Pa, koliko je promašio to, toliko je promašio koliki je dug danas, ali to je, recimo, zato što je toliki stručnjak u pitanju, naravno.

Kada je reč o Gradu Beogradu, verujem da mu strašno teško pada, da ga prosto boli činjenica – milijardu i dvesta miliona evra duga ostavili su ti veliki stručnjaci opšte prakse, u koje spada i sam; taj dug je prepolovljen. To što je dobro za nas, nama se ipak čini da vredi pozdraviti. To što se njemu ne sviđa i što proglašava za laž opet je posledica njegove vaskolike stručnosti.

Ali, da kaže da laže Svetska banka ili da laže MMF kada priča o dobrim stvarima za Srbiju, to je apsolutno neprihvatljivo. Da li laže Svetska banka koja nas je rangirala za pedeset mesta bolje na Duing biznis listi? Da li laže MMF

kada kaže, a to kaže njegov zvanični predstavnik u Srbiji, da su rezultati preokreta koji je napravila Srbija impresivni, citiram – impresivni? On laže, verovatno, i kada kaže da je bolji BDP danas nego u onih minus 3,6% u njegovo sjajno vreme, vreme tih znalaca opšte prakse iz „žutog preduzeća“. I svi mi zajedno lažemo kada kažemo da po pitanju evropskih integracija Srbija napreduje. Ta Evropska unija koju pominjete otvoriće dva nova poglavlja sa Srbijom već ovog meseca.

Da pravdate potpuno notorne besmislice, na kraju, jednom rečenicom koja glasi, ako sam dobro zapamtio: „To je sve tako loše i pogrešno, koliko je taj neko učio“ – e, tu se slažemo; koliko je učio, toliko se i pametnih stvari čuje sa druge strane. Da pojasnim – sve same gluposti. Hvala lepo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Dragan Marković, pravo na repliku.

DRAGAN MARKOVIĆ: Vidite, gospodin Živković je rekao, odnosno citirao me je kada sam ja davao pomoć građanima – dve hiljade za gospođu, tri hiljade za gospodina. Očigledno gospodin Živković misli da je to njegovo vreme, pa kad ljudi dođu da traže posao i plate koje nisu isplaćene, on izvede policiju i policija tuče radnike iz cele Srbije u Srbiji. To vreme je davno prošlo.

Gospodin Živković ne zna da su tri hiljade dinara džeparac za studenta iz unutrašnjosti koji studira u Beogradu za dve nedelje. Gospodin Živković ne zna da onome ko ima troje dece svakog meseca treba samo za hranu od 15.000 do 25.000 dinara.

Zašto sam to baš ja radio? Zato što sam ja poznavao 80% građana u Jagodini, a gospodin Živković ide u Niš samo na slavu. Bio je u Nišu samo kada je bila kampanja da pobeđi i rekao – glasajte za mene, ne plaćajte struju. On pobeđi, a oni što nisu platili struju platiše sa kamatom.

Po tome se mi razlikujemo, gospodine Živkoviću. Ako me još jednom prozovete, onda ću da vas podsetim na vašu prošlost u Nišu koja se desila. Ali vi ste jedinstven slučaj na svetu da se to dešavalo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Pravo na repliku, narodni poslanik Zoran Živković.

Izvolite.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Jako je tužno što slušamo ovakve komentare o mojoj diskusiji o budžetu. Ja tu prozvah ministra finansija da odgovori, ministra odbrane da da svoje mišljenje i još neke, a onda ste vi ustali, drage kolege.

Prvo je ustao najpametniji, najelokventniji, najlepší među vama. On vam je dao nove standarde, sedi tu pored jednog što arlauče, i to je vaša mera vrednosti, i to je jako dobro. Pa valjda ne mislite loše o svom kolegi?

Ono što je govorio predsednik opštine ili predsednik Skupštine opštine, kolega poslanik koji dobija od budžeta Srbije svaka dva meseca po dvadeset miliona zato što mu je prazna kasa... Tako piše u odluci koja se da čitati u „Službenom glasniku“, koji je najopasnije opoziciono glasilo u Srbiji jer tamo apsolutno jasno piše sve šta radite protiv zakona i protiv pameti.

Isto se desilo i sa budžetom Beograda kada je taj uspešni, fenomenalni budžet Beograda dobio nenamenska sredstva pomoći iz Vlade Srbije od dvesta i nešto miliona za ovo kićenje. Možete vi da kitite šta god hoćete, ali to neće da prikrije ružnu sliku koju stvarate ovde.

Prema tome, sve iz moje prošlosti ili prošlosti nekog kolege možemo da pričamo danima. Ja sam ponosan na svoju prošlost, a neki bi trebalo da se pokriju ušima. Ne mislim tu samo na jednog kolegu, nego i na mnoge druge.

PREDSEDNİK: Nije duhovito.

Marijan Ristićević, po Poslovníku.

Izvolite.

MARIJAN RISTIĆEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ponovo član 107 – povreda dostojanstva.

Svi ste videli i čuli mog kolegu poljoprivrednika, lepog, naprosto pametnog, naprosto zračí, ova pored njega verna stranci svojoj, tako da ne bih o lepoti. Ne možemo biti svi baš lepi kao on, ali ne možemo biti ni nepošteni kao on.

Dakle, on nije odgovorio na pitanja, sem što je pokušao da uvredi, nije odgovorio na pitanja da li je posle smrti premijera, u čiju je stolicu seo, bio u SAD, u Engliju, Virdžinija, i da li je tamo dogovorio – ja imam žive svedoke, a može da pita i Brajana Hojta Jia – da proda DIN i DIV ispod cene pet puta i za to dobio 12.000.000 dolara i od tog novca kupio stan na Vračaru od jednog sportiste za 500.000 evra. On na to nije hteo da odgovori.

Nije odgovorio ni da li je ispod cene prodao Miodragu Kostiću centar „Ušće“ na firmu koja uopšte nije učestvovala na konkursu.

On nije želeo na to da odgovori, nego je samo pokušao da me uvredi. Moj kolega poljoprivrednik može samo da pokuša da uvredi bilo koga ovde; nas ne može poniziti svako, ne može nas uvrediti svako. Da bi me neko ponizio i da bi me neko uvredio, taj mora da bude neko, a ne niko. Hvala.

PREDSEDNIK: Replika. Dragan Marković.

Izvolite.

DRAGAN MARKOVIĆ: Gospodine Živkoviću, neću reći da lažete, ali izrekli ste istinu. Hajde donesite i pokažite papir gde piše da Jagodina dobija svakog meseca po dvadeset miliona. Donesite papir, hajde donesite. Tražite pismeno da vam daju.

Gospodine Živkoviću, ja vas neću da tučem što lažete. Inače, jedan gospodin iz Niša, zvao se Lule, kad god je Živković nešto lagao o njemu u Nišu, on ga presretne, izudara mu šamare, to je cela istina.

Gospodine Živkoviću, samo da znate da zbog vas i vaše politike, gde ste prodali sve dobrostojeće fabrike u Srbiji, i Fabriku duvana u Nišu... Ostavili ste Fabriku kablova bez posla jer ništa niste kupovali od Fabrike kablova; 2.000 ljudi iz Fabrike kablova je ove godine uzelo otpremninu. Na taj način, pošto se vi ne razumete u to jer ste dobili funkciju ne znam ni ja kako, manje se puni budžet grada za 2.000 ljudi od poreza na plate, ne mojom krivicom, ne krivicom ove vlade, ne krivicom ove većine, nego vašom krivicom.

Kada ste prodali Fabriku duvana, rekli ste „Evo, ja sam prestao da pušim“, a cela Srbija je zbog vas od muke počela da puši cigarete. Sram vas bilo! Sakrijte se u tu rupu i nemojte da se javljate uopšte.

PREDSEDNIK: Reč ima Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Naravno da su izrečene neistine samo deo onoga što slušamo odavno. Svako ko je dovoljno pismen da zna 30 slova srpske azbuke može da pročita kada je uništena srpska privreda, i to neću da pričam. To može da ne razume samo neko ko je glup ili ko je zao, a ja sam siguran da ima puno ljudi ovde koji su dobri ljudi. Znači nisu zli nego...

Lagli, Virdžinija, SAD, nažalost, nisam video. Dosta sam putovao i po SAD i po Evropi i bio na puno mesta, to je moje životno zadovoljstvo, ali Langli – ništa.

Što se tiče privatizacije Duvanske industrije Niš, Duvanske industrije Vranje, „Lukoila“ (šta smo još imali tada?), hajde da ostanemo kod te tri, što je urađeno u vreme kada sam ja imao neku odgovornost u ovoj državi, to je prodato preko, naravno, Agencije za privatizaciju. Šef Sektora za tendere, a ovo je prodato preko tendera, u Agenciji za privatizaciju, kada su prodavane te tri firme, DIN, DIV i „Lukoil“, bio je Siniša Mali. Pa, ako imate neku primedbu na te privatizacije, izvolite, pređite prekoputa tamo – imate neka gradilišta, pazite da

ne slomite nogu, ja vam želim dug i srećan život – pa pitajte Malog šta je problem sa DIV-om, DIN-om, „Lukoilom“.

Konačno, žao mi je, ali čovek koji je pomenut od strane prethodnog kolege, vezano za Niš i neke šamare, nažalost, bio je nešto što bi se u Srbiji uvek zvalo – kriminalac, i, nažalost, izgubio je život u obračunu u jednoj pečenjari, oko jagnjetine, vi to znate.

PREDSEDNIK: Puna je lista. Da li se neko javlja na replike?

Milorad Mijatović, nastavljamo.

MILORAD MIJATOVIĆ: Hvala, gospođo predsednice.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministri, u Srbiji, ako hoćete da budete na stubu srama, postignite rezultat, imajte rezultat, uspeh, onda je to u Srbiji najveći greh. Neće vam niko spomenuti rezultat, neće vam niko spomenuti uspeh, ali će zato govoriti o svemu drugom, kao što sada ovde raspravljamo o budžetu, niko se ne vraća na budžet, na cifre, niko se ne vraća na to šta se ovde radi u našem budžetu.

Čekam da se malo poslanici umire. Mogu da sačekam. Ne žurim nigde. Hvala.

Ono što želim da kažem, to je da se danas osećam relaksirano. Zašto? Zato što imamo izvanredne rezultate u finansijskoj konsolidaciji. Recimo, samo da se vratimo u 2014. godinu, u 2014. godini imali smo budžetski deficit 256 milijardi. Sada imamo suficit, krajem novembra, od 80 milijardi, samo za tri godine. Molim vas, za tri godine smo od 256 milijardi, koliki je bio deficit, došli do suficita od 80 milijardi. To nije došlo samo od sebe, to je došlo upravo dugim, mukotrpnim radom, znanjem naše vlade, znanjem ministra finansija. Zato odajem puno priznanje prethodnoj i ovoj vladi, a posebno priznanje odajem ministru finansija gospodinu Vujoviću. Te rezultate je malo zemalja u Evropi i šire postiglo, a mi o njima i ne govorimo.

Šta znači ovaj naš budžet? Ovaj naš budžet iz restrikcija prelazi u razvojni budžet, 128.000.000.000 realnih sredstava se upumpava u ovoj zemlji u investicije, plate i dalji razvoj. To niko neće ovde da kaže. Ovde ne vidimo rezultate ali se zato stalno vraćamo u prošlost, jer u toj prošlosti nalazimo neke naše pluseve ili minuse, a niko neće da priča šta nas čeka sutra.

Možemo da govorimo i o tome šta znači Koridor 10. Molim boga da se Koridor 10 završi. Četrdeset godina govorimo o njemu. Dajte, biću najsrećniji čovek kad budem mogao da idem i do Grčke i do Bugarske auto-putem. Koridor 11, govorimo o železničkim prugama.

Govorimo i o tome šta znači ulazak u EU. Niko neće da kaže, svima su bila puna usta Evropske unije, nijedno poglavlje nije bilo otvoreno. Mi danas imamo deset otvorenih poglavlja i još ćemo jedanaestog dobiti dva. Nisam zadovoljan, želim mnogo više poglavlja. Ali kad imate rezultat, onda idu u javnosti priče – ne, Srbija nije zainteresovana da uđe u EU. Socijaldemokratska partija Srbije je uvek naglašavala – da, želimo da uđemo u EU i sve ovo što radimo, finansijska konsolidacija, dalji razvoj, to je samo zato da u EU uđemo pripremljeni, da znamo šta hoćemo i da znamo gde hoćemo da idemo.

Rekao sam da smo 2014. godine imali deficit, pad društvenog proizvoda, veliku nezaposlenost, inflaciju. Sada to nemamo, sada imamo jedan održivi budžet, razvojni budžet. Ministar je juče izjavio da je to ambiciozan budžet. Ja smatram da to nije ambiciozan budžet. Ako malo bolje pogledamo stavke prihoda, stavke rashoda, videćemo da postoji još više mogućnosti da i ovaj deficit od 0,6 zaista nije... On neće biti na kraju godine ukoliko bude sve onako kako je trebalo da ide, jer, jednostavno, to je nešto što ovom budžetu daje održivost.

Niko ne želi da kaže i sledeći rezultat: mi smo 2014. godine imali preko 70% BDP-a, imali smo dug, sada je on na 65%. Sledeće godine on će spasti na 63% BDP-a. Idemo ka mastrihtskim uslovima, na 60%. Pa, sačekajte, to je za nas nekad bio san, a on je danas java, pa recite, brojke ne lažu, brojke govore istinu, samo ih treba blagonaklono gledati, treba ih gledati na način kako je istinito i realno, a ne samo tražiti ono što je negativno i što daje mogućnost da se napada.

Još nešto želim da kažem, rezultate koje smo postigli, udeo plata i penzija: 2014. godine penzije su bile na 13% BDP-a, a plate su bile na 11%. Mi smo stigli do onih ekonomskih parametara koji su poželjni, koji svi u EU priznaju za zemlje ovakvog nivoa razvoja. Stigli smo, što se tiče penzija, na 11,2%. To znači, dostigli smo parametar kojem smo težili. Isto tako, što se tiče plata, stigli smo negde na 8,3% BDP-a. Šta to znači? To znači da smo pravilnim radom došli do onih kvaliteta koji su se od nas očekivali.

Zato je za mene i za Socijaldemokratsku partiju ovaj budžet održiv budžet, koji trasira put za budućnost, koji će značiti da će nam svake godine biti sve bolje i bolje. Zašto ovo govorim? Govorim i zbog činjenice da mi sada povećamo plate i penzije. Procenti kojima to povećavamo jesu: 10% za plate onih koji rade u obrazovanju, zdravstvu, bezbednosti, govorimo o 5% u državnim službama itd. I, govorimo o penzijama koje se, sve, povećavaju za 5%. Oko plata, dobro je, povećavamo ih deset, odnosno pet posto, one će biti veće. Neću

ovog puta da kažem da se u Srbiji dobro živi, da se lako živi, ali Srbija ima put, održiv put, koji će značiti u narednom periodu sve bolje i bolje.

Još nešto, sve ovo što radimo, radimo iz sredstava koja smo zaradili, sredstava koje imamo. Dakle, ne trošimo budućnost generacija već ono što smo stvorili. Suština i jeste u tome, da stvaranjem nove vrednosti sebi dajemo osnovu da možemo bolje i više živeti.

Znam još nešto, 2020. godina nije daleko, jedna od faza koje očekujem da će biti u narednom periodu je faza da ćemo dalje brusiti ekonomske instrumente, ono što još ima minus u našem ekonomskom razvoju. Ne treba da naglašavam, imamo još uvek preduzeća koja nismo privatizovali, neću da spominjem „Resavicu“, „MSK“, „Azotaru“, „Petrohemiju“, „RTB Bor“, tu odlaze značajna sredstva, ali tu radi i značajan broj ljudi. Ako smo našli rešenje za jednu železaru u Smederevu, potpuno sam siguran da se mogu naći rešenja za neka od tih preduzeća. Konačno, očekujem da smo našli rešenja i za „Galeniku“. Prema tome, naći ćemo rešenja i značajna sredstva koja država daje moći ćemo da usmerimo u dalji razvoj.

Ovde se govorilo i o zapošljavanju, kaže se da mi fingiramo statističke rezultate. Čitao sam neke podatke i odmah ću vam reći: u novembru je stopa nezaposlenosti bila 11,6%, oko 622.000 ljudi je bilo bez posla. Zna li da u ovoj Srbiji postoje mesta gde nema dovoljno radnika? Idite u Rumu, Pećince pa će vam ljudi odmah reći da nemaju dovoljno radnika da zaposle u novim pogonima. Neko će reći – neće neko da radi za manju platu. Ja ću vam reći da mnogi ljudi hoće da rade. Standard se povećava i platom, ali se standard povećava i većom zaposlenošću u okviru porodice. Kada smo stvorili mogućnost da imamo višak radnih mesta u pojedinim sredinama, budite uvereni da ćemo na taj način povećavati plate jer će vlasnici tih preduzeća morati da plaćaju više ako žele da stvaraju profit.

Da smo socijalno odgovorna država govori činjenica da smo minimalnu cenu rada sa 131 dinar povećali na 143 dinara. To veoma poštujem. To je dogovoreno između sindikata i poslodavaca socijalnim dijalogom. To je veoma dobro. Treba to činiti i dalje, jer se povećanjem minimalne cene rada stvara mogućnost da i ostale plate idu gore.

Isto tako, prvi put je ova vlada uspela, u dogovoru sa poslodavcima, da poveća neoporezovani deo plate, što je vrlo značajno, ali to je bilo moguće učiniti onda kada se stvorio prostor da ono što je zarađeno može da se deli. To je ono što

neće niko ovde da vidi, a govorimo o svim drugim stvarima. Ja uvek gledam u budućnost.

Mogu da kažem da ćemo dati punu podršku budžetu. Sa zadovoljstvom ćemo glasati za njega i daćemo punu podršku i daljim reformama. Zapamtite, reforme, strukturne reforme nisu završene, to je jedan maraton, mi smo na samom početku, treba još dalje ići i raditi, ali ako smo uspeli za tri godine da uradimo ono što smo uradili, a zašto sebi ne damo ciljeve da u naredne tri godine napravimo još veći iskorak dalje, gde će Srbija biti primamljiva zemlja sa putevima, železnicama, sa pristojnim platama, sa platama od kojih se može dostojanstveno živeti.

Kada govorim o platama, uvek sam se kao socijaldemokrata zalagao za to da oni koji imaju najmanje imaju toliko da mogu da žive, da prežive, da žive dostojanstveno. Ali, budite uvereni, u Srbiji se već sada mnogo više radi, a ja sam siguran da će za tri godine to biti znatno bolje zato što smo trasirali put, jer ako smo ove godine izdvojili 128 milijardi, onda je tih 128 milijardi za javne investicije veoma velika cifra, naša, iz naših sredstava. To će nam sigurno u narednom periodu dati rezultate.

Još nešto, niko neće da govori da mi povećavamo javne investicije opšte države za 3,6%. U svim normalnim zemljama – ja se nadam da će Srbija bar u ekonomskom pogledu, u političkom jeste stabilna, u ekonomskom biti još stabilnija – za investicije treba da ide 5% bruto društvenog proizvoda, mi smo stigli do 3,6%. Stići ćemo mi i do tih 5%, ja sam siguran, 2020. godine.

BDP, koji mi sporo dižemo, trenutno iznosi, kao što je ministar rekao, 4.755 milijardi dinara, prihodi budžeta su 1.178 milijardi, rashodi su 1.207 milijardi, 28 milijardi je taj deficit, 0,6%. Pre tri godine neverne Tome su rekle – nećemo nikad ovo postići. Pa postigli smo. Recite – postigli ste, da, budžet je sada stabilan, na čvrstim osnovama, da, budžetski deficit ove godine će biti suficit. A sledeće godine, ja sam siguran, opet će biti suficit. Prateći i razgovarajući o nekim stvarima sa ekonomistima, siguran sam da će ovo biti ispunjeno.

Isto tako, vi znate da smo zaduživanjima davali ogromne kamate. Prošle godine je to bilo 133 milijarde. Ako za sve plate u državnim službama u ovoj zemlji dajemo 208 milijardi, vidite koliko smo zbog ranijih zaduživanja morali drugom da plaćamo samo kamate. Ove godine za kamate... Sledeće godine ćemo dati 117 milijardi, to je značajan rezultat.

Neko će reći, taj rezultat je postignut zbog povoljnog odnosa prema dolaru, prema evru. Izvinite, bio je i pre, bio je i povoljan bio je i nepovoljan. Ovo je dobra okolnost, to nam daje mogućnost da dišemo punim plućima, da ulažemo dalje.

Mi smo ovim budžetom, za koji sam rekao da je razvojni budžet, dali prioritete. Mene veoma raduje što je poljoprivreda dobila dve i po milijarde više, to će značiti mnogo. Isto tako, mnogo mi znači što se ulaže u turizam, o tome je bilo govora, IT sektor, i tu se planiraju najveća ulaganja. Dugoročnim ulaganjima u taj sektor, ja se nadam, sledeće godine, imali bismo preokret ulaganja, mnogo veća ulaganja u školstvo, zdravstvo i to će nam dati mogućnost da 2020. godine stanemo na čvršće noge nego sada.

Želim da govorim i o ciljevima održivog razvoja. Prvi put u Skupštini, i prošli put sam govorio, a želim i sada da govorim... Kasno je bilo da za ovaj budžet 2018. godine dajemo nekakve korekcije, ali ja se nadam da će ministar finansija u narednoj godini jasno naznačiti šta znače ciljevi održivog razvoja i šta je to što se iz budžeta finansira da imamo bolji kvalitet života, da imamo zdraviju životnu sredinu. Zato ću uvek podržati više sredstava za životnu sredinu, za bolji kvalitet života, za vodu, za kanalizaciju, a već sam govorio o školstvu i zdravstvu.

Naravno, gledajući ministra sporta, ja isto volim sport i želim da sportisti imaju rezultate; oni to čine iako ih previše i ne nagrađujemo, njihova satisfakcija je ono što su uradili za svoju zemlju.

Ovde nije bilo govora o MMF-u. Mi smo imali MMF, osma revizija je završena, MMF je završio svoj posao. Lično smatram, moja poslanička grupa smatra da bi saradnju sa MMF-om trebalo nastaviti, ne u smislu sredstava, jer nama sredstva ne trebaju, sami ih stvaramo, već nadzorna funkcija. Znam ja nas – kada dođemo do nekih rezultata, vrlo brzo smo u stanju da ih pokvarimo. Nadzorna funkcija Srbiji je još uvek neophodna i mislim da bi trebalo da razmisli. Predlažem Vladi da razmisli da nastavimo saradnju sa MMF-om, i to u smislu nadgledanja svih naših javnih finansija, kao i dosad.

Još nešto, rekao sam to na samom početku, Poslanička grupa Socijaldemokratske partije Srbije će sa zadovoljstvom glasati za ovaj budžet, za rezultate koji su postignuti u 2017. godini, koji se produžavaju u 2018. godini. Isto tako, očekujem da ćemo u 2018. godini voditi neke rasprave o nekim rešenjima u budžetu za 2019. godinu. Pritom, mi smo vodili raspravu o penzijama na Odboru za finansije, da vidimo da li se neke stvari mogu profiniti,

da li su neka rešenja možda bila bolja za građane Srbije ili ne, da izbegnemo linearne stvari u odlučivanju, iz prostog razloga – profinjenje nekih odluka u ovoj fazi u kojoj se nalazi Srbija vrlo je značajno.

Sa željom da ovaj budžet znači korak dalje ka ulasku u EU, da je napravljen i prema merilima EU, ja zahvaljujem još jednom Vladi Republike Srbije i ministru finansija, kome odajem priznanje jer je izuzetan stručnjak. Ovakvi kakvi smo i kakve su nam dosad bile finansije, bilo je teško utegnuti i dovesti do ove situacije u kojoj se nalazimo. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala vama.

Poštovani poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova.

Reč ima ministar Dušan Vujović.

Izvolite.

DUŠAN VUJOVIĆ: Hvala lepo.

Radi pravilnog informisanja poslanika i javnosti, dozvolite mi da dam nekoliko informacija koje se odnose na izlaganje poslanika Živkovića.

Prvo, apropo pomenute priče koja se odnosi na lična pitanja oko državljanstva, ja sam već jedanput to objasnio, objasniću još jedanput. Ne moramo da imamo dobro pamćenje, sa godinama ono pada, ali moramo da zapišemo makar. Znači, Dušan Vujović, tj. ja se nikada nisam odricao državljanstva ni tražio državljanstvo; ja imam svoje državljanstvo upisano u matičnu knjigu državljana u mestu Kikinda, po majci, i to stoji od kada je upisano do dana današnjeg. Ovde je gospodin Živković pobrkao zahtev za državljanstvo moje supruge, koja je sticajem okolnosti ostala bez državljanstva. Ona je rođena u Hrvatskoj i kada je htela da produži tzv. stari jugoslovenski, crveni pasoš, rečeno joj je da ne može da ga dobije bez potvrde o državljanstvu, da bi dobila plavi pasoš. A potvrdu nije mogla da uzme u to vreme u Hrvatskoj jer nije mogla da dođe do takvog dokumenta i nije htela da potpiše izjavu koju su joj tražili da potpiše. Ja sam se obratio, i na tome sam izuzetno zahvalan i gospodinu Živkoviću i gospodinu Labusu. Pogledajte dokumentaciju i videćete da je ona dobila državljanstvo na osnovu boravka u Beogradu od 1963. godine, neprekidnog boravka u Beogradu, sa odsustvom u vreme kada smo živeli u Vašingtonu.

Prema tome, stavimo tačku na to. Proverite dokumentaciju, molim vas. Pazite, jako je važno da činjenice respektujete i ne koristite... Mislim da je u vašem pamćenju možda ostalo tako, ali to je potpuno apsurdno pošto ja nikada

nisam imao nijedno drugo državljanstvo, niti sam ga se odricao, niti bih mogao da ga se odrekнем ikada. Prema tome, to je potpuno apsurdna tvrdnja.

Drugo, takođe, što se tiče činjenica, vaše impresije o našem javnom dugu su potpuno netačne. Vi ste izabrali jednu cifru, kada se vi sećate, i drugu cifru koju danas pominjete. Pripisujete neke cifre koje imaju malo smisla ako se ne interpretiraju.

Očekujući vaše pitanje, ja sam tražio od kolega detaljne podatke o javnom dugu od 2014. godine, od kad je prva vlada Aleksandra Vučića izabrana, 27. aprila 2014. godine. To je prva vlada u kojoj sam ja bio, sa premijerom Aleksandrom Vučićem. To je činjenica, 27. april 2014. godine, može i da se proveriti, molim vas. Gledao sam podatke za 2014, 2015, 2016. i 2017. godinu, sa 30. novembrom. Stanje duga, što je jako važno, bez ovih kalkulacija, pošto vidim da ovde mnogi ljudi... Možemo i analitiku, ali bez kalkulacija stanje duga je ovakvo, u evrima: 9.493.000.000, pa se popeo na 9.884.000.000, pa na 9.862.000.000, pa na 9.794.000.000. Znači, nešto je malo pao ove godine. To je u evrima dug, tu nema problema u preračunavanju. Dug u dolarima: krenulo se od 8.717.000.000, na 8.900.000.000, na 8.861.000.000, na 8.133.000.000, što odgovara mojoj priči iz uvodnog izlaganja o tome da smo vratili dug od 750.000.000 evra u novembru.

I, konačno, dug u dinarima, gde se zadužujemo na domaćem tržištu; pola duga je, inače, u domaćem tržištu, čak i deo u evrima je na domaćem tržištu: 588 milijardi na 668 milijardi, da bismo finansirali deficit koji je bio na kraju 2014. godine – setite se, 250 milijardi smo morali da finansiramo, a danas govorimo o deficitu od 28,4 milijarde, što je skoro deset puta, to je red veličine drugi – na 639 milijardi 2016. godine i 644 milijardi krajem novembra, znači, 30. novembra ove godine.

Ako hoćete u zbirnim, situacija se kreće ovako: u dinarima, dug je porastao sa 2.753 milijarde na cifru koju je neko već pominjao na Odboru ili ovde, 2.870 milijardi očekivano na kraju 2018. godine. To je cifra koja piše u budžetu, na strani 38. Znači, dug od 2.871 milijarde, očekivani dug na kraju 2018. godine.

U relativnom iznosu, kao procenat BDP-a, očekujemo da će dug pasti sa 62,8% BDP-a, sa stanjem 30. novembra, na 61,8% na kraju ove godine. Znači, za 1% će dalje pasti dug. To je samo 1,8% iznad Mastrihta, a očekujemo da ćemo i preći tu liniju, da će u ostvarenju biti manji od ovoga.

Što se tiče troška duga, nama su, prema detaljnim informacijama, svi „spredovi“ pali. U dinarskom iznosu, između 5% i 6,54% su niže kamate – pet je na najnižu ročnost od 53 nedelje, a 6,54 je pao na ročnost od deset godina. U evrima nam je nešto manje pao, ali je pao: od 2,4% je niža cena, do 3%. I tzv. *Z-spread*, koji plaćamo kad se zadužujemo, tu nam je pao sa 3,5% na 0,75%, znači skoro pet puta.

Poslednja stvar, koja je jako važna – ne znam odakle ste nešto što može da stvara zabunu i šalje pogrešne informacije i našoj javnosti i našim stranim posmatračima, a to je informacija o tzv. listama poreskih rajeva i ostalom. Ja sam video u našim novinama ove cifre koje vi pominjete. Dozvolite mi da vam citiram, kolege su mi sada poslale u elektronskoj formi i mogu da vam dam, zvanični izveštaj EKOFIN-a, broj 15429/17 od 5. decembra ove godine. Znači, nakon tih priča o tome ko će gde da bude, na kojoj listi, oni su objavili konačnu listu i za svaku zemlju razloge zašto se nalazi na listi i šta treba da urade da se skinu sa te liste. Imenovano je 17 zemalja, među njima nema Srbije, a one su: Američka Samoa, Bahrein, Barbados, Grenada, Guam, Severna Koreja, Makao, Maršalska Ostrva, Mongolija, Namibija, Palau, Panama, Sent Lucija, Samoa, Trinidad i Tobago, Tunis i Ujedinjeni Arapski Emirati. Tu nema Srbije.

(Zoran Živković: To je siva lista.)

Siva lista je u vašoj glavi, gospodine. Pogledajte ovaj dokument.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Bojan Torbica.

Izvolite.

BOJAN TORBICA: Dame i gospodo, drugarice i drugovi, uvažena predsednice, poštovani ministri, Poslanička grupa Pokreta socijalista, Narodne seljačke stranke i Ujedinjene seljačke stranke će u celosti podržati ovaj set finansijskih zakona kao i predloženi budžet za 2018. godinu.

Razlozi za ovakav naš stav su upravo u tome što je ovo jedan u nizu kvalitetnih, slobodno mogu reći domaćinskih, predloga budžeta u poslednjih pet godina. Ovakav odnos prema budžetu pokazuje da je Srbija odlučnim i stabilnim korakom krenula da izlazi iz živog blata u koje su nas uvlačili sve do 2012. godine, pokazuje da je Srbija počela da zaceljuje rane koje joj je bivši režim naneo pljačkaškom privatizacijom, masovnim otpuštanjima radnika, kriminalom, korupcijom, pustošenjem budžeta i budžetskih fondova, zaduživanjem i dovođenjem države na ivicu bankrota i siromaštva.

Evo već dva dana, koliko traje rasprava u ovoj sali, ali i obraćanje naših kolega opozicionih poslanika predstavnicima medija u holu Skupštine, moram da

primetim da nisam uspeo da čujem nijednu suštinsku primedbu na ovaj budžet. Sve te primedbe u potpunosti su političke prirode i predstavljaju ili neargumentovane kritike budžeta ili šarene laže i prazna obećanja onih koji su imali više od jedne decenije vremena da urade nešto za ovu državu i narod, ali su se baš sada kada su otišli sa vlasti, naknadnom pameću obogaćeni, setili interesa građana i države, setili da je moguće i potrebno raditi u interesu naroda.

Sve te njihove laži i prazne priče nemaju nikakve veze sa realnošću kao ni sa onim što ovaj budžet treba da predstavlja. Nepuna dva dana imamo priliku da slušamo jadikovke političkih pokajnika koji su spremni da sve obećavaju i da se u sve zakunu kako bi dobili šansu da bar još jedan dan ponovo provedu na vlasti. Sve ovo bi za njih bilo idilično da o tom njihovom povratku na vlast ne odlučuju građani, tačnije oni koji su ih pre pet i po godina zbog bahatosti, korupcije i kriminala jednom zauvek oterali u opoziciju.

Predloženi zakon o budžetu za 2018. godinu nam daje jasan prikaz izbalansiranih prihoda i rashoda, tako da ukupni prihodi budžeta za sledeću godinu iznose 1.178 milijardi dinara, a ukupni rashodi 1.207 milijardi dinara. Planirani fiskalni deficit za sledeću godinu iznosi 0,6% BDP-a, odnosno 28,4 milijarde dinara, što je za 40,7 milijardi dinara niže od deficita planiranog budžetom za ovu godinu i što je ujedno i najniži budžetski deficit u poslednjih nekoliko decenija.

Budžet za 2018. godinu je izuzetno dobro odmeren, isto kao i prethodna dva-tri budžeta, a planiran je na osnovu projekcije da će realna stopa rasta u idućoj godini biti 3,5% BDP-a. Ono što ovom prilikom moramo pohvaliti jeste činjenica da je u ovoj godini suficit u budžetu bio rekordan, deficit nizak, a rast realno iznosi oko 2%, te je osim prostora za veće plate i penzije u idućoj godini obezbeđeno i više novca za investicije, što pokazuje razvojnu stranu ovog budžeta, tako da su za kapitalne investicije u 2018. godini predviđene 128,3 milijarde dinara, od čega je najviše namenjeno za ulaganje u infrastrukturu.

Kada već spominjem povećanje zarada i penzija, želim da napomenem da je povećanje plata i penzija u idućoj godini u suštini nagrada za uvedenu fiskalnu disciplinu i postignute rezultate tokom poslednje tri godine reformi.

Sve ovo pokazuje da su sve preduzete mere, koje su često bile politički izuzetno nepopularne i od kojih mnoge nisu nailazile na punu podršku građana, bile opravdane, da su doprinele postizanju odličnih rezultata i da sada svi možemo biti izuzetno zadovoljni postignutim.

Naravno da postignuto ne sme da nas uljuljka i da je tokom 2018. godine neophodno da maksimalno obratimo pažnju na održavanje postignute makroekonomske stabilnosti, nastavak primene mera fiskalne konsolidacije, kao i dalje smanjenje učešća javnog duga u BDP-u, koje je uspešno započeto prošle godine.

Ono što svi građani Srbije u 2018. godini očekuju od aktuelne Republičke vlade jeste još veći broj investicija, kako stranih tako i domaćih, još veći broj novootvorenih radnih mesta, nova povećanja penzija i zarada, ali, za razliku od prakse bivšeg režima, povećanja koja će isključivo biti iz realnih izvora.

Ono što se može videti u ovom predlogu budžeta, a što me izuzetno raduje, jeste odgovorna politika Vlade prema resoru odbrane, prema Vojsci Srbije, a pre svega njenim pripadnicima, što je sušta suprotnost u odnosu na period vladavine bivšeg režima, koji se u javnosti zalagao da želi efikasnu, mobilnu i modernu armiju, a od prvog dana aktivno radio na njenom slabljenju, uništavanju brojnog arsenala naoružanja, istovremeno terajući u prinudnu penziju profesionalni i iskusni oficirski kadar u najboljim godinama, koji su najvećim delom činili heroji odbrane od NATO agresije.

Predlogom budžeta za potrebe Ministarstva odbrane tokom 2018. godine planirana sredstva su uvećana za 11,6 milijardi, čak 25% više nego prethodnih godina, tako da taj predlog sada iznosi oko 70,5 milijardi dinara. Tako planiran budžet Ministarstva imaće socijalni i razvojni karakter pošto je najveći deo sredstava predviđen za podizanje standarda pripadnika Vojske Srbije kroz povećanje plata, potom za nastavak stambene izgradnje, a značajna sredstva su izdvojena i za nastavak opremanja Vojske Srbije, za održavanje i remont tehnike ali i ulaganje u vojne objekte i oporavak namenske industrije.

Zarade svih profesionalnih vojnika do čina majora zaposlenih u Vojsci Srbije u narednoj 2018. godini biće uvećane za 10%, a svaki vojnik će u novu godinu ući sa novim kompletom uniformi i čizama.

Za opremanje Vojske Srbije u narednoj budžetskoj godini opredeljen je iznos od 13,2 milijarde dinara, što je za devet milijardi dinara veći iznos nego ove godine, a ono što je takođe izuzetno bitno jeste činjenica da je za naučnoistraživačku delatnost opredeljeno više od jedne milijarde dinara.

Usko vezano za pitanje standarda pripadnika Vojske jeste izjava predsednika Srbije Aleksandra Vučića, koji je pre nekoliko dana najavio da će svi zaposleni u sektoru bezbednosti, što znači i u Vojsci Srbije, do kraja godina

dobiti bonus u visini od 10.000 dinara, ali da će i ubuduće njihova primanja biti povećavana u kontinuitetu, iz godine u godinu.

Na kraju ovog izlaganja, veliko mi je zadovoljstvo što mogu da konstatujem da je aktuelna Republička vlada nastavila da sprovodi politiku prethodne dve vlade, politiku koju je zacrtao sadašnji predsednik Srbije Aleksandar Vučić i što je još jednom pokazala koliko joj je stalo do svih građana Srbije, a naročito onih koji danonoćno brinu o našoj bezbednosti i sigurnosti i koliko joj je stalo da zahvaljujući tako snažnoj Vojsci sačuva svoju samostalnost, nezavisnost, kao i politiku vojne neutralnosti. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala vam.

Reč ima ministar Aleksandar Vulin.

Izvolite.

ALEKSANDAR VULIN: Nažalost, ovde smo sada mogli da vidimo i primer ne samo zlonamernosti nego i potpunog neznanja o materiji o kojoj se govori. Da ne govorimo samo o tome da je font uvek bio isti u Skupštini, ko god vladao ovom skupštinom, pa do toga da se priča o tome kako, navodno, naša tajna služba nema na svom sajtu ili u budžetu precizno definisane razdele, a da imaju neke druge službe, što je naravno notorna laž, jer ni jedna jedina ozbiljna služba ne govori o takvim stvarima na sajtovima i u javnosti. Za to postoje nadležni skupštinski odbori koji vrše kontrolu službi. Postoje čak i nadležne budžetske inspekcije koje vrše kontrolu trošenja novca. Dakle, sve postoji.

Ali očekivati od naše službe da izlazi sa takvim podacima u javnost bilo bi isto kao očekivati od američke Cije da izađe sa podacima koliko je koštao 5. oktobar i koliko je koštalo paljenje ove skupštine. Kad to nismo videli, nećemo videti ništa ostalo.

Znate, govornik je rekao kako su ministri bez portfelja neka bruka i sramota, a zaboravio je da je on u vreme svoje vlade imao pet potpredsednika bez portfelja: Koraća, Kasu, Jovanovića, Isakovića, Čovića i Dušana Mihajlovića. Od toga je samo Dušan Mihajlović bio ministar. Svi ostali nisu imali nikakvo zaduženje, ali, evo, vidite, i to se svakako zaboravilo.

Potpuno nepoznavanje materije i ono što je ovde govoreno govori o tome da se ne zna šta je strategija odbrane i nacionalne bezbednosti. Strategije odbrane i nacionalne bezbednosti su, evo, imamo generala koji to može da potvrdi, svakako najširi doktrinarni dokumenti, koji ne govore o planu opremanja. Plan opremanja donosi načelnik Generalštaba, a usvaja ministar odbrane i onda dalje dostavlja, samo da znate. Plan opremanja Vojske, na osnovu čega su nabavljeni

„migovi“, a ne verujem da postoji Srbin koji se nije obradovao nabavci „migova“ i koji se ne raduje tome što jačamo svoju armiju, donet je 2014. godine i od tada je, inače, tri puta manjan. Strategija odbrane i nacionalne bezbednosti doneta je 2009. godine, dakle baš u vreme vlade DOS-a, i nadamo se da će biti vremena da je promenimo do kraja ove godine jer jednostavno ne odgovara potrebama vremena i ne može više od toga da postoji.

Dakle, šta se ovde traži? Ovde se traži nastavak politike koja je uništavala Vojsku. Ovde se traži nastavak politike koja je 2012. godine, kada je Aleksandar Vučić postao ministar odbrane, zauvek prekinuta. Traži se da Vojska nastavi sa uništavanjem svoje opreme, svog naoružanja. Traži se da Vojska smanjuje svoj borbeni sastav i dalje. Traži se da Vojska istera iz svojih redova svakog borca. Traži se da iz svojih redova isteramo sve one koje su izručivali i slali u to vreme svakom ko je to zatražio.

Strategije odbrane u ovoj zemlji su donosili oficiri stranih armija, nisu ih donosili srpski oficiri, a sada je donose srpski oficiri i sasvim je razumljivo što se tome protive. Ova vojska neće uništiti više nijedan tenk, neće proterati nijednog oficira, neće se nikada više stideti svojih vojnika, nikada. Naravno da oni smatraju da nas zbog toga napadate.

Ako ste verovali, u vreme kada ste imali apsolutnu vlast, da nikada neće biti rata, da nema pretnje, da nema opasnosti, pa, što niste ukinuli Vojsku, što ste je zadržali? Vojska služi samo za jednu stvar – da se spremi za rat i ni za šta drugo ne služi. Ako rata nikad neće biti, kao što vi ovde govorite, i ako rata nikad nije ni trebalo da bude, kao što ste smatrali u vreme vaše apsolutne vlasti, što je niste ukinuli? Što niste bili dosledni? Za šta ste je onda pripremali? Ako ne treba da naoružavamo Vojsku, dajte da je raspustimo. Onda je ne sedamdeset milijardi, koliko smo dobili, nego je sedam miliona previše. Šta će nam? Vojska služi samo za jednu stvar, da se priprema za rat, a na politici je da rat izbegne, koliko god može. To je, dakle, posao političara. A posao vojske jeste da bude moćna, da bude jaka, da bude zadovoljna, da bude naoružana. Naravno da se svi radujemo nabavci „migova“ i naravno da je nabavka „migova“ doneta u skladu sa planom opremanja.

Znate, bili smo svedoci toga kako je Vojska mirno stajala i gledala kako 17. marta 2004. godine gori Kosovo i Metohija, bili smo svedoci i gledali kako se sprovodi martovski pogrom – Vojska nije reagovala, država nije reagovala, politika nije reagovala. Gledali smo kako Kosovo proglašava nezavisnost, nije reagovala, ćutala je. Zato se pravi moćna i jaka Vojska, da se to više ne desi, da

se ne desi više nikada tako nešto, nikome. Ako Vojska nije potrebna, onda je ukinite, ali dok je ne ukinete biće naoružana, imaće veće plate, radiće i napredovaće.

Znam da je vama iskreno žao što je ovo istorijski najveći budžet, u istoriji od 2000. godine naovamo, kada je u pitanju Vojska Srbije. Znam da vam je žao. Naravno da vam je žao što niste uspeli da završite proces uništavanja armije. Znam da vam je žao, ali niste uspeli, niste uspeli da je uništite. Kao što čujete i od predstavnika Vojske kada govore o vašim vremenima, govore o vremenima kada su im naređivali šta su naređivali, kada su im naređivali da prestanu da budu vojska. E, zbog toga su to radili.

Sada toga više neće biti. Ovo je srpska vojska, koja će biti ponosna na svoju državu, a naša država je ponosna na nju.

Naravno da ćemo se naoružavati po jasnim planovima, planovi su jasni, dostupni kome treba da budu dostupni, u skladu sa politikom ove zemlje, u skladu sa potrebama ovog naroda.

Potreba ovog naroda je da ima snažnu vojsku. Nisu ovo vremena kada se govorilo – Srbija nema nijednog neprijatelja, nikad više nećemo ratovati. Mi to ne možemo da kažemo i ne znamo to.

Podsetiću vas na izjavu jednog ministra spoljnih poslova u vreme dosovske vlasti, koji je ukinuo šifrovanje naših telegrama i rekao – mi pred našim prijateljima nemamo tajni. Bili smo jedina zemlja na svetu koja je ukinula šifrovanje telegrama! A da vas podsetim da smo ukinuli i SID, bezbednosnu službu Ministarstva spoljnih poslova, jer mi pred našim prijateljima nemamo tajni.

E pa nismo jedina zemlja na svetu koja neće razvijati svoj sistem bezbednosti. Razvijaćemo, jaćaćemo, naoružavaćemo, i to na veliko zadovoljstvo svih pripadnika Vojske ali i svakog građanina ove zemlje. Povećane su plate u Vojsci, povećane su dnevnice u Vojsci, uvedena je solidarna pomoć, po prvi put, u Vojsci. Pripadnici Vojske mogu sa zadovoljstvom da očekuju da će imati, kao i ostali pripadnici bezbednosnog sektora, masovnu stambenu izgradnju, gde će moći da očekuju da će u naredne tri godine već početi da dobijaju prve stanove, sve ono što do sada nisu imali.

Sve ste to mogli da uradite. Niste to uradili, radili ste samo na uništavanju Vojske, radili ste samo na rasturanju oficirskog kadra i samo na uništavanju naoružavanja Vojske.

Zašto niste nabavili te „migove“ u vreme kada ste mogli sve? Ili, zašto niste nabavili „fantome“ u vreme kada ste mogli sve? Uopšte ne pravim pitanje, mogao je i neki drugi avion da dođe, evo ne mora „mig“, mogao je F-16. Zašto ga niste tražili? Zašto jedan jedini tenk niste uveli? Jedan, samo jedan? Zašto jedan tenk niste uveli u naoružanje? Samo jedan jedini, ništa više. Zašto ste rasterali sve oficire koji su vredeli? Svi oficiri koji su prošli ratove i ratišta sistematski su uništavani i proterivani. Nekoga slali...

(Narodni poslanik Radoslav Milojević sve vreme dobacuje.)

PREDSEDNIK: Moraću da vam izreknem opomenu ako nastavite da vičete.

ALEKSANDAR VULIN: Ako su izgubili te ratove, zašto Vojno-tehnički sporazum ne glasi „kapitulacija“ nego kaže „prekid neprijateljstava“, sa jasnim pravima i obavezama koje ima naša država ali i međunarodna zajednica? Nažalost, međunarodna zajednica se dobrim delom nije držala onog što smo potpisali, a mi – takvi kakvi jesmo – jesmo, svakako smo se držali.

Ovde se pokazalo, kao što vidite, i potpuno nepoznavanje materije ali, nažalost, i zlonamernost prema Vojsci, kad možete da pomislite da je naoružavanje naše vojske loša stvar. Naoružavanje naše vojske?! Pa šta treba drugo da radimo?!

Mogli ste da rasformirate armiju, niste je rasformirali, ako ste verovali da nema neprijatelja i da neće biti rata. Oficiri koji su tada učestvovali u donošenju Strategije odbrane danas glasno govore ono o čemu su tada morali da čute, da škrguću zubima, ali su se bar za to izborili. Zna li da je u toj Strategiji odbrane trebalo da piše da nema agresora, nema neprijatelja, ima – protivnika. Dakle, kada protivnik dođe u našu zemlju... Ne neprijatelj, ne agresor; jedva su se izborili da ostane reč „neprijatelj“. Jedva su se izborili, kao da onaj koji dolazi da vam okupira zemlju može da bude vaš protivnik. Pa, ne igramo fudbal, nego dolazi da vam okupira zemlju, da vam uništi način života, da vam uništi zemlju. Zvali ste ga „protivnik“, jedva se Vojska izborila da se bar napiše „neprijatelj“.

Ukinuli moral, ukinuli Upravu za civilnu odbranu. Nigde na svetu... Kada uvodite profesionalnu vojsku, profesionalna vojska je manja i treba da bude bolje obučena. Jedan profesionalni vojnik treba da zameni četiri neprofesionalna vojnika. Nijedna vojska, kada to uradi, ne ukida široku obučenost stanovništva, jer nema drugi način. Osim srpske vojske, osim vojske tog vremena, koja je ukinula civilnu odbranu. Ukinula, dakle, pripremanje za odbranu. Ništa drugo nisu radili, nego su gledali kako da smanje borbenu gotovost Vojske, kako da je

onemogućće da se brani, kako da je onemogućće da brani ovu zemlju. To su radili. Sada slušate kako se bune zato što se Vojska oprema i naoružava. Pa nego šta će nego da se oprema i naoružava.

Što je najvažnije, oružje je oružje, ali ljudi su najbitniji, dižemo im standard i vraćamo samopoštovanje. Ovi ljudi nisu mogli da uđu na Akademiju, nisu mogli da proslave dan svoje jedinice u nekoj od vojnih zgrada, nego su se skupljali po kafanama. Nisu smeli da uđu u kasarne, nisu smeli da uđu u Dom Vojske, a život su proveli u Vojsci i dali sve za nju. Tako je to izgledalo.

A sada smo došli do toga da se bune zato što se Vojska oprema i jača. To mi samo govori da smo na pravom putu, da radimo dobru stvar, da naša vojska i te kako ima razloga da se oprema.

Znate, kada pogledate naše okruženje, mnoge države kupuju naoružanje, čak i članice jednog od moćnijih vojnih saveza. Za njih je pitanje zašto se naoružavaju, od koga se to oni štite. Da li se to oni štite od Srbije? Od naše male miroljubive zemlje? Od koga se štite?

(Predsednik: Molim ministra da privede izlaganje kraju.)

Izvinite.

Za koga se naoružavaju? Kada se Srbija kao vojno neutralna zemlja oprema, ona mora da se oprema jer u trenutku nevolje bićemo sasvim sami i zato moramo biti spremni.

Hvala vam.

PREDSEDNIK: Hvala vam.

Poštovani narodni poslanici, u skladu sa članom 87. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine sada određujem pauzu u trajanju...

(Radoslav Milojević: Po Poslovniku, predsednice, molim vas.)

Ipak ću završiti rečenicu. Određujem pauzu u trajanju od jednog časa i sa radom nastavljamo u 15 časova.

(Posle pauze – 15.00)

PREDSEDNIK: Možemo da nastavimo.

Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Sada nisu ovde svi članovi Vlade koji su bili pre nego što smo prekinuli; za neke šteta, za neke dobro što nisu. Ja ću da probam da govorim o što više zakona koji su danas na dnevnom redu, ne samo o budžetu, ne zato što smatram da budžet nije važan nego smatram da su i drugi zakoni koji se

nalaze u ovom paketu podjednako važni. Podsećam, 31 tačka dnevnog reda, od toga 27 zakona po hitnom postupku.

Zašto ovo ponavljam? Zato što nam je predsednica Vlade, koja nije došla, nažalost, u Parlament, obećala da će se lično založiti da svi zakoni prođu javnu raspravu pre nego što uđu u proceduru. To je rekla u oktobru. Evo, već početkom decembra, nepuna dva meseca od tih njenih reči, vidimo da je slagala i da nema nikakve javne rasprave, ne samo o budžetu nego o sijaset ovih drugih zakona koji su pred nama. Zašto, i šta kriju ti zakoni? Uglavnom kriju javašluk, nerad članova Vlade.

Ti zakoni se svode na odlaganje rokova. Zakon o uređenju sudova – odlaže se rok za primenu Zakona za godinu dana. Zakon o budžetskom sistemu ponovo produžava neke rokove. Zakon o javnoj svojini, koji je već jednom produžavan – rok, kraj 2017. godine (prvo je bilo 2015. pa je produženo na 2017), da se lokalne samouprave prijave da će da preuzmu upravljanje imovinom na svojoj teritoriji, sada se produžava za još tri godine. U situaciji kada lokalne samouprave imaju problem sa finansijama one se odriču mogućnosti da preuzmu imovinu, da upravljaju njom i da steknu dobit, čime bi popunile svoje budžete. Ko je za to odgovoran? Ko je odgovoran za takvo stanje u lokalnim samoupravama ako ne stranke vladajućeg režima?

Zakon o deviznoj štednji – početak otplate bio je planiran za 31. avgust 2018. godine, sada se pomera za još godinu dana.

I najvažniji, naravno, Zakon o sistemu plata zaposlenih u javnom sektoru, koji za još godinu dana odlaže primenu platnih razreda zato što, između ostalog, Vlada taj rok koji je dala sebi, pa produžila... Prošle godine smo imali raspravu o tom zakonu, takođe je Vlada, gotovo u istom sastavu kao danas, došla ovde i tražila da rok sa 1. januara 2017. godine produžimo na 1. januar 2018. godine, a sada dolazi sa predlogom da se to produži na 1. januar 2019. godine. Šta je radio ministar zadužen za lokalnu samoupravu i državnu upravu? Ta priča o platnim razredima traje od 2014. godine, da vas podsetim, pet godina, od priče do početka primene. Ali ja nekako nisam siguran da će se to desiti 1. januara 2019. godine, kao što sada predlažete, jer ćete doći ponovo u Parlament i tražiti novo prolongiranje računajući da ovde niko nema pamćenje duže od tri dana.

Posebno mi je bio zanimljiv, recimo, ministar nije o tome rekao nijednu reč... Inače, dosad je zakone predstavio samo ministar Vujović, drugi ministri nisu dali obrazloženja za zakone iz njihovih resora o kojima danas raspravljamo. Zakon o republičkim i administrativnim taksama je jedan vrlo krupan dokument,

gde se stotine i stotine novih taksi uvode, menjaju se iznosi taksi. Malo sam pokušao da nešto zanimljivo pronađem u ovom zakonu. Recimo, taksa za polaganje ispita za upravljanje čamcem bila je dosad 810 dinara a sada se povećava na 4.500 dinara, to vam je pet i po puta, za jednu kategoriju, odnosno na 6.310 dinara, to vam je osam puta, toliko povećavate taksu. U železničkom saobraćaju postojale su dve takse od 22.880 dinara, a sada se uvodi preko pedeset različitih taksi, od 100 do 260.000 dinara. Linijski prevoz, bile su tri takse, a sada trideset novih taksi, razni iznosi.

Zašto ovo kažem? Zato što je jedna od primedaba privrede preveliko parafiskalno opterećenje privrede, preveliki broj taksi. Sada se ovim zakonom, o kojem ni reč nije rekao ni ministar, uvode stotine novih taksi. Pogledajte koliko je to, preko dvesta strana!

Ono što je najzanimljivije u ovom zakonu, uvodi se pravo Vlade da visinu takse usaglasi sa rastom cena na malo. Znači, Vlada vrlo vodi računa kada je reč o prihodima Vlade. Vlada će, po ovom zakonu, do 30. aprila 2018. godine imati pravo da u skladu sa rastom cena na malo poveća ove takse. Da li će isto to uraditi sa penzijama? Da li će isto to uraditi sa platama, sa socijalnim davanjima? Neće. Neće, jer Vlada ne brine o građanima, brine o sebi.

Ministar je rekao kako mu je važan zakon o komercijalnim transakcijama. Ja razumem zašto je važan i slažem se da je potrebno uvesti red, ali da vidimo šta je istorija tog zakona, kako se do sada sprovodio, da li je to izmena i dopuna zakona. Zakon je donesen pre pet godina, krajem 2012. godine. Stanje koje je tada iznosilo, dugovanja su iznosila, prosečna naplata iznosila je 134 dana; ona je na početku 2014. godine pala na 126 dana, pa se sredinom 2015. povećala na 141 dan. Onda je došao ministar Vujović, sredinom 2015. godine, i rekao iste rečenice koje je rekao i juče – kako je važno da se uvede red, kako će to sada novi zakon da uradi.

Šta je rezultat, dve godine od važenja dosadašnjih rešenja i zakona o komercijalnim transakcijama? Rezultat je da je sada prosek 139 dana, sa 141 na 139 dana. To je rezultat dve godine primene zakona, istog ministra koji sedi ovde i koji je potpuno iste rečenice izgovorio juče kao i pre dve godine, ja sam gledao listing ovde.

Da krenem dalje o rebalansu. Rebalans je izmena samo jednog člana koji kaže da izuzetno Vlada ima pravo da dodeli isplatu bonusa u 2017. godini. Mi ne znamo, u stvari, kad čitamo zakon, ko će dobiti to, ali vidimo u realizaciji, u javnosti, kakav je odnos snaga u samoj Vladi – jedine bonuse u 2017. godini

dobiće pripadnici Vojske i policije. Neće dobiti ljudi koji rade u prosveti, neće dobiti ljudi koji rade u zdravstvu, i mi mislimo da je to loše.

Ako je postojao ili postoji taj famozni suficit u budžetu, a možemo da razgovaramo kako se do njega došlo, da li povećanom naplatom ili nedovoljnom realizacijom projekata koji su planirani u 2017. godini (kapitalni projekti čija je realizacija samo 70%), da li onda taj suficit iz budžeta zaslužuju da prime samo pripadnici Vojske i policije? Mi mislimo da ne. Trebalo bi da bonuse u 2017. godini, ako postoji višak, dobiju i zaposleni u zdravstvu i zaposleni u prosveti.

Zakon o kome ni jedna jedina reč nije rečena jeste zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom. Taj zakon čekamo od 2014. godine, skoro četiri godine. Ovaj predlog koji je na kraju došao, bolje da nije ni došao, to je moje mišljenje. A zašto je važan, to ponavljam – zato što je preko 30% dece u Srbiji danas ugroženo siromaštvom, zato što je u Srbiji u prošloj, 2016. godini rođeno najmanje beba od Prvog svetskog rata. Ovaj zakon je kičma kojom država treba da se bori i promeni ove dve stvari.

A kakva rešenja imamo? Evo, ja ću da kažem prvo ona rešenja za koja mislimo da su dobra: da su prepoznate žene sa sela, da i one mogu sada da ostvare svoje pravo na finansijsku pomoć kod rođenja dece; da će se ubuduće direktno iz budžeta na račune majki i roditelja uplaćivati naknada za porodiljsko i naknada za negu dece; kao što je dobro da su priznate i druge vrste zaposlenja osim stalnog radnog odnosa. To su dobre stvari, ali hajde da vidimo šta je loše, a toga je, nažalost, mnogo više.

Zakonom više nisu definisani iznosi za roditeljski i dečji dodatak. Ostavljeno je da će to biti odluka ministra odnosno da će propisivati Vlada, na predlog ministra. Roditeljski dodatak za prvo dete se tako, navodno, uvećava na 100.000 dinara; tako smo čuli, ali to ne stoji u ovom zakonu. Ali se taj roditeljski dodatak više neće isplaćivati jednokratno, nego u periodu od dve godine i pitanje je da li on onda opravdava namenu koju ima.

Obračun naknade zaposlenih za vreme porodiljskog odsustva se sada računa na 18 meseci, ali na način da se vama u 18 meseci sabiraju prihodi na koje su plaćeni porezi i doprinosi i onda se ta suma deli na 18 i dobija mesečni iznos koji se onda računa kao bruto osnovica za isplatu roditeljskog, odnosno dodatka na porodiljskom bolovanju. Znači, ako je žena radila devet meseci pre nego što je otišla na porodiljsko bolovanje, njoj će se računati taj prosek, sve što je primila za tih devet meseci, pa podeliti sa 18, i onda će to primati narednih godinu dana.

Da li mi tako mislimo da se izborimo sa negativnom stopom rađanja dece u Srbiji? Da li ćemo tako ekonomski osnažiti žene i porodice sa decom? Nećemo.

Zakon zanemaruje u potpunosti hraniteljske porodice. Ponavljam, u primanja se računaju neto primanja koja dobijate 18 meseci na razne načine, a onda vam se to što ste dobili podeli sa 18 pa se to uzima kao bruto osnovica. Znači, dodatno se umanjuje ono što će primati žene porodilje za vreme porodiljskog odsustva.

Onemogućava se pravo na dečji dodatak ukoliko se poseduje neka imovina koja se ne koristi ili se ne može koristiti zbog raznih drugih sporova ili jednostavno ne može da se koristi.

Posebno je skandalozno što se u obrazloženju za donošenje ovog zakona kaže da su zbog zloupotreba korišćenja prava iz ovog zakona morala da se uvedu... da dođe do promena. Valjda je trebalo da budu neki drugi motivi, a ne zloupotrebe korišćenja.

Na kraju, poslali ste nam, ministre, očigledno, radnu verziju zakona. Ako pogledate član 12, tamo ćete videti stavove 4, 5. i 6, koji su tri, očigledno, radne verzije, za koje niste mogli da se odlučite koja će se naći u krajnjem rešenju zakona, jer govore iste stvari na tri različita načina. Kad ih pročitate, ne znate šta je smisao zakona, da li imate pravo ili nemate pravo o kojem se govori u članu 12.

Zakonom nije definisana materijalno ugrožena porodica, što je osnov za ostvarivanje prava u raznim drugim zakonima. I brojne druge stvari.

I sada da kažem još nekoliko rečenica o budžetu jer, nažalost, nemam dovoljno vremena. Pre svega, budžet je netransparentan, trideset milijardi se troši na usluge po ugovoru, potpuno samovoljno od strane ministra, svakog pojedinačno.

Budžet nije programski, osim na papiru, i sam ministar je to priznao. Ja vas, ministre, od 2015. godine stalno pitam kakva je realizacija programa na osnovu programskih budžeta, kakve su analize, da li su ostvareni ciljevi iz programskog budžeta. Sami ste rekli da još nismo došli dotle i da ste napravili međuresornu grupu koja će sada time da se bavi, da to u budućnosti bude drugačije. Četiri godine od usvajanja prvog programskog budžeta u Skupštini Srbije.

Kako da govorimo o budžetu i planiranom rastu BDP-a od 3,5% ako ne govorimo o razlozima zašto u ovoj godini nije ostvaren rast od 3%? Ministar je rekao, tri su razloga: suša, manjak u proizvodnji energije i u rudarstvu i

građevinarstvu. Koje su to mere koje Srbija ovim budžetom planira da bi smanjila uticaj suše na poljoprivredu? Koje su to mere?

Sećam se, 2014. godine smanjivan je iznos za navodnjavanje sa milijardu na dvesta miliona. Ja sad nisam stigao da u ovom budžetu pronađem da li postoji neka razlika.

Proizvodnja električne energije – jedini razlog za to je nestručno rukovodstvo EPS-a i urušavanje na kopovima koje je onemogućilo da se kopa ugajl i da Termoelektrana „Nikola Tesla“ proizvodi planirane količine električne energije u februaru i martu. Nikakva zima, samo nestručnost.

Kada ćemo dobiti profesionalna rukovodstva, ne samo u EPS-u, nego u gotovo svim javnim preduzećima? Svuda imamo v. d. stanje. Podsećam vas još jednom, mart ove godine je bio poslednji rok ne za kraj konkursa, nego za izbor rukovodstva posle sprovedenog konkursa u javnim preduzećima, po zakonu koji je ova vlada predložila a Skupština usvojila.

Građevinarstvo – kako to da sada imamo pad ako smo na ne znam kom mestu Duing biznis liste i sve je sjajno, ako imamo „Beograd na vodi“, koji će da zaposli trideset-četrdeset hiljada radnika, navodno? To smo slušali ovde. Kako sada imamo problem sa građevinarstvom? Meni je jasno da otud sada idu ove priče o stanovima od 550 evra. Ponovo nova bajka.

Ono što se nalazi u ovom budžetu i što je, mislim, sramota za svakog od nas ukoliko se iz budžeta ne obriše jeste projekat gondole u Beogradu. Kaže, u budžetu treba da bude odvojeno, budžetu Republike Srbije (znači pare svih građana), u 2018. godini, 360.000.000 dinara, tri miliona evra, za uvođenje nove turističke ponude i novog vida saobraćaja u gradu Beogradu. Trista šezdeset miliona ove godine, a sledeće godine 840.000.000 dinara, znači deset miliona evra iz budžeta Republike Srbije, i još pet miliona evra iz budžeta Beograda. Petnaest miliona evra za jednu gondolu od kilometra!

Zahtevam da se ovaj projekat odbaci, da se ne realizuje u ovom trenutku. Za petnaest miliona evra u Republici Srbiji... Promenimo Zakon o veštačkoj oplodnji, dajmo da parovi koji ne mogu, osim na taj način, da imaju potomstvo, imaju pravo ne samo na jedno dete iz veštačke oplodnje nego da imaju pravo i na drugo i treće. Pet hiljada dece je ekvivalent ovih petnaest miliona koje nameravate da potrošite na gondolu koja treba da ide pored Brankovog mosta. To je sramota! Sramota je ako usvojimo nešto takvo u budžetu Republike Srbije.

Ja vas pozivam... Ja ne mogu dalje da govorim o drugim stvarima iz budžeta, govoriće kolege koliko stignu. Nažalost, nećemo govoriti o

amandmanima jer je očigledno namera poslanika Srpske napredne stranke da nas u tome onemoguće.

PREDSIEDNIK: Da li ste završili izlaganje?

MARKO ĐURIŠIĆ: Govorio sam dvadeset minuta, koliko imam pravo...

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem na razumevanju.

MARKO ĐURIŠIĆ: Nije to razumevanje, to je poštovanje Poslovnika, za razliku od drugih.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima potpredsednica Vlade Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Kada ste govorili o ovih nekoliko vrlo važnih zakona za 2018. godinu i sve godine koje su ispred nas, da podsetim sve da svaka stavka budžeta za 2018. godinu jeste razvojna stavka.

Pošto ste pominjali pitanje rasta društvenog bruto proizvoda, upravo u tome i jeste velika vrednost tog budžeta možda u odnosu na mnoge prethodne, a da ne govorimo o budžetu od pre pet, šest, sedam, osam, devet i deset godina, kada smo, da podsetim još jedanput javnost Srbije, imali rebalanse po deset-petnaest puta u toku godine.

Dakle ovo je jedan odgovoran budžet, posebno u odnosu na investicije koje su neophodne i veoma važne kada govorimo o rastu građevinarstva, rastu društvenog bruto proizvoda koji ste pomenuli.

Budući da ste pomenuli rast građevinarstva, odnosno probleme koje vi vidite u građevinarstvu, a to ste takođe na drugi način pomenuli kroz Duing biznis listu i činjenicu da je, eto, sve bajno i sjajno a imamo problem u građevinarstvu, e sad, da vam kažem, Duing biznis lista Svetske banke nije lista koju pravi Vlada Republike Srbije, nego je pravi Svetska banka i u tom smislu rangira zemlje sveta, 190 zemalja sveta. Dok ste vi bili na vlasti, mi smo bili 186. na toj listi po izdavanju građevinskih dozvola; iza nas su bile samo zemlje u kojima su se dešavali građanski ratovi. To je bilo u vaše vreme.

U naše vreme Srbija je danas deseta u svetu po izdavanju građevinskih dozvola. To nije tek tako dobijeno, nego upravo ogromnim ulaganjem u infrastrukturu i upravo smanjenjem taksi koje ste takođe pomenuli kroz jedan od zakona.

U ovom predlogu zakona o administrativnim taksama smanjuju se mnogi parafiskalni nameti. Sedam taksi u oblasti građevinarstva se smanjuje, pre svega taksa koje se plaća za dobijanje upotrebne dozvole. Blizu 7% od vrednosti

objekta iznosi ta taksa; možete zamisliti koji je to novac bio, koji je građani trebalo da izdvajaju u prethodnom periodu. Mi smo to ovim nacrtom zakona ukinuli i to će nam svakako omogućiti nadalje ne samo da imamo što više objekata koji će konačno imati svoje upotrebne dozvole nego ćemo omogućiti investitorima da nadalje investiraju.

Pominjali ste Železnicu. Samo radi informisanosti, radi javnosti, da se zna, mi smo 1. decembra usvojili naknade za korišćenje javne železničke infrastrukture za red vožnje 2018/2019 godine, da je iznos te naknade niži za 8% u putničkom saobraćaju i za 5% u teretnom u odnosu na red vožnje 2016/2017. godina.

Takođe, pomenuli ste gondolu. Pretpostavljam da vi iz nekog razloga niste rekli da je prihod od turizma prošle godine bio preko milijardu evra. To je nešto što su neki pre pet godina mogli da sanjaju. Danas je to realnost u Srbiji. Dakle, u Srbiji je turizam takođe razvojna delatnost i treba da ulažemo što god više možemo, pogotovo svesni svih analiza koje nam pokazuju da Srbija u narednih pet godina može da ostvari prihod od turizma blizu pet milijardi evra.

Dakle, imati gondolu, ne jednu nego gde god je to moguće, a uz procenu da možemo da obezbedimo veći prihod od turizma, mislim da samo može da dovede do novog zapošljavanja i do boljitka za Srbiju. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima potpredsednik Vlade Rasim Ljajić.

Izvolite.

RASIM LJAJIĆ: Isto vezano za gondole, moram da kažem da je ovo pre svega projekat Grada Beograda, koji će realizovati Skijališta Srbije, da još uvek nema tačne vrednosti čitavog projekta. Načelno je dogovoreno da dve trećine projekta budu finansirane iz budžeta Republike, a jedna trećina iz budžeta Grada Beograda. U ovom trenutku se radi plan detaljne regulacije i glavni projekat za gondolu. Prema tome, još uvek bih se uzdržao od procene koliko će tačno ova gondola koštati.

Kao što je gospođa Mihajlović rekla, nema nikakve sumnje, i sa stanovišta turizma i sa stanovišta transporta ovo će biti od izuzetne važnosti za grad Beograd. Ta gondola bi trebala da prevozi 3.000 putnika na sat. Sada se zna da će biti početna stanica na Ušću, a druga stanica na Kalemegdanu, da će imati trideset vagona koji će prevoziti od 10 do 35 putnika. Prema tome, ako govorimo čisto turistički, ovo će biti, bez ikakve sumnje, glavna turistička atrakcija ali će imati i transportnu ulogu u prevozu putnika, odnosno građana Beograda.

Još jednom ponavljam, u ovom trenutku ja se ne bih usudio da govorim o konačnoj vrednosti čitavog ovog projekta. Kada nam Grad Beograd dostavi ceo projekat, videćemo kolika će vrednost projekta biti. PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Ivan Kostić.

Izvolite.

(Marko Đurišić: Replika.)

IVAN KOSTIĆ: Poštovani ministri, narodni poslanici, građani Republike Srbije, što se tiče budžeta za 2018. godinu i ekonomskih i privrednih mera koje su u budžetu predviđene, smatramo da nikakvih poboljšanja neće biti jer se i dalje sprovodi neoliberalna politika, koja je karakteristika svih vlasti od 2000. godine do danas.

Narod Srbije je upao u kolektivnu depresiju već odavno, što se vidi po tome koliko mladih ljudi odlazi iz Srbije i koliko mladih ljudi ne vidi perspektivu života u Srbiji, tako da sve ono što određeni magovi za statistiku, kao što je direktor Zavoda za statistiku gospodin Kovačević, rade, teško da će ubediti nekoga da se stanje u Srbiji može popraviti ovim budžetom. Zato mi ne vidimo ovde entuzijazam kod predstavnika Vlade kao što je bio slučaj prošle godine.

Neke stvari iz budžeta bi mogle da odslikavaju kakav je odnos Vlade prema pojedinim institucijama Republike Srbije. Jedan od primera je da je budžet za Skupštinu Srbije smanjen za skoro 1.300.000.000 dinara, a budžet za Vladu, u odnosu na prošlu godinu, povećan za pet milijardi dinara. To očitro govori da predstavnicima Vlade nije stalo kako će funkcionisati najviše zakonodavno telo. Nije im stalo što radnici koji rade u Skupštini Srbije imaju izuzetno male plate, koje su duplo niže od republičkog proseka, nije im stalo što je dnevnicu vozača kada idu na teren 150 dinara, a nekad je bila tri hiljade. To su stvari koje pokazuju da se, u suštini, ova vlada ne interesuje posebno za srednji sloj i niže slojeve stanovništva, nego uglavnom za elitu.

Jedna stvar koja je takođe zapala za oko, to je Kancelarija za saradnju sa Rusijom i Kinom. Mi trenutno imamo Ministarstvo spoljnih poslova, koje se bavi diplomatskim odnosima sa državama u inostranstvu; imamo Ministarstvo privrede, koje u svojoj nadležnosti ima saradnju sa Rusijom; imamo Privrednu komoru Republike Srbije, koja treba da razvija odnose sa Rusijom, koja, nažalost, nije uspela da otvori u poslednjih deset godina ni taj famozni distributivni centar za naše proizvođače. Mi sada iz ovoga budžeta izdvajamo pedeset miliona dinara za Kancelariju za saradnju sa Rusijom i Kinom.

Nažalost, ta kancelarija do sada ništa nije uradila osim što je dvadesetoro ljudi koji su deo Ministarstva spoljnih poslova „isprašila“ iz zgrade u Ulici Vase Čarapića – oni se sada nalaze u zgradi MUP-a, i to je jedan organ koji je trebalo da se bavi sa pet miliona Srba koji žive van Srbije. Smestila ih je u prostorije MUP-a, a zgrada u Ulici Vase Čarapića je pripala gospodinu Tomislavu Nikoliću da bi se on, pretpostavljam, bavio nekim svojim ličnim poslovima sa poslovnim partnerima iz Kine i Rusije. To se vidi iz stavki u budžetu, gde je skoro četrdeset miliona dinara predviđeno ili za plate radnika u toj kancelariji ili za putne troškove. Znači, nikakvi konkretni projekti ne postoje po pitanju saradnje sa Kinom i Rusijom, nikakvi pozitivni efekti se neće desiti.

Ne znam zašto Vlada Republike Srbije nije ispunila obećanje da će otvoriti kancelariju za saradnju sa Ruskom Federacijom, da ćemo imati mogućnost da preko jedne ozbiljne institucije poboljšamo privredni razvoj sa Rusijom. Zato ne treba da nas čudi što je saradnja, govorim o privrednoj saradnji Srbije i Rusije, na izuzetno niskom nivou, kada se za saradnju sa Rusijom i Kinom izdvaja pedeset miliona dinara, a za Ministarstvo za evropske integracije se izdvaja 1.136.000.000 dinara.

Znači, Ministarstvo za evropske integracije funkcioniše na jednom većem nivou; u prošlom mandatu je to bila Kancelarija za evropske integracije, sa manjim budžetom, a sada je budžet još veći. Toliko se ulaže u tu famoznu saradnju sa EU i u naše pridruživanje EU, mada, verujem, 90% ljudi ovde čvrsto veruje da do prisajedinjenja Evropskoj uniji nikad neće ni doći.

Jedna stvar kojom se pokret Dveri već duže vremena bavi... Mogu slobodno da kažem da smo jedini politički pokret u svetu koji je temu porodice, demografije i populacione politike stavio u političku arenu. O tome postoje i zvanična priznanja Svetskog kongresa porodica, da je grupa mladih ljudi uspela da temu porodice, problema bele kuge nametne srpskoj javnosti.

Meni je žao što će ministar bez portfelja, jedna ozbiljna gospođa, Slavica Đukić Dejanović, morati da sluša kritike od strane pripadnika Srpskog pokreta Dveri. Ne bih želeo da ispadnemo kao nasilnici, kao ljudi koji se izivljavaju nad ženama, kako smo predstavljeni u javnosti, ali moram da kažem neke stvari po pitanju ovog ministarstva bez portfelja koje, po meni, ne radi na pravi način, na koji bi trebalo, jer, nažalost, nije uspostavilo prioritete kojima treba da se bavi ovo ministarstvo.

Krenuo bih, juče sam govorio o tome, od pretpostavke velikog ruskog pisca Aleksandra Solženjicina, koji je rekao da se razvija jedino ona država čiji

se broj stanovnika povećava. Ako uzmemo da je to istina, a pretpostavljam da se svi sa time slažemo, činjenica je da se Republika Srbija petnaest-dvadeset godina unazad degradira u svakom smislu: i demografskom, i privrednom, i ekonomskom, a nažalost i političkom.

Stanje u kome se danas Srbija nalazi je takvo da u poslednjih deset godina imamo 385.000 stanovnika manje. Već je neko ovde rekao da je u proteklih godinu dana rođeno hiljadu beba manje. Godine 1920. u Srbiji se rodilo 126.000 beba, a prošle godine oko 65.000. Stopa rodnosti po ženi je 1,46. Da bismo ovu državu usmerili tako da se prosto obnavlja po pitanju reprodukcije, nama su potrebna dva deteta po ženi. A posebno bi bilo dobro kada bi se natalitet povećao, da svaka porodica u Srbiji ima prosečno tri deteta, onda bismo mogli da razmišljamo o pozitivnom prirodnom priraštaju.

Kako stići do tih mera, gospođo ministarka? Bojim se da ćemo sa ovakvim budžetom vašeg ministarstva i ovakvom strategijom teško šta moći uraditi. Ja apsolutno vas razumem, kada ste vi pre godinu-dve izjavili da je ovo za vas nova tema, da se niste bavili, iako ste lekar po struci, ovom temom, ali, nažalost, to je odgovornost Vlade u kojoj sedite i odgovornost svih vlada u proteklom periodu od 2000. godine, koje se temom demografije nisu ozbiljno bavile. Zato imamo ovakve pogubne rezultate.

Posebno je poražavajuće da se u javnim medijima i na nacionalnom servisu Republike Srbije i medijima koji su na nacionalnoj frekvenciji konstantno degradira brak, konstantno degradira porodica. Svedoci smo ogromnog broja slučajeva nasilja u porodici, što je upravo posledica ovakve medijske slike koja se stvara u srpskoj javnosti.

Još jedan podatak koji ide u prilog tome jeste da se od 1986. godine do danas... Danas se sklapa za trećinu manje brakova nego pre trideset godina. Znači, brak više nije institucija kakva treba da bude, brak nije onakva institucija kako su Ujedinjene nacije definisale brak – kao osnovnu ćeliju društva. To je sve posledica, zbog čega imamo ovakvo stanje u društvu po pitanju kriminala, po pitanju maloletničke delikvencije; nažalost, i po jednom od najbitnijih pitanja a to je odlazak mladih ljudi iz Srbije, i bog zna kako ćemo uspeti da rešimo taj strašan problem.

Što se tiče, konkretno, budžeta i finansijskih sredstava koja ste predvideli u okviru vašeg ministarstva za populacionu politiku i demografski problem, ovde je navedena stavka od šeststo miliona dinara. Pozdravljamo to što je više u odnosu na prošli budžet, ali treba navesti da je pola od ovih sredstava namenjeno

za operativni rad Ministarstva, a samo trista miliona je navedeno za podršku sa konkretnim merama. To je, u okviru nekih evropskih standarda, skoro deset puta manje od ozbiljnih evropskih država, po pitanju odnosa prema BDP-u. Ove mere teško da će doneti poboljšanje po pitanju populacione politike, jer ovo su, u stvari, socijalne mere. Ovo nisu porodične mere, ovo su socijalne mere za ugrožene slojeve stanovništva.

Ja mogu da pitam sada vas ovde – kakvu ja pogodnost imam, kao otac troje dece, s obzirom na to da mi je najmlađe dete staro šest godina? Nikakvu. Znači, ja od ove države nikakvu pomoć konkretnu nemam za razvoj svoje porodice i za poboljšanje nataliteta naše države.

Žao mi je što nije tu ministar sporta, gospodin Vanja Udovičić, jer smo ovde čuli kako se naš sport razvija. Njemu postavljam pitanje – koje su to mere koje Ministarstvo sporta može da donese a da moji prijatelji i kumovi koji imaju troje-četvoro dece ne plaćaju za svako dete 2.000 dinara mesečno npr. za trening fudbala? Šta je to država Srbija uradila da omogući deci da se kolektivno bave sportom? Ništa. Sve što se dešava po pitanju uspeha naših sportista je sreća, da smo mi talentovan narod, sreća da ima ljudi koji su odvojili svoja privatna, porodična sredstva da bi njihova deca uspela u sportu. Ja mogu to da kažem pošto sam se bavio sportom, vidim kakvo je stanje sporta u mome gradu i mogu slobodno da kažem da je stanje katastrofalno, što se vidi i po broju olimpijaca koji dolaze iz naših gradova.

Takođe, odnos Vlade i budžeta u odnosu na porodičnu politiku... Navešćemo samo neke mere: da se i dalje nastavlja finansiranje stranih kompanija, dvanaest milijardi dinara se odvaja za strane i domaće firme, što je dvadeset puta više od budžeta za ministarstvo za porodicu; 1,3 milijarde se odvaja za sistem stalne pomoći migrantima; 450.000.000 dinara se u okviru Ministarstva pravde odvaja za nevladine organizacije. A znamo svi da se polovina tih nevladinih organizacija finansira još dodatno iz inostranstva, i da radi u srpskom interesu i da je većina nevladinih organizacija, ne sve, bila veliki faktor političke nestabilnosti od 2000. godine do danas.

Možemo pomenuti i dva miliona evra koje su građani Beograda i Srbije dali za fontanu u centru Beograda. To je skoro isto koliko se odvaja za populacione mere u okviru vašeg ministarstva.

Neke konkretne stvari koje pokret Dveri predlaže, da ne bude samo da kritikujemo stanje po pitanju demografije, mada slobodno možemo reći da je

stanje izuzetno loše, što govore i ovi podaci, jesu neke konkretne mere kojima su se određene države EU pozabavile i sprovele ih u delo.

Mi smo ovde u Skupštini Republike Srbije predali jednu deklaraciju o zaštiti porodice, koja je ušla u proceduru 17. 10. 2017. godine, i za koju smo od Ministarstva zdravlja, od gospodina Lončara... Mene je posebno iznenadilo da je on pozitivno ocenio ovu našu deklaraciju i rekao da je Predlog deklaracije Narodne skupštine Republike Srbije o zaštiti porodice u Srbiji u saglasnosti sa važećim propisima i strategijama Ministarstva zdravlja. Sigurno da postoji svest o tome koliko je ova stvar ozbiljna, ali postoji, sigurno, i izuzetno mnogo prostora da se mere po pitanju katastrofalnog demografskog stanja u kojem se nalazi Srbija poprave.

Konkretne mere koji je pokret Dveri predložio... Navešću i vama i građanima Srbije neke mere kako biste znali da stanje može da se popravi: prva mera je poreska reforma u korist porodica, druga mera je više direktne i indirektne finansijske pomoći i treća mera je sticanje porodičnog doma.

Što se tiče prve mere, poreske reforme u korist porodica, mi smo u svojoj deklaraciji stavili da je neophodno smanjenje poreske osnovice za izračunavanje poreza na zaradu. Ljudi koji su u braku, 25% bi im se skidalo osnovice od bruto plate, za prvo dete 50%, za drugo dete 75% i za treće dete 100%, što znači da zaposleni roditelji troje i više dece ne bi plaćali porez na zarade. To su neke konkretne mere koje su mnoge države u Evropi i svetu već primenile, da ne navodim Mađarsku, da ne navodim Rusiju, znači, može. To bi značilo da bi bračni parovi, ako imaju u proseku 48.000 platu, na ime poreza i doprinosa uštedeli 17.880 dinara svakog meseca.

Znači, naša vlada konkretnim merama treba da ubedi i uveri građane Srbije da će ljudi koji imaju višedetne porodice – ovo nisu mere samo za višedetne porodice, ali znači da se za svako dete smanjuje stopa poreza – bolje živeti, da će im ostati više para u njihovom kućnom budžetu. To su konkretne mere.

Zašto bi se mladi ljudi odlučili da uđu u brak, da stvaraju porodicu i budu faktor koji će popraviti demografski položaj srpskog naroda? Ako ovako nastavimo – imali ste izveštaje američke obaveštajne agencije, koja odlično prati stanje u državi, znaju šta nam se dešava u svakom ministarstvu – šta će nam se desiti 2050. godine? Šta će nam se desiti 2050. godine i koliko će nas biti? To su izveštaji američke obaveštajne službe. A to nam se već desilo po pitanju Kosova i Metohije, o tome smo juče pričali Ali, na svu sreću, danas je najveći natalitet na

Kosovu i Metohiji među srpskim življem i danas svaka mlada kosovska porodica ima troje ili četvero dece. To je perspektiva i to je budućnost, Kosovo nikad neće biti šiptarsko i albansko.

Druga mera, više direktne i indirektne finansijske pomoći – govorili smo o dečjem dodatku, koji ne sme da bude mera za socijalno ugrožene porodice. U Rusiji postoji materinski kapital u iznosu od deset hiljada evra mesečno, koji se daje porodicama koje imaju dvoje i više dece. Ta mera traje od 2007. godine i u tu meru je ušlo osam i po miliona ruskih porodica. Zamislite sada, koliko je Putin i koliko je ruska država izdvojila novca iz svog budžeta, uzela od Deripaske i ostalih tajkuna, bankara, da bi se natalitet u Rusiji popravio. Znači, postoji mogućnost, to treba da uradi Vlada. Ako ne ova, sigurno će uraditi neka buduća, koja bude razmišljala o tome.

Na taj način bi se u kontinuitetu, ne samo dve godine... O tome sam već pričao, da ljudi čije najmlađe dete... Pet godina nikakvu pomoć od države nemaju. Na taj način bi se finansirale porodice i deca do 18. godine. Za to se moraju naći sredstva u budžetu, a mi smo ovde pokazali na primeru, kada se daje za neke strance, za „Fijat“, „Etihad“, koji su nam uništili domaću proizvodnju, a ne daje se za ono što će nam doneti budućnost i u privredi i na državnom planu.

Treća mera – sticanje porodičnog doma. Postavljam pitanje svim narodnim poslanicima koji žive od jedne plate, poslaničke – kako mogu da dođu do mogućnosti da kupe stan u Novom Sadu ili Beogradu na pošten način? Da li neko može danas od plate, da li je ta plata 90.000, 50.000, da kupi stan, osim ako ne upadne u kredit i u problem sa bankama koje su uništile i izbacivale mnoge porodice iz stanova? Znači, neophodna je i ta mera sticanja porodičnog doma za sve mlade bračne parove, jer je to pokazatelj da je to osnovni problem zašto mladi ljudi neće da se odluče na taj korak, zbog sumnji po pitanju finansija, da uđu u bračnu zajednicu. Neophodno je subvencionisati kamatu od strane države u prve tri godine otplate kredita, te će u tom periodu mladi bračni par otplaćivati samo ratu koja se odnosi na glavnica stambenog kredita. Po dinamici datoj u tabeli, bračni par će biti oslobođen plaćanja kamate za stambeni kredit za svako novođeno dete: za drugo dete još dve godine, za treće dete još tri, za četvrto još pet godina će biti oslobođen tih stavki.

To su konkretne mere koje mogu da dovedu do toga da se mladi bračni parovi odluče da uđu u priču kupovine stanova i da rađaju decu, naravno, a ne da budu robovi bankara, da budu robovi stranih firmi kod kojih se radi za 25.000 i 30.000 dinara.

Zbog svega toga pokret Dveri, koji je došao u Skupštinu Srbije na glasovima porodičnih ljudi, na glasovima mladih i obrazovanih ljudi srednje generacije, mora da zastupa ove ideje u Skupštini Srbije, da ih brani. I, budite sigurni da se možda neće ispuniti procene nekih političara, konkretno vladajućih ljudi u ovoj državi, koji kažu da će Dveri na sledećim parlamentarnim izborima biti izbačene iz Parlamenta. Dokle god je mladih ljudi koji žele da žive u ovoj Srbiji, pokret Dveri će biti uvek u Skupštini Republike Srbije. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Aleksandra Tomić, povreda Poslovnika.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Povređen je član 107 – dostojanstvo Narodne skupštine. Iz izlaganja prethodnog govornika... Mislim da niste reagovali, a verovatno niste stigli od količine informacija koje jednostavno nemaju veze sa životom, jer populaciona politika ne može biti predmet dnevno-političkih skupljanja poena pokreta Dveri.

Ako pričamo o budžetu Narodne skupštine, da je manji za milijardu dinara, onda treba da se zna da je on sastavni deo budžeta RIK-a. Pošto smo imali predsedničke izbore u ovoj godini, ti troškovi za sledeću godinu ne postoje. A ne da se govori o tome da su smanjeni porezi, doprinosi, plate i davanja ljudima koji rade u Narodnoj skupštini Srbije. Onda bi trebalo da znaju da je budžet RIK-a sastavni deo budžeta Srbije, a ne da biju žene koje rade u RIK-u i povređuju vas, gospođo predsednice. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima ministar Slavica Đukić Dejanović.

SLAVICA ĐUKIĆ DEJANOVIĆ: Zahvaljujem, gospođo predsednice.

Dame i gospodo narodni poslanici, da je bolja demografska budućnost Srbije cilj svih nas, nije sporno, ali potrebno je određeno znanje, određena mudrost, strpljenje da uradimo posao kako treba i da za deset godina otprilike, jer je toliki period, kažu demografi, potreban da bismo videli da li smo napravili dobre korake. To je zaista potrebno i to je ona premisa na koju upozoravam poslanike koji su nestrpljivi i koji pomalo politički i kratkovidno analiziraju i porodicu, zanemarujući ljudska prava i budućnost Srbije, zanemarujući mogućnost da može biti i jesu u zabludi.

Tema je, naravno, budžet. Moram reći da je ova vlada, zahvaljujući vrlo jasnom stavu sadašnjeg predsednika, tada premijera Vlade, Aleksandra Vučića, prva vlada koja je formirala u Vladi resor zadužen za demografiju. Taj resor ima vrlo jasne zadatke. Osnovni zadatak je integrativna funkcija, ne samo

ministarstava nego svih subjekata u Srbiji, svih pojedinaca koji imaju veliki autoritet u ovoj oblasti da rade na boljoj demografskoj budućnosti. Stoga smo uključili Akademiju nauka, Institut za društvene delatnosti, imamo Savet koji se bavi populacionom politikom, na čijem je čelu premijerka gospođa Brnabić.

Zaista mislim da je više nego ozbiljno prvi put akt, koji je stajao u fioci od 2008. do 2016, do formiranja ovog resora, dobio ono što se zove praktično uputstvo šta raditi. Prvi put smo u ovoj godini napravili akcioni plan, proširili sadržaj aktivnosti Strategije za podsticanje rađanja pitanjima migracija, čiji smo svedoci s jedne strane, i činjenicom da nam je ljudski vek produžen, odnosno da starimo kao nacija. Sve te elemente uzeli smo u obzir kada smo napravili Strategiju za podsticanje rađanja, koja je inovirana.

Budžet, koji je po prvi put za 2016. godinu, iznosio 130.000.000, omogućio je da prvi put u Srbiji nepovratna sredstva odu u petnaest opština da bi se, shodno kulturološkim razlikama u našoj Srbiji, primenile određene pronatalitetne mere u tim sredinama i da bismo na osnovu tog iskustva napravili i normativu koja će obavezivati sve nas na ozbiljnije ponašanje.

Vlada Republike Srbije ne radi tako kao da je Kabinet ili Ministarstvo izolovano ostrvo u nekom okeanu. Znače, sa jedne i druge strane u odnosu na to gde ja sada sedim su ministri, koji i te kako rade pronatalitetno, te šeststo miliona, a to je oko pet puta više nego prethodne godine, koliko smo dobili, nije jedina suma koja ide u pronatalitetnu politiku.

Ministar za kulturu i informisanje, odnosno naš kabinet u saradnji s njim, oglasio je javni poziv 4. decembra, biramo jedan slogan. Reći ćete, pa, jedna rečenica, jedan slogan nije važan, ali paralelna iskustva zemalja koje su finansijski jako dobrostojeće pokazuju da je slogan u medijskoj kampanji vrlo bitan. Devetnaestog decembra će se završiti taj konkurs i imaćemo priliku da dobijemo prvo, drugo i trećenagrađenog, sa sumama novca koje su naravno simbolične, ali sam slogan treba da bude jasan, podsticajan, da sadrži pronatalitetnu ideju.

Sa moje leve strane je ministar koji, naravno, svojim aktivnostima, uz sve ono što pripada privredi, daje podatke da smo u 2016. godini dobili 60.000 novih radnih mesta. Među njima je najviše roditelja i budućih roditelja.

Ministar za poljoprivredu je u 183 domaćinstva uneo određene inovativne aktivnosti, uključujući i po 10.000 evra podsticajnih; 683, mislim da sam tačno rekla.

Saradnja našeg kabineta sa ministrom za obrazovanje je rezultirala činjenicom da je već ove školske godine u petom razredu osnovne škole potpuno nov predmet – Fizičko i zdravstveno obrazovanje, koji u svom sadržaju ima i znanja o reproduktivnom zdravlju, što je takođe pronatalitetna mera.

O ministru zdravlja i njegovim aktivnostima vezanim za učešće Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje da biomedicinski potpomognuta oplodnja bude podržana za žene do 42. godine koje to žele, i to sa tri pokušaja u ovim postupcima, i o količini novca koja je u tom segmentu izdvojena takođe nemam nameru da duže elaboriram.

Takođe bih htela da kažem da je ministar Đorđević okupio jedan sjajan tim entuzijasta i stručnjaka i svi smo zajednički radili na zakonu o finansijskoj podršci porodici, gde se po prvi put izjednačila žena sa selom koja je osiguranik sa onom ženom, devojkom koja radi na poslovima na određeno vreme, koja je angažovana privremenim i povremenim ugovorima, sa ženom koja je u stalnom radnom odnosu, u pogledu porodijskog odsustva i finansijskih davanja.

Prema tome, to što je za ovaj resor predviđeno 600.000.000 samo je kap u onome što Vlada zaista čini, kao jedna pronatalitetna, politički orijentisana vlada, porodično orijentisana, koja će, naravno, uvek stimulisati one poslodavce koji imaju socijalno odgovorno ponašanje prema roditeljima i budućim roditeljima.

Podatak da je potrebno da svaka žena u fertilnom periodu ima dvoje dece je tačan, to je bilo sasvim tačno. Da bismo se obnovili u onom brojnom stanju u kom smo sad, treba znati da među ženama koje su u fertilnom periodu 11% žena treba da ima jedno dete, 44% dvoje dece, 45% troje dece. Deset posto žena, odnosno parova, nažalost, ima problem steriliteta.

Prema tome, jedan integrativni pristup ovom problemu, koji se nikako ne može vezati ni za jedno ministarstvo, ni za jedan segment, ni za jednu instituciju, neophodan je za sve one koji hoće ozbiljno da se bave ovim pitanjima.

Meni je juče ponuđeno da razmišljam o tome da podnesem ostavku. Nikada! Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima ministar Zoran Đorđević.

Izvolite.

ZORAN ĐORĐEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Poštovani poslanici, ja bih hteo samo da dodam jednu stvar iz izlaganja moje kolegice, a to je da ozbiljnost ove vlade kada je u pitanju demografija

pokazuje činjenica da je u prethodnom mandatu, dok je premijer bio Aleksandar Vučić, formiran Savet za demografiju, da bi upravo taj savet bio telo koje će da koordinira i vodi računa o tome da Srbija u jednom trenutku, sa svojim merama i svim onim što hoće da uradi, izađe iz mortaliteta, iz negativnog prirodnog priraštaja i da uđemo u plus. Nama jeste želja ka tome i ozbiljno smo radili i na ovom zakonu.

Jedina činjenica u prethodnom izlaganju koja je bila tačna, to je da će pravilnik određivati način kako će i koji iznosi biti isplaćivani, ali to je bilo upravo iz razloga da bi Vlada bila efikasna u tim merama, da bi mogla da reaguje promptno, da ne bi išla na izmenu zakona, već u skladu sa svojim mogućnostima, u skladu sa ekonomskim mogućnostima, u skladu sa onim kako bude bila strategija, da možemo da reagujemo promptno i brzo i da na neki način pokrenemo taj točak i da Srbija u jednom periodu, a nadam se vrlo brzo, ima prirodni priraštaj koji će biti u zadovoljavajućem plusu.

Ono što nije bilo tačno u tom izlaganju, to je da će za prvo dete biti isplaćivano u ratama. Naknada za prvo dete biće isplaćivana u celosti. One ostale rate, za drugo, treće i četvrto, biće isplaćivane u 24 rate, s tim što će biti uvećane za pet hiljada dinara u prvoj rati, koja je bila paušal za opremu. To je jedna novost i jedan dodatak koji je ceo pravilnik predvideo.

Pored toga, ima niz drugih stvari. Primetili smo da je ranije naknada za bolovanje koja je išla preko poslodavca najčešće kasno dolazila do majki. Sada, ovim zakonom je predviđeno da se ta naknada direktno isplaćuje majci, za razliku od nekih ranijih vremena.

I to je isto netačno interpretirano, ne uzima se 50% i ne deli se po ne znam kakvoj matematici, pošto ne znam da li je uopšte čitan zakon – Zakon predviđa da se deli poslednjih dvanaest meseci rada, uvećano za minuli rad, i da porodilja dobije isti taj iznos. Ukoliko porodilja nije radila dvanaest meseci, u tom slučaju se uzima 50% od prosečne plate kao prosek za taj mesec. To je jedina razlika i to je, za razliku od 2007. godine, za sto posto više koliko daje ova vlada u odnosu na Vladu 2007. godine.

Ono što je razlika i briga u odnosu na 2007. godinu jeste i činjenica da ova vlada za zaštitu porodice i dece izdvaja 54,3 milijarde (po današnjem kursu, to iznosi 457 miliona evra), a 2007. godine izdvajala je 21,3 milijarde (po tadašnjem kursu, 261 milion evra), što znači da ova vlada, kada su u pitanju porodica i deca, bezmalo 90% veći budžet daje upravo za tu svrhu.

Nije samo to – to je samo u ovom ministarstvu – postoji, kao što ste pričali, i ministarstvo koje vodi moja koleginica, gde ima dodatnih novaca za to. Mi želimo da se ne završi sve na ovome. Verujem, s obzirom na to da je Vlada u ovoj godini za porodicu i decu dala 2,2 milijarde više u odnosu na prošlu, da će svaka sledeća biti sigurno bolja za majke i za decu i da će Srbija u jednom trenutku svakako krenuti napred i, verujem, vrlo brzo biti u plusu, a da će ovaj zakon pokazati sve svoje prednosti vrlo brzo. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Ako se niko ne javlja, da pređem na listu ili ima još?

Dobro.

(Marko Đurišić: Replika. Nemoj da lažeš...)

Bre? Kome sada dobacujete „bre“, poslaniče?

(Marko Đurišić: Pričam sa ministrom. Jedini nisam dobio repliku. Ministar ne govori istinu.)

Vama stalno neko nešto ne da. Ja sam šokirana. Pričali ste dvadeset minuta, kao i svi ostali poslanici. Stalno Kalimero neki.

Nema osnova, vas niko nije uvredio. Pisali ste taj poslovnik. Nemam vremena za to, o ozbiljnim stvarima raspravljamo.

(Marko Đurišić: Nemam ni ja. Samo kažem da ne govori istinu.)

Nismo na pijaci. Poslaniče, smirite se, uzmite pauzu ako vam nije dobro, ako ste agresivni. Pustite nas da radimo.

(Marko Đurišić: Uzmite vi. Kako može da laže?)

Sram vas bilo! Molim vas, smirite se.

Ako ima neko iz poslaničke grupe, pomozite vašem poslaniku da se smiri, da ne vređa i pustite nas da ozbiljno radimo.

(Marko Đurišić: Ne treba mi pomoć. Kažem da govori neistinu.)

Izričem vam opomenu zbog toga što nam ne dozvoljavate da radimo i vređate ovde. Ponašajte se pristojno.

Izričem vam još jednu opomenu zato što ometate rad Parlamenta.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

(Marko Đurišić: Sram vas bilo!)

Samo kad vas nije sramota.

Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Hvala.

Gospodine Vujoviću, gospodo ministri, kao što vidite, došao sam prehladen jer sam vas video sa putnom torbom pa sam se zabrinuo da ćete da

odete, da ćete da otputujete, pa neću imati priliku da sa vama razmenim po neku reč, a do sada smo uglavnom dobro razgovarali, makar se i ne slagali u celini; u stvari, mi se ne slažemo oko koncepta, gospodine Vujoviću. Iako bi, moram priznati, bilo mnogo gore ako odete pa se ne vratite, pa nam onda gospodin Vučić dovede neko novo „čudo od deteta“, poput već zaboravljenog Lazara Krstića. Tako da u tom smislu sa vama bar znamo na čemu smo i znamo na šta možemo računati.

Bilo kako bilo, podeliću svoje vreme na dva dela. Sada ću se usredsrediti na par direktnih i konkretnih pitanja.

Vidite, gospodine Vujoviću, ova gomila desno od mene je materijal za današnju sednicu, kompletan materijal za današnju sednicu. Pritom, jedno je štampano većim fontom, i dalje ima tabela koje ne mogu da se razumeju, tako da nemam nameru da pravim iluziju da sam mogao i da je bilo ko mogao sve to savladati. Zato idemo na konkretne stvari, posebno ono što se tiče vašeg jučerašnjeg izlaganja, koje sam pažljivo slušao.

U tom smislu, potpuno vas razumem, nije lako govoriti kada je ovakva buka, je l' tako, kada ste juče reagovali. Nažalost, to je tako, to je naša skupštinska atmosfera i moramo u tome da funkcionišemo. Više volim kada je malo tiše.

Vi ste dva ili tri puta tokom svog jučerašnjeg izlaganja rekli da su rezultati bolji, citiram, nego što ste očekivali; rekli ste da su znatno bolji u svakom pogledu, misleći na ovogodišnje rezultate. Vi ste, pretpostavljam, mislili na deficit budžetski. Kada se tako kaže, onda to zvuči malo problematično jer može da se misli da se generalno odnosilo, ali znate i vi, kao i ja, da je BDP porastao mnogo manje, da je jedva prešao 1% i sada se nadamo da će biti 2% ili će biti 1,9% do kraja godine. Očekivani, programirani rast je bio 3%.

Vi ste se osvrnuli na neke momente i neke moguće faktore. Kolege iz opozicije su vam rekle šta o tome misle. Ne bih rekao da je moguće sve prebaciti na sušu, niti zimu, niti na loše atmosferske prilike na kopovima EPS-a u januaru i februaru. Dakle, mislim da postoje sistemski razlozi i da ste vi toga svesni. Ne možemo reći da smo zadovoljni u svakom pogledu kada je rast BDP-a gotovo duplo manji od očekivanog.

Ova optimistička projekcija od svega 0,6% deficita za narednu godinu projektovana je pri proceni rasta BDP-a od 3,5%. Očekuje se rast od 3,5%, onda će deficit biti ovakav. Da li ste uvereni da će taj rast zaista biti toliki s obzirom na izneverena očekivanja kada je reč o 2017. godini? Drugim rečima i konkretno, na

osnovu kojih procena, na osnovu kojih činilaca, sem uzdanja da će Bog pomoći pa neće biti jako hladna zima i neće biti suše, dakle na osnovu kojih drugih elemenata možete da kažete da očekujemo rast od 3,5% kada ove godine nismo ni dva dohvatili?

Iz seta ovih predloga zakona, grešio bih dušu kada bih rekao da ništa ne valja i da ništa nije dobro. U tom smislu, rekao bih da ćemo moje kolege i ja glasati za ovaj rebalans koji predviđa, odnosno omogućuje isplatu bonusa ljudima iz sektora bezbednosti, Vojske i policije. Oni su to svakako zaslužili, kao što su zaslužili i drugi zaposleni u svim drugim sektorima. Mislim da nije dobro na taj način podvajati zaposlene u javnom sektoru, ali pretpostavljam da je ideja bila, pošto je njima dizano manje, pa ste sada ovim pokušali da nadoknadite taj zaostatak.

Moje drugo i vrlo konkretno pitanje jeste – zašto niste išli na ukidanje mere o smanjenju plata i penzija? Ona ističe 2017. godine, zašto nije ukinuta, zašto nije zvanično ukinuta? Vi ćete verovatno reći kako nema potrebe jer ste podigli 5%, pa 4%, pa 1%, pa je na neki način anulirana.

Pitam vas to ne iz nekih političkih ili demagoških razloga, nego zbog toga što ja, kao i vi, a vidim da je i Fiskalni savet u sličnom pravcu razmišljao, kolege iz Fiskalnog saveta su imale sličnu zabrinutost ili slično mišljenje da nam realno preti... Pre svega, reč je o penzijama. Kada je reč o platama, pretpostavljam da nema pomoći, na žalost onih koji su oštećeni tom merom. Kada je reč o penzijama, mi ćemo, možda vi i ja nećemo biti tu, da li među živima ili ne, na ovim mestima na kojima se sada nalazimo, ali neće proći mnogo vremena, naš Ustavni sud ili neki evropski sud će vratiti, odnosno naložiti vraćanje tih sredstava za penzije. Vrlo sam uveren u to, videćemo šta će biti. Kažem, vidim da i Fiskalni savet ima sličnu dilemu.

Dakle, vraćaćemo te penzije i ta sredstva, kao što se sada još uvek vraća stara devizna štednja i imamo problema sa tim. Nije dobro na taj način, indirektno, zarad neke dobre stavke, zarad malo ukrašenog ili dobrog delujućeg budžeta, manjeg deficita, da opteretimo buduće generacije nekim dažbinama kojih se nećemo moći osloboditi. Govorim konkretno o ovim penzijama. Razgovarao sam sa kolegama, sa različitim vrstama pravnika, gotovo svi su sigurni da će to biti ukinuto, bilo na Ustavnom sudu, bilo na Evropskom sudu, ali o tom potom.

Da ne bude da se krećem na ovom načelnom planu, pridružujem se primedbama koje deluju sitno, ali nisu sitne. Ovo oko gondole, ima naravno i

drugih stvari, ima i drugih problematičnih stvari, ali ovo da država finansira beogradsku gondolu, prosto je neopravdano. Nema rezona. Mislim da i vi lično... Mada sa stanovišta ukupnog budžeta nije velika stavka, ali, ponavljam, to je 360.000.000 u ovoj i 860.000.000 u narednoj godini. To ipak nije malo. Ako Grad Beograd stoji tako dobro kao što se priča, zašto Grad Beograd ne gradi tu gondolu iz svojih sredstava?

Beograd je veliki grad, prestonica, ima velike prihode. Zašto siromašna država Srbija, sa siromašnim regionima, delovima Srbije, učestvuje u gradnji beogradske gondole, pa makar ona, kao što kaže ministar Ljajić, služila, i to sada prvi put čujem, ne za turiste nego i za prevoz građana, to je valjda projektovano? Ako će tome poslužiti, onda hajde, možda ima neko opravdanje. Možda ima opravdanje da se gradi, mada neke ili mnoge arhitekta smatraju da će ona arhitektonski naružiti grad, ali, svejedno, ako pomogne rešavanju saobraćajnog kolapsa u Beogradu, onda u redu. Ne mislim da građani Surdulice ili bilo kog drugog grada, dela Srbije treba na neki način da finansiraju da Beograd rešava svoj saobraćajni problem, saobraćajni kolaps. To treba da rešava prestonica, sa prihodima koji su enormni, barem za srpske prilike.

Poslednje, moram nešto i na račun gospođe Mihajlović, mada smo raspravljali već o ovom auto-putu, ali nekako ste prošli put, kada nije bilo mnogo vremena, pa ... Sada se konkretno izdvajaju sredstva u budžetu. Jedno je priča, jedno je projekat, jedno je načelna ideja, a drugo je kada se o tome priča. Auto-put Niš–Merdare–Priština, to je ono što smo neke moje kolege i ja zvali auto-putem za „veliku Albaniju“, što možda nije tako, ali, svakako, izdvajaju se pare za prvu deonicu tog auto-puta. Moja je procena i ocena da za to nema ekonomske isplativosti i da su više politički razlozi za gradnju toga puta, da se olakša transfer albanskih građana, građana Albanije i Kosova prema zapadnoj Evropi. Osim dva-tri puta godišnje, kada oni idu, dolaze ili se vraćaju sa godišnjeg odmora, leti i zimi, taj pravac nema, to kažu moje kolege i stručnjaci za tu oblast, ekonomskog opravdanja, nego ima političkog, jer je to bila želja ili zahtev Angele Merkel i nekih drugih uticajnih centara iz Brisela i Berlina da se gradi taj auto-put i da se na neki način Albanija poveže sa centralnom Evropom. Može, ali ne mora o trošku građana Srbije.

Poslednja stvar, i doslovno poslednja, ovde smo čuli koliko košta Kancelarija za saradnju sa Rusijom i Kinom, koliko košta Ministarstvo za evropske integracije. Disproporcija je velika: za Kancelariju za saradnju sa Rusijom i Kinom se izdvaja nekih pedeset, pedeset šest miliona dinara, a za

Ministarstvo za evrointegracije se izdvaja preko milijardu i sto miliona. Nezavisno od toga da li smo mi evroskeptici ili rusofili ili kinezofili, smatram da nema realne potrebe za postojanjem niti jedne ni druge kancelarije, odnosno ministarstva. Mi imamo dovoljno ministarstava, dovoljno resursa u Ministarstvu spoljnih poslova i drugim ministarstvima koja se bave saradnjom, ekonomskom saradnjom, razvojem širom sveta, uključujući i ove važne zemlje, članice EU, Rusiju i Kinu.

Dakle, da ne bude da sada govorim iz neke pizme prema EU, evo, spreman sam da žrtvujem, uslovno rečeno, i ovu Kancelariju za saradnju sa Rusijom i Kinom, ukinite i nju, jer ne verujem da će ona bogzna koliko unaprediti naše odnose sa Rusijom i Kinom, a ove poslove koji imaju smisla iz nadležnosti i delokruga Kancelarije za evrointegracije, preraspodelite, kao i kadrove, ako su neophodni i ukoliko su, recimo, na neodređeno vreme.

To nije mala, već ozbiljna ušteda i bila bi dobra simbolička poruka, tim pre što najveći broj građana ove zemlje, to pokazuju i poslednja istraživanja, ne moja nego ljudi bliskih vlasti i aktuelnoj Vladi, pokazuju da ni 40% građana ove Srbije ne veruje u proces evrointegracija. A kada bi imali relevantne informacije, verujem da bi taj procenat bio još znatno manji. Hvala.

PREDSEDNİK: Reč ima ministar Dušan Vujović.

Izvolite.

DUŠAN VUJOVIĆ: Hvala lepo.

Ja vam se zahvaljujem, pre svega, na naporu da pročitate sve ove dokumente i da na konkretnim primerima, koji će se odnositi, pretpostavljam, i na druge predložene zakone i budžet, ilustrujete pitanja koja imate i dileme koje vas muče. Imamo i mi ta ista pitanja.

Najveća mudrost i najveća teškoća je odmeriti projekciju realnog rasta i kretanje tzv. BDP deflatora, da ne biste preterali. Ako preterate i previše optimizma unesete, onda stvarate prostor za nerealna očekivanja i samim tim povećavate rizik budžeta. Mi smo toga duboko svesni i svaku primedbu u tom pravcu prihvatamo, zato što smo i sami prošli kroz te korake.

Znači, ne radimo mi ovo tako lako. Mi procenjujemo prvo tri elementa usporavanja BDP-a u ovoj godini i otvoreno o tome pričamo. Ja sam sad gledao sa svojim kolegama i Statistikom, glavni razlozi usporavanja su delimično u tome što znamo tačno u kojim sektorima je došlo do poremećaja, znači, znamo da se to dogodilo u poljoprivredi, znamo da se to dogodilo u energetici, odnosno u električnoj energiji i znamo da se to dogodilo u građevinarstvu. Ali objašnjenje

za svaki od ta tri sektora je drugačije i očekivanja posle tih smanjenja u ovoj godini su drugačija.

Poljoprivreda, zbog toga što je priroda procene i kretanja ocenjivanja novostvorene vrednosti u poljoprivredi takva da vas kažnjava kad imate negativni ciklus... Kod nas se dogodio i očekivani negativni ciklus pošto smo 2016. godine imali izuzetno visoku proizvodnju, pa da je 2017. bila i normalna, dogodilo bi se da imate pad. Pošto je 2017. godina bila natprosečno pogođena sušom, onda imate pad koji je natprosečno veliki. Znači, on vas gura u jedan ciklus koji ima jako nisku, pod znakom navoda, donji deo ciklusa, tj. dolinu. Zbog toga očekujemo da ćemo naredne godine imati vraćanje tog ciklusa u poljoprivredi u normalu, što će proizvesti veći rast u poljoprivredi, što je očekivano. Dugoročno posmatrano, ništa se neće promeniti, samo će ciklus biti malo dublji u ove dve godine, a to nam potvrđuju i statističari i ljudi koji znaju ceo sektor poljoprivrede.

Drugo pitanje – kretanje proizvodnje električne energije. Tu su već urađene korektivne mere i ministar Antić može da vam objasni šta je sve urađeno. Oni su razumeli razloge, a razlozi su i tehnološki i menadžerski i upravljački, i u tehničkom delu i u opštem delu. Mislim da se radi na svim tim pitanjima i da možemo da očekujemo da će se već postojeće oživljavanje proizvodnje električne energije održati na planiranoj dinamici i da će pronaći način da se u budućnosti štite od takvih neočekivanih događaja. Znači, oni moraju da imaju rezerve uglja i druge načine kompenzacije takvih neočekivanih događaja, kao i u svim oblastima.

Treća oblast – građevinarstvo. Upravo ovde sa kolegicom Mihajlović pričamo o tome. Imali smo vrlo ekstenzivne i intenzivne razgovore sa Statistikom, i u oblasti građevinarstva postoji nekoliko stvari: jedno je izvršenje u odnosu na plan, a drugo je konstantna razlika između procene dinamike tog sektora na osnovu kvartalnih podataka i konačne ocene BDP-a, prvo fleš ocene, a onda i konačne ocene bruto domaćeg proizvoda kad prođe godina i kad se to bude ocenjivalo, tri-četiri meseca kasnije.

Znači, mi očekujemo da će se kod građevinarstva dogoditi dve vrste korekcije: jedno je korekcija tzv. uzorka, pošto uzorak potcenjuje nivo aktivnosti u građevinarstvu, a drugo da će stvarna ocena na kraju godine pokazati da je ipak mnogo stvari urađeno, zato što se po prirodi tog sektora jako mnogo evidencije dešava u poslednjem kvartalu. Mi smo, inače, poznati kao kampanjci i obično se stanje radova podnosi pred kraj godine i obično se isplaćuje do, bukvalno, 31.

decembra, tako da to uđe tek u konačnom obračunu za BDP. To je razlog zašto mislimo da 2% nije nerealno.

Ono što je najvažnije, to se sve dešava na strani ponude. Mi ne vidimo na strani tražnje, mi smo sa MMF-om... Međunarodni monetarni fond je bio vrlo zabrinut da li to predstavlja neki početak, naznaku početka recesije ili ne. Mi smo pažljivo gledali i tražnju za stanovima, i tražnju za trajnim potrošnim dobrima, i tražnju za keš kreditima i uopšte tražnju, prodaju, maloprodaju, i nismo videli nijedan element, čak ni na strani izvozne tražnje.

Ono što nam mnogi zameraju kao tzv. lošije performanse neto domaćeg PDV-a je, u stvari, znak velikog izvoza, jer se tu najveći deo povraća; to se ostvaruje, iako znamo da kasnimo u povraćaju PDV-a. Time odgovaramo i na neka prethodna pitanja. A kasnimo pre svega (možemo da pozovemo kolege iz Poreske uprave da nam kažu) zato što imamo slučajeve zloupotrebe povraćaja PDV-a. Znači, pojave se fantomske firme, koje povuku nazad PDV i odjednom na tržištu imate proizvode, patike ili nešto, gde je PDV vraćen; onda ta firma proglašuje bankrot, neko je preuzme za pet evra (brat, rođak ili neko), za pet evra preuzme firmu koja ima hiljadu pari patika na koje je potpuno vraćen PDV. Odjednom imate robu na koju uopšte nisu plaćeni porezi koji moraju da budu plaćeni. Kada se neko pojavi a iza sebe ima 150 registrovanih i ugašenih firmi, to bi trebalo da bude crveno svetlo Poreskoj upravi.

Mi sada reformom Poreske uprave želimo da oni to ubuduće rade bez zadržavanja procesa. Trenutno se još uvek to radi u „poluručnom“ režimu i sve to rezultira kašnjenjima. Mi pokušavamo... Nama je, u stvari, „u interesu“ da se što više PDV-a ove godine vrati, da ne bismo imali veštačko povećavanje suficita ove godine i očekivani deficit sledeće godine. Nama to pojačava taj ciklični element budžeta.

Verujte mi da ovo radimo na mnogo složeniji način nego što može da se diskutuje u Skupštini. Spremni smo da organizujemo posebnu sesiju, koja neće biti u okviru budžeta, da objasnimo sve što radimo, da pokušamo bolje to da sagledamo.

Na osnovu toga, smatramo da je 3,5% sledeće godine, što je u okviru standardnog srednjoročnog očekivanja, kad se uključe svi ovi elementi tzv. pozitivnih pomaka zbog ovih ciklusa, realno. Fiskalni savet čak smatra da je 4% realno za narednu godinu. Prošle godine su oni mislili da će biti niže i bili su u pravu, nadam se da će biti u pravu i za 4% sledeće godine.

Ono što je najvažnije za nas, obratite pažnju da smo mi i pored manjeg ostvarenja od plana ostali u nominalnim veličinama u okviru onoga što smo planirali. Prema tome, kad kažem da smo ostvarili sve, mi ne moramo da rebalansiramo nijednu veličinu jer smo ostali u tim okvirima, i u ukupnom nominalnom BDP-u i učešćima svih elementa rashoda i svih drugih veličina koje posmatramo. To je priroda tog procesa.

Na kraju, procena, realni BDP je izračunata veličina, kao što znate. Nominalni BDP je zbir nekih transakcija. Koliko je u tome realno a koliko nije, kao što znate, zavisi i od kursa i od načina kako se to evidentira u keš budžetskom sistemu itd. Pitanje je vrlo na mestu, imamo dileme, pokušavamo da ih rešimo na najbolji način i da rizike prepoznamo. Moja procena je da nećemo tu omanuti.

Zašto nisu ukinuti zakoni iz 2014. godine? Znači, moramo u svakoj raspravi da podelimo razgovor o okvirima, gde mi imamo vrlo snažnu poziciju u Ministarstvu finansija kad kažemo ovo je okvir za povećanje, ovo je okvir za investicije; mi tu imamo praktično i prvu i poslednju reč. Kad je reč o definisanju načina kako se u okviru tih okvira nešto radi, kako se donose zakoni, kako se oni raspoređuju, kako se donose fine mere, tu cela Vlada predlaže, i jedna od opcija je mogla da bude i to što govorite, a druga opcija je bila nešto drugo. To je pitanje većine, pošto se tu uzimaju u obzir i socijalni, politički i svi drugi momenti.

Znači, kada mi kažemo... Mi smo defakto rekli, imate prostor, uz najbolju volju, u narednoj godini, sa ovim pretpostavkama, od 25 milijardi za penzije da bismo nastavili trend postepenog minimalnog smanjenja učešća penzija u BDP-u, i imate prostor od dopunskih 35 milijardi za plate na nivou bruto dva. Tu postoji element koji znamo, to su ljudi u javnoj upravi i javnom sektoru, ali na lokalnu i nekim drugim mestima mi samo nagađamo koliko će to tačno biti, pošto mi te veličine ne kontrolišemo direktno.

Znači, ta procena da imamo šezdeset milijardi prostora za to i da imamo skoro četrdeset milijardi prostora za povećanje investicija, to je ono što mi dajemo. Kao što su Ministarstvo građevinarstva i energetike i ostala ministarstva dali konkretno punjenje kako će se taj prostor iskoristiti, tako i ovde, kod onih mera koje se odnose na plate, penzije i ostale elemente, kao što su struktura subvencija itd., to je već odluka. Znači, mi kažemo – imamo 87 milijardi za subvencije, a kako se to deli, to je već politička odluka.

E sad, ne verujem da ću vam otkriti ništa novo, da vi imate ovde u Parlamentu mogućnost da te stvari promenite. Ovo što vi govorite shvatam kao vaš predlog da se to razmotri, pa ćemo videti u raspravi o svemu ostalom kako će to da se završi, ali to je priroda procesa. Mi bismo se pobunili ako biste vi rekli „dodajte još na subvencije“ ili „dodajte još na penzije“, pošto mislimo da prostora nema.

Prema tome, jedan od predloga koji su mnogi saopštili... Gospodin Arsić je pitao profesora Petrovića: „Jeste li vi penzioner?“, na šta mu je on odgovorio da jeste i da prima platu predsednika Fiskalnog saveta. To citiram.

Što se tiče projekata koji se dešavaju na lokalnu, na nivou velikih gradova, na nivou zemlje u celini, radio sam u mnogim zemljama i jako mnogo zemalja ima slična pitanja, godinama, kao Srbija. Znači, imate pitanje glavnog grada. Setite se, Beograd ne prima tzv. nenamenske transfere zato što ima dovoljno sopstvenih prihoda. Svi ostali gradovi i opštine primaju te transfere. Beograd je samo povremeno, s vremena na vreme, ili zbog gradskog prevoza koji ima socijalni značaj u Beogradu, kao i zbog nekih drugih situacija, tražio poseban tretman u tim godinama.

Gondola je jedan od takvih projekata, nije standardni projekat, to je izuzetak od pravila, gde se kaže da bi Beograd, koji ima veliki porast u realizaciji turističke ponude, što se materijalizuje kroz povećani broj turista, povećani devizni priliv i, najvažnije, kroz trajno povećanje i održavanje imidža Beograda kao otvorenog grada koji može da pruži mnogo...

Ovo je jedan od predloga. Ponovo je pitanje da li je to najbolji predlog. Nije naše da to procenjujemo. Mi smo našli prostor u budžetu da predložimo Skupštini da donese budžet u kome je to eksplicitno stavljeno. Samim tim, tu se ništa ne krije, mi samo kažemo – taj je predlog stavljen na sto i budžet može da podnese, bez promena bilo kojih od suštinskih parametara, tri miliona evra, da bude jednostavnija cifra, i nekih sedam miliona evra naredne godine. To je deset miliona evra za projekt gondole. Estetsko rešenje, tehničko rešenje i drugo, to nije naša stvar.

Na isti način, u tom istom budžetu stoji mnogo veća cifra, a to je cifra za dva vitalna projekta koja su i ekološki i funkcionalni projekti, a to su projekti prečišćavanja otpadnih voda i projekat dovođenja toplovoda, odnosno toplodalekovoda iz Obrenovca do Beograda. Hvala lepo.

PREDSEDNIK: Reč ima Zorana Mihajlović.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Auto-put koji smo pomenuli, „Auto-put mira“, kako ga zovemo – dilema koju ste vi iskazali je dilema o tome zbog čega se pravi auto-put, a druga dilema je o isplativosti tog auto-puta. Prvo, da vam razbijem iluzije da se auto-put pravi zbog građana nekih drugih država, auto-put se pravi upravo zbog toga da bi bilo bolje našim građanima i da bi privreda, da bi mogućnost za investicije bila mnogo bolja i veća nego što je bila do sada. On treba da poveže pola miliona ljudi, ovog trenutka, dakle Niški i Toplički okrug; treba da omogući da imamo obilaznicu kod Prokuplja; treba da omogući da imamo prostor za investitore u tom delu Srbije, koji nam je jako važan, gde nema dovoljno investicija, da imamo mogućnost, kad imamo dobru infrastrukturu, da nam omogući te investicije.

Auto-put Niš–Merdare–Priština: ono što zasad imate u budžetu za 2018. godinu jeste samo prva deonica **Niš–Pločnik**. Moram vam reći da je pre nego što smo se uopšte odlučili da ovaj iznos stavimo u budžet za 2018. godinu urađeno puno analiza. Dakle, urađene su prethodne studije izvodljivosti, urađen je generalni projekat, pa tek nakon toga, kada smo videli kako izgledaju prethodne studije, kada smo videli da postoji isplativost... Znači, sa pozicije velikih infrastrukturnih projekata vi ne možete nikada da procenite u ovoj godini da li ćete kada napravite taj auto-put imati isplativost za pet, sedam, deset ili više godina.

Za ovaj auto-put se pokazalo, prema institucijama, čak, i Evropske investicione banke (koja je vrlo oštra kada procenjuje da li je nešto isplativo ili nije), da i te kako postoji mogućnost da se taj auto-put koristi za prevoz ne samo ljudi nego pre svega tereta. Za Srbiju to znači povezivanje sa regionom. Za Srbiju to znači siguran izlazak na luku. Ne zaboravite, Srbija nema izlaska na luku. Za nas je vrlo važan Koridor 11 da izađemo na Barsku luku, a jednako je važan i ovaj koridor koji će nam omogućiti da izađemo na albansku luku.

Prema tome, pre nego što smo se opredelili da pričamo uopšte o načinima finansiranja izgradnje, uradili smo prethodne studije izvodljivosti, generalni projekat, što je finansirano, između ostalog, donacijom od Fonda Zapadnog Balkana. Sada krećemo, odnosno završava se deo projektnotehničke dokumentacije, a to znači idejni projekat, Studija izvodljivosti za ovu prvu deonicu od 36km Niš–Pločnik. Zato smo to stavili u budžet, jer očekujemo da sledeće godine, u drugoj polovini godine, postoji mogućnost da počnemo sa izgradnjom auto-puta.

Mislim da zaista ne postoji put, putić, da li on bio auto-put, regionalni put ili lokalni put, koji nije važan za Srbiju. Dakle, takva nam je pozicija da je svaka vrsta povezivanja za nas izlazak ka investitoru, izlazak ka novom radnom mestu. Čak ne mogu nikako da razumem da bilo ko ima bilo šta protiv bilo kog puta. Nismo mi za kozje staze, mi smo zemlja koja je okružena drugim državama i moramo da gradimo puteve, zato što prvi zahtev svakoga, bio on domaći ili strani investitor, na kraju krajeva i svakog građanina u ovoj zemlji, jeste da ima infrastrukturu, komunalnu, energetska, transportnu infrastrukturu i da do svih svojih dozvola dolazi što pre. Kad ima to, onda ima mogućnost da ovde ostane i da ovde dalje radi.

Dakle, iznosima u budžetu su prethodile sve studije koje su nam pokazale da je ovo isplativo za našu zemlju.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Đorđe Milićević.

ĐORĐE MILIĆEVIĆ: Zahvaljujem.

Uvažena predsednice, poštovano predsedništvo, dame i gospodo ministri, potpuno je jasno, Srbija nastavlja snažno ekonomski da napreduje. Ogroman rad, trud, napor i posvećenost su uloženi i ti rezultati su vidljivi, ti rezultati su prepoznatljivi i to je nešto po čemu Srbija danas jeste poštovana i uvažavana, to je nešto što Srbiji danas otvara vrata širom sveta.

Reformski kurs Vlade, čiji su jasni temelji postavljeni 2014. godine i čiji su rezultati vidljivi i prepoznatljivi iz godine u godinu u kontinuitetu, uvek iznad ciljeva koji su definisani i postavljeni, taj reformski kurs vrlo jasno potvrđuje da nema alternativu. Javne finansije su sigurne i stabilne i mi sa optimizmom možemo gledati na period koji je pred nama. Najteži deo posla je, rekao bih sa sigurnošću, urađen. Ono što predstoji jeste da na pravi i racionalan način, pre svega, u budućnosti izvlačimo korist iz toga, odnosno da sačuvamo rezultate koje smo postigli, da sačuvamo teška fiskalna dostignuća i da prihvatimo sve podsticaje i inicijative koje vode ka rastu i razvoju.

Dva cilja smo u potpunosti realizovali, a to je trajno i u kontinuitetu smanjenje javnog duga u BDP-u i trajno smanjenje budžetskog deficita. Ministar je rekao u uvodnom izlaganju, Srbija ovu godinu završava sa rekordnim suficitom, a predviđeni budžetski deficit za narednu godinu, ako ga bude, jeste 1%. Dakle, Srbija spada u grupu najrazvijenijih zemalja sveta. Srbija se, maločas je o tome bilo reči, danas nalazi na 43. mestu na svetskoj Duing biznis listi, a neposredno pred početak reformskih procesa, pred stvaranje temelja 2014.

godine, Srbija se nalazila na 91. mestu. Srbija se danas nalazi među deset zemalja po uspešnosti sprovedenih ekonomskih reformi.

Dakle, vidljivi su i prepoznatljivi ekonomski pokazatelji i parametri. Želim da iznesem samo neke, jer treba o tome govoriti. Došlo je do povećanja prosečne plate 2017. godine u odnosu na period 2014, 2015. i 2016. godine. Nezaposlenost je 2012. godine bila 25,9%, 2016. godine 15,3%, a 2017. godine 11,8%. Bruto društveni proizvod 2016. godine bio je 2,8%, 2017. godine je 3,5%. Minimalna cena rada 2016. godine bila je 121 dinar, 2017. godine je 130 dinara, a konačan cilj 2018. godine je 143 dinara. Javni dug sada je 67,1%, sredinom 2019. godine biće ispod 60%. Direktne strane investicije 2016. godine – 1,9 milijardi evra, 2017. godine – 2,1 milijarda evra.

Politička i ekonomska stabilnost, uz preduslove, odnosno podsticaj koji pruža Srbija, koji pruža Vlada Republike Srbije potencijalnim investitorima (pre svega mislim na manju birokratiju, brže izdavanje dozvola), doprineli su da Srbija bude ono što danas jeste, a to je – jedna od najatraktivnijih investicionih destinacija u ovom delu Evrope.

Plate i penzije – penzioneri 5%; zaposleni u državnoj upravi i administraciji 10%; školstvo, zdravstvo, kultura, nauka, socijalne službe, Poreska uprava, sudovi, tužilaštvo, Vojska, policija, bezbednosne službe, ustanove za izvršenje krivičnih sankcija. Dakle, samo neki od pozitivnih pokazatelja i parametara.

Kada je reč o budžetu, mi smatramo da je budžet za 2018. godinu dobro izbalansiran i u potpunosti bih se složio sa onim što je gospođa Mihajlović maločas rekla, a to je da je i finansijski odgovoran i finansijski ozbiljan. Ono što je veoma važno za nas, on ima razvojnu komponentu, odnosno razvojno je orijentisan. Ta razvojna komponenta i razvojna orijentacija budžeta zasnovana je na konceptu povećanja investicija, odnosno stvaranja boljeg privrednog ambijenta, a takva efikasna ekonomska politika treba da omogući i bolji privredni rast i privrednu aktivnost i nova radna mesta, zapošljavanje i bolji životni standard. Već je o tome bilo reči.

U odnosu na tekuću godinu, kada je reč o realizaciji, prvi put su za 30% povećana sredstva za investicije. Mi u potpunosti pozdravljamo i podržavamo stav kada je reč o ulaganju u infrastrukturu, u infrastrukturne projekte. Nema ekonomskog bez infrastrukturnog razvoja; ulaganje u infrastrukturu nije trošak, ulaganje u infrastrukturu je zapravo ulaganje u budućnost.

Zahvaljujući, pre svega, odlučnim i hrabrim ekonomskim merama, ali ne popularnim ekonomskim merama, mi danas imamo jedan zdrav sistem, koji je zasnovan na zdravim osnovama, zdrav sistem koji nije zasnovan na politikantstvu, nije zasnovan na onome što se može u pravom smislu reći definisati kao spisak lepih želja, što bi vodilo ka finansijskom bankrotu i finansijskom krah, zdrav sistem koji je zasnovan na životu i zdrav sistem koji je zasnovan na ekonomiji.

Na osnovu dobrih pokazatelja stvoreni su uslovi za povećanje plata i penzija. To povećanje je zasnovano na realnim osnovama. Zato, kada danas čujemo kritike da su povećanja premala, želim da kažem samo jednu rečenicu – imamo povećanje i imamo plus u državnoj kasi, neodgovorno bi bilo da imamo daleko veća povećanja a da imamo minus u državnoj kasi. Dakle, Vlada se ponaša racionalno i domaćinski, shodno onome što je zarađeno.

Danas je potpuno jasno da smo bili u pravu kada smo govorili o merama koje su hrabro započete 2014. godine. Kada smo ovde imali pojednostavljen način posmatranja ovih mera, kako se navodno od penzionera nešto otima, mi smo vrlo jasno rekli, i to se danas potvrđuje, da su to mere za spas srpske ekonomije, mere koje se tiču budućnosti Srbije i budućnosti svakog građanina Srbije.

Efekte fiskalne politike su vidljivi po smanjenju kamata. Svakako, naredna zaduživanja će biti pod daleko povoljnijim uslovima. Zapravo, popravljen je kreditni rejting Srbije. Prioritet ostaje, i o tome je tokom današnje rasprave bilo reči, unapređenje poreskog sistema. To unapređenje poreskog sistema treba stimulatивно da deluje na privredni ambijent, treba stimulatивно da deluje na bolju i efikasniju naplatu poreza, ali i na smanjenje sive ekonomije. Smatramo da treba da zadržimo fiskalnu disciplinu i fiskalnu odgovornost i nastavimo odlučnu i kontinuiranu borbu protiv sive ekonomije.

Takođe, fokus mora biti na nastavku reformi javnih preduzeća, gospodin Ružić trenutno nije tu, ali cilj treba da bude svakako efikasniji celokupan javni sektor. Dosta toga je urađeno kada je reč o državnim preduzećima. Privatizovana je „Železara“, „Galenika“, popravlja se situacija u javnim preduzećima, posebno kada je reč o „Železnicama“, troškovi po osnovu gubitaka se smanjuju. Ima još dosta posla, ali dosta toga je i urađeno.

Šta je to što mi očekujemo, konkretno, kada je reč o javnim preduzećima? Tri stvari: najpre, da budu daleko efikasnija, da efikasnije koriste

resurse, da budu racionalnija, da uzrokuju manje troškove u budžetu i da investiraju kako bi imali što bolje usluge koje pružaju građanima.

Kada je reč o javnom sektoru, Poslanička grupa SPS u potpunosti podržava koncept reforme javnog i jačanja privatnog sektora. Znamo koliko je to teško, ali u potpunosti podržavamo koncept reforme i jačanja privatnog sektora. Podržavamo mere koje su preduzete kada je reč o javnom sektoru, ali smatramo i da je jako važno i da treba uraditi analizu gde ima viškova a gde ima manjka zaposlenih u javnom sektoru, kako bismo imali u celini efikasniji javni sektor.

Mnogo puta smo tokom rasprave slušali o partijskom zapošljavanju u javnom sektoru, o nagomilanom broju zaposlenih. Podaci govore nešto sasvim drugo. Tokom dosadašnjeg procesa racionalizacije pronađeni su prostori za uštede ali tako da nije narušen kvalitet rada javne uprave i funkcionalnost sistema. Srbija je jedna od zemalja sa najmanje zaposlenih u javnoj upravi u Evropi. Ukoliko se poredi broj zaposlenih u javnoj upravi u odnosu na sto stanovnika, i nakon dva kruga sveobuhvatne racionalizacije broja zaposlenih u Srbiji, danas imamo 6,4 zaposlena u javnoj upravi na sto stanovnika, dok je prosek u EU 8,5.

Smatramo da napredak na listama za ocenu kvaliteta poslovnog okruženja i poslovnog ambijenta svakako hoće uticati i dovesti do rasta privatnog sektora. Privatni sektor je, po našem mišljenju, budućnost. Privatni sektor je od velike važnosti i značaja za državu ali i za privredu. Za privredu, jer otvara nova radna mesta; za državu, jer država živi od poreza i dažbina koje ubira iz dobiti preduzeća.

Privatni sektor, time želim da završim, mora i treba da postane stub rasta srpske ekonomije. Zahvaljujem.

PREDSIEDNIK: Hvala lepo.

Reč ima narodni poslanik Mira Petrović.

Izvolite.

MIRA PETROVIĆ: Poštovana predsednice, uvaženi članovi Vlade, kolege i kolegice poslanici, Poslanička grupa PUPS-a će podržati set zakona koji je pred nama.

Ono na šta ću ja samo malo skrenuti pažnju jeste budžet i ono što nas iz PUPS-a raduje, to je da konačno imamo razvojni. Najteža odluka koju smo mi kao poslanička grupa imali bila je odluka koju smo pre tri godine morali da donesemo, a to je da podržimo tada premijera gospodina Vučića i mere štednje koje su bile neophodne, smanjenje plata i penzija, kada je preko 600.000

penzionera zaista imalo značajno smanjenje, ali smo duboko verovali da će ta naša odricanja doneti rezultat kakav su donela, da će konačno doći do finansijske konsolidacije i da, evo, sada pred sobom imamo budžet ovakav kakav jeste.

Možda su naša očekivanja vezana za penzije bila malo optimističnija. Generalno, naš stav jeste da penzije treba da prate plate, ali, kao što smo imali poverenja u Vladu i pre tri godine i ministra Vujovića, nema razloga da nemamo poverenje ni sada za sve ove odluke koje se donose. O tome će malo kasnije govoriti moje kolega, a ja ću se osvrnuti na nešto što mislim da je jako značajno za Srbiju, a to je taj investicioni budžet i šta je to u šta mi ulažemo.

Mislim da nešto na šta posebno treba da se skrene pažnja jesu sela Srbije. Podsetiću vas, i malo ću vas možda izbombardovati podacima, preko tri miliona stanovnika živi van gradova. Ruralne sredine, brdsko-planinski krajevi su potpuno nepovezani sa gradovima. Mi imamo preko petsto sela koja nemaju nikakvu putnu komunikaciju. S druge strane, od 4.700 sela, 709 tačnije, preko 1.200 su napuštena sela. Preko petsto sela ima svega oko pedeset stanovnika. Recimo, južni deo, ovih pet regiona koji su najnerazvijeniji, preko 1.400.000 ljudi tu živi, 75% stanovnika dole, znači oko milion i nešto ljudi živi isključivo od poljoprivrede i svojih imanja.

Ovde se ne radi sad samo o selima kao napuštenim, ovde je zadatak za sve. Ovde je zadatak i za gospođu Đukić, ovde je zadatak... Naravno, celu priču i pričam zbog projekta koji je pokrenuo ministar Krkobabić, ali ovde je najveći zadatak i za ministra poljoprivrede.

Ono što je zanimljivo, to je da je u ovoj godini pokrenut projekat „500 zadruga za 500 sela“. Ovo pominjem samo zato što je u prethodnoj godini, 2016, osnovana, mislim, 31 zadruga. U ovoj godini, od aprila meseca kada se krenulo sa tim projektom, koji naravno podržava Vlada Srbije ali, što je značajno, i Srpska akademija nauka, Odbor za selo, osnovane su 182 zadruge. Nisu one osnovane samo zato što je kabinet ministra Krkobabića imao dvesta miliona sredstava za podsticaj razvoja zadrugarstva, već zato što se prosto probudila svest da će samo udruživanjem sitnih poseda moći da se razvije poljoprivreda, što je nama neophodno. Neophodno je povezati ih da bi imali plasman svojih proizvoda.

Zašto ovo govorim kao predstavnik Partije ujedinjenih penzionera Srbije? Zato što postoji preko 191.000 poljoprivrednih penzionera. Oni imaju primanja otprilike... Ta najniža penzija (jer oni, naravno, uplaćuju najniže osnovice doprinosa) iznosi 10.735. Od toga zaista ne može da se živi. Oni moraju

da se udružuju da bi mogli da plasiraju svoje proizvode, da izbegnu sve te posrednike koji se nalaze između njih.

Ove godine su osnovane 182, svega 22 su dobile ta podsticajna sredstva. Vidim da je Vlada prepoznala, vidim u ovom budžetu da je četiri puta više sredstava planirano za narednu godinu. Koliko sam shvatila, tu će biti nekih šezdesetak zadruga koje će dobiti sredstva. Ono što je važno, to je da će se formirati i složene zadruge koje će moći zaista da dovedu do tog finalnog, finog proizvoda, koji će moći da se plasira.

Ali zadruge su samo podsticaj, samo pokretač razvoja sela. Mi imamo za gospođu Đukić problem: 260.000 neoženjenih muškaraca, u rasponu godina od 30 do 40, i preko 100.000 žena koje žive u seoskim sredinama.

Mislim da je neophodno razviti sela ne samo zbog ekonomske situacije već i zbog bezbedonosne. Kako kažu Albanci sa Kosova, oni će doći do Niša. Pa naravno da će doći do Niša ako nema ko da ih usput zadrži. Imate u Vojvodini četrnaest sela, ako se ne varam, koja su takođe napuštena.

Ovo je tema za razmišljanje za 2018. godinu, za ministra Vujovića, koji će, nadam se, sada... Kao što ne voli da drugi njega prekidaju, tako i ja volim da mene slušaju kada govorim pa ću sačekati.

U redu, mogu da nastavim.

Ovo je tema za razmišljanje za ministra Vujovića za 2018. godinu, da se prosto pronade način kako razviti srpsko selo. Dvesta hiljada penzionera, 1.400.000 samo na jugu Srbije, preko tri miliona van gradova – mislim da je to veliki zadatak. Na jugu Srbije, ponavljam, 75% živi od toga, od proizvodnje.

S druge strane, imate male posede: na jugu je prosečna veličina poseda 2,7, čini mi se; Srbija oko 4,5; Vojvodina oko 11. Imate različite vrednosti, pa u istom tom gabaritu imate vrednost poseda, recimo, na jugu za 3.400 evra, a u Vojvodini 12.000.

Znači, ovo su mala sredstva. Tih osamsto miliona koliko je predviđeno za sledeću godinu je zaista, kako ste rekli, kap u moru i na ovoj strani. Profesor Ševarlić je rekao da treba pedeset miliona izdvojiti; ministar Krkobabić je rekao sto miliona. Neću da licitiram, ali mislim da jednostavno imamo domaći zadatak za sledeću godinu da vidimo kako da razvijemo srpsko selo, da vi imate razloga da ostanete u njemu, da svi koji žive ili ljudi koji su ostali... A mi ćemo imati reformu javnih preduzeća koja nam se neće dopasti. Mnogo njih će ostati bez posla jer je to neminovno, ali možda, ako im damo šansu na selu, ako budu imali dobre uslove, ako vi obezbedite...

Znate kako izgleda na Zapadu – vi danas radite u radnom odelu i čizmama, a popodne sednete u auto i odete u obližnje mesto u pozorište. Vaša decu idu u škole, idu na balet, idu u muzičku školu. Znači, mi moramo da damo uslove da ljudi imaju razloga da ostanu da žive na selu. Porazno je da 73% sela nema svoje biblioteke, nema domove kulture. Neću da vam kažem da sam ja kao direktorka prosto razočarana kada sam videla da dve hiljade sela nema poštu.

Mislim da svi zajednički treba da se uključimo i pronađemo način kako da vratimo srpsko selo, kako da... Očigledno se zadrugarstvo kao pojam probudilo iako postoje loša iskustva iz ranijih zakona o zadrugarstvu. Naravno, u Srbiji je imovina uvek problem: i u privatnim životima, i u društvu i u državi, ali mislim da ovog puta sa novim zakonom zaista imamo sve predušlove da se srpsko selo razvije.

Neću dužiti, ali kao direktor javnog preduzeća moram da kažem da zbilja očekujem da u 2018. godini javna preduzeća budu ozbiljna tema Vlade Srbije. Ja sam na tu temu već razgovarala sa premijerkom, gospođom Brnabić, ali moramo konačno da odvojimo preduzeća koja dobro posluju, koja tržišno posluju, koja ne uzimaju ništa iz budžeta a daju budžetu. Jednostavno, ljudi koji rade u tim preduzećima zaslužuju da imaju drugačiji tretman od preduzeća koja, nažalost, prazne budžet.

Ja ću samo ponoviti još jednom da ćemo mi iz Poslaničke grupe Partije ujedinjenih penzionera Srbije podržati zakone, a moje kolege će malo kasnije govoriti u pojedinostima.

PREDSEDNIK: Hvala lepo.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Poštovani građani, dame i gospodo, pred nama je zakon o budžetu, koji je najvažniji zakon koji Skupština usvaja svake godine. Ovaj zakon određuje kako se troši novac građana, znači, ne novac države, ministara i ministarstava, nego novac građana, i određuje neke osnovne prioritete, stvara finansijski okvir za sve delatnosti u jednom društvu: i za zdravstvo, i za školstvo, i za socijalnu zaštitu, i za kulturu, i pravosuđe, za razvoj infrastrukture. Praktično za sve, uključujući bezbednost, policiju i Vojsku itd.

Shodno njegovoj važnosti, o ovom zakonu bi trebalo diskutovati do detalja. Izveštaj koji bi Vlada trebalo da podnese Narodnoj skupštini morao bi da sadrži sve detalje o svemu, o načinu na koji se planira potrošnja državnog novca,

odnosno novca poreskih obveznika i rasprava bi trebalo dosta dugo da traje, da ne radimo ovo na brzinu.

Zadatak koji se postavlja pred svaku vladajuću većinu, bilo da se radi o ovoj, prethodnoj ili vlasti pre 2012. godine i svakoj pre nje, jeste kako da unapredi kvalitet života svih građana. Praktično, Vlada dobija mandat od građana (odnosno, skupštinska većina, a posle ona bira Vladu) da unapredi život građana, da unapredi sve ove sfere društva koje sam pominjao jer sve one utiču na kvalitet života svakog od nas, i na kvalitet zdravstva, i školstva, i bezbednosti, i pravosuđa, i socijalne zaštite, i kulture, i, naravno, da Vlada taj posao unapređenja kvaliteta života odradi efikasno i uz što manji trošak. To je zadatak koji se postavlja pred sve.

Preduslov za unapređenje kvaliteta života je privredni rast. Bez privrednog rasta i jake ekonomije nema ni kvalitetnog zdravstva ni kvalitetnog školstva, nema ni dobre bezbednosti. Samo ekonomski jake zemlje mogu da štite svoje interese i unapređuju život svojih građana.

Ključne mere koje se koriste da bi se ocenilo da li vlada dobro radi svoj posao su, na primer: rast bruto društvenog proizvoda; sa njim je vezan rast zarada, on ne mora da bude direktno vezan, ali na svaki duži rok se jasno vidi veza među njima. Zatim, deficit je jedna od mera kvaliteta vlade, odnosno mera efikasnosti; ne jedina, ali jedna od mera kako se troše sredstva iz budžeta. Onda, kvalitet pruženih usluga koje građani dobijaju, npr. kvalitet usluga u zdravstvu, školstvu. Građani to mogu da mere svakodnevno i na osnovu toga zaključuju da li dolazi do kvaliteta usluga koje im se pružaju za novac koji troše na to. Na rast bruto društvenog proizvoda utiču i poresko opterećenje, i birokratsko opterećenje, dostupnost i kvalitet kredita, visina kamatnih stopa, efikasnost i kvalitet pravosuđa, ukupno poslovno okruženje.

Sve ovo su poslovi koje vlada treba da radi. I, kako biste onda ocenili rad Vlade i ovaj budžet u svetlu svih ovih pokazatelja?

Prvo, s jedne strane, Vlada je uspela da praktično eliminiše deficit. To je jedan od ovih pokazatelja i to je važna stvar kad imate ogroman deficit, a imali smo ga godinama do sada; to urušava kompletnu stabilnost sistema i može da vodi do dugoročnih negativnih posledica. Taj je posao, očigledno, odrađen i to može da se vidi u budžetu, tako da je ovaj deo pohvala za Vladu.

Onda je pitanje, s druge strane, kako je smanjen taj deficit. Velika je razlika u tome kako ga smanjujete, i to se direktno odražava i na stopu privrednog rasta. Kad pogledamo malo kako je došlo do smanjenja deficita,

država je praktično to uradila iz džepova građana i privrede, a ne uvođenjem reda u državi i smanjenjem troškova same administracije i celog aparata koji pruža sve ove usluge koje sam pominjao. Znači, ne štednjom na strani države, nego iz džepova građana i privrede.

Kako to pokazujemo? Pa, recimo, država je prvo posegla za povećanjem svih poreza. Građani su verovatno zaboravili, ali stope svih poreza su povećane u celom ovom periodu. Na primer, stopa PDV-a je prvo povećana, ona gornja, sa 18% na 20%, to vam je povećanje od 10%; pa je stopa, donja, PDV-a povećana sa 8% na 10%; pa su povećani porez na imovinu, porez na dobit pravnih lica, paušalna osnovica za sve paušalce preduzetnike u Srbiji.

Pored ovih sveobuhvatnih povećanja svih poreza došlo je i do, po nama protivustavnog, otimanja penzija – sve penzije preko 25.000 dinara mesečno su smanjene, iznosi preko toga su smanjeni za 22%, svi iznosi preko 40.000 dinara su smanjeni za 25%. Zatim, uveden je poseban namet na plate nastavnica, lekarima, policiji, vojsci od 10%. Ovo su bile uštede, kako ih je Vlada zvala, koje su doprinele tome da se smanji deficit, pa je ovo otimanje penzija doprinelo sa nekih dvadeset milijardi dinara, ove plate sa nekih 20–25 milijardi dinara, kako koje godine.

To se videlo u budžetu. Recimo, samo povećanje PDV-a, koje je negde na nivou 10–12%, od toga budžet godišnje od građana prihoduje više od pedeset milijardi dinara. A od povećanja poreza na dobit gotovo trideset milijardi dinara. Kad saberete ovo, onda vidite koliki bi deficit bio da se nije poseglo u džepove građana i privrede. Nekada je to neophodno, međutim, pre nego što se posegne u džepove građana i privrede trebalo bi država prvo da sagleda gde ona može da uvede red i uštedi, kako ne bi zavlačila dublje ruku u džepove građana i privrede.

Ovakvo smanjenje deficita, na ovaj način, imalo je izuzetno negativan efekat po privredni rast Srbije ali i po kvalitet usluga i životni standard građana. Kad građani malo pogledaju oko sebe, nema nijedne oblasti u društvu u koju je uveden red: ni u zdravstvu, ni u pravosuđu, ni u školstvu. Znači, gde god da pogledate, imamo nastavak lošeg stanja koje smo imali i značajno pogoršanje u nekim oblastima. Na primer, u zdravstvu, zbog ovog drastičnog smanjenja primanja, veliki broj ne samo lekara, govorim i o medicinskom osoblju, kvalifikovanim i kvalitetnim kadrovima, beži iz Srbije. Nemačka im je odredište. To je masovno, po celoj Srbiji, građani ovo jako dobro znaju.

Kad pogledamo privredni rast, ovo su podaci MMF-a, oni nam govore sledeće: BDP je u periodu od 2014. do 2016. godine u Rumuniji porastao

kumulativno za preko 12%, u Makedoniji preko 10%, u Mađarskoj preko 9%, Albaniji preko 8%, Crnoj Gori 7,7%, BiH 6,6%, Hrvatskoj 4,1% a Srbiji 1,66%. Znači, vidite koliko je ogromna razlika, govorimo samo o zemljama u regionu, u privrednom rastu koji je imala Srbija u odnosu na ostale zemlje.

Ono što je interesantno takođe, deo Srbije je Kosovo, na njemu se posebno računa rast BDP-a, koji je rastao po stopi od 9%. On nam pokazuje da je način na koji je smanjen deficit i time što se poseglo u džepove građana i privrede u stvari trošak, s druge strane je izuzetno mali i privredni rast.

Ovo su neke stvari na koje ministar finansija teško može da utiče, jer je suočen sa tim makroekonomskim okvirom, on gleda kako da deficit smanji. Naravno, zavisi od ministara i ministarstava i, na kraju krajeva, vrhova političkih stranka koji utvrđuju politiku u svim tim ministarstvima, koja bi onda trebalo da dovedu do privrednog rasta. Tako da je on suočen sa ovim zadatkom i, naravno, njegov fokus je da smanji deficit, on je to uspešno uradio. Međutim, s druge strane, po kvalitetu usluga i rezultatima privrednog rasta jasno vidimo da taj zadatak ne da nije postignut nego Srbija jako mnogo kaska za ostalim zemljama u regionu, da ne govorimo šire od toga. U 2017. godini u prvom kvartalu imamo rast od 1,1%, u drugom 1,3% , u trećem fleš procena, odnosno brza procena Zavoda za statistiku kaže 2%. Znači, imamo izuzetno niske stope privrednog rasta.

Pitanje je zbog čega je ovako. To potiče od dva razloga: jedan je bazično neuvođenje reda u državi, odnosno nevođenje, odnosno nesmanjenje troškova koji postoje u javnom sektoru, posebno u javnim preduzećima na čijem čelu su nesposobni partijski kadrovi, koji su uglavnom sa kupljenim diplomama sa izmišljenih fakulteta, na raznim rukovodećim mestima. Posledica toga je ono što imamo u tim javnim preduzećima, a to su ogromni gubici koje prave. Počev od Srbijagasa, koji godišnji pravi gubitke merene u stotinama miliona evra. Recimo, Železara Smederevo u periodu 2014, 2015. i 2016. godine – gubici su preko 270 miliona evra. Nakon preuzimanja Kineza... Kinezi nisu preuzeli Železaru kao firmu, oni su kupili imovinu Železare na rasprodaji. Železara Smederevo kao posebna kompanija postoji i dalje i država Srbija će morati da sanira dugove koji tamo i dalje postoje. „Er Srbija“ godišnje pravi gubitak između 50 i 75 miliona evra itd. Znači, posledica lošeg upravljanja javnim preduzećima nas košta jako, jako mnogo.

S druge strane, ovi povećani porezi i opšte stanje u državi direktno utiču na privredu, na smanjenje privredne aktivnosti, što onda za posledicu ima i ovakve stope privrednog rasta.

Društvo u kome se veruje da će se subvencijama stranim investitorima, koji od Srbije prave zemlju jeftine radne snage, kojima se daju subvencije od Dinkića – to je njegov izum, koji je Vlada nastavila do danas – od nekih 10.000 evra po radnom mestu (negde manje, negde čak i više), gde se pretvaramo u zemlju motača kablova... Nema ništa loše u tome da se motaju kablovi, ali ako celu zemlju pretvarate u takvu delatnost, sa platama od dvesta evra, to je duboko pogrešna ekonomska politika.

Kao posledicu imamo ove rezultate o kojima danas govorimo.

Znači, kada opteretite privredu velikim porezima, velikim doprinosima, posebno nametima na rad, sa svim ostalim poreskim stopama, kada uz to imate jedno veliko birokratsko opterećenje, sa ekonomskom politikom koja je potpuno pogrešno usmerena, onda dobijate ovakve rezultate. Građani to vide svakog trenutka.

Priča o tome kako nam pada nezaposlenost jednostavno ne stoji. Ljudi beže iz Srbije, pogotovo mladi ljudi. Da postoji neki rast zaposlenosti, to bi se direktno videlo na BDP-u. To se tamo, nažalost, ne vidi. Prema tome, radi se o nekim potpuno drugim stvarima, a ne o rastu zaposlenosti.

To sve skupa, s druge strane, ima jedan kontrast koji ćemo postaviti, koji nas u stvari stavlja pred taj izbor – kojim putem Srbija treba dalje da ide, strateški kako da se opredeli.

Softverska industrija u Srbiji, koja je samonikla, bez ikakve podrške države, u stvari uprkos državi, ove godine treba da postigne izvoz od nekih sedamsto miliona evra. To vam je godišnji rast, iz godine u godinu, od nekih 30%. Godine 2016. taj izvoz iznosio je nekih 590.000.000 evra.

Ovo vam govori kako preduzetni ljudi u nekoj delatnosti gde imaju otvorene klijente, kao što je to u softverskoj industriji, gde su im klijenti na zapadu uglavnom i gde praktično od tih klijenata dobijaju poslove... Na početku su to bili, uglavnom, neki uslužni poslovi obrade podataka, softverskog razvoja itd., sada se polako prešlo i na razvoj proizvoda, koje naše kompanije plasiraju na svetskom tržištu. Pošto tamo nema burazerske ekonomije, nema upliva partija, nema uzimanja reketa itd., nego imaju otvoreno tržište gde svojim kvalitetom postižu i cene i svoje prihode, imamo ovakve stope rasta od 30%. Ovo je trebalo

da nam kaže u kom pravcu treba da gledamo kada gledamo ekonomski razvoj Srbije.

Praktično, kada pogledamo efekte koje ovaj loš ekonomski model ima na Srbiju i pitanje troškova koje dobijamo od tih javnih preduzeća i efekte na budžet, recimo, u ovom budžetu za 2018. godinu imamo trideset milijardi dinara za aktiviranje garancija koje je država dala javnim preduzećima, što glavnica što kamata. Njihova nesposobna rukovodstva nisu u stanju da vraćaju te kredite; uzeli su ih, lagodno se ponašaju jer znaju da ima neko ko će platiti na kraju račun, to neće biti oni. Onda ceh takvog lagodnog ponašanja plate svi građani. Ovo je trideset milijardi dinara.

Kada pogledamo unazad, od 2014. do 2017. godine u budžetu imamo 122 milijarde dinara na ime aktiviranja garancija. Sve skupa, od 2014. godine do danas to vam je 152 milijarde po budžetima. Zatim, na subvencije je od 2014. do 2017. godine po budžetima potrošeno, govorim samo o subvencijama za privredu, 164 milijarde dinara; u ovoj godini je planirano 42 milijarde.

Kada pogledamo sve zajedno, na subvencije je od 2014. do 2017. godine otišlo 344 milijarde dinara, ove godine 87 milijardi dinara. Kada od toga izdvojimo poljoprivredu, kulturu, to je u stvari RTS, dolazimo do broja koji sam prethodno pročitao – 164 milijarde i 42 milijarde. Zatim, imamo na kazne i penale po rešenjima sudova 18 milijardi ove godine, 11 milijardi prošle godine.

Sve ovo ukazuje na tu pogrešnu ekonomsku i svaku drugu politiku koju Vlada vodi. Ministar finansija u ovakvom okruženju pokušava da smanji štetu. Naravno, kroz mere koje je preduzeo uspeo je da smanji deficit, ali ništa dalje od toga.

Šta je privredi, u stvari, potrebno? Potrebno je smanjenje nameta. Jedna dobra mera koja je predviđena u ovom paketu zakona je povećavanje neoporezivog iznosa sa 11.700 dinara na nekih 15.000 dinara. To će svakom zaposlenom u Srbiji mesečno podići neto platu za 330 dinara, na godišnjem nivou 4.000 dinara. Odnosno, godišnje je efekat smanjenja tog prihoda nekih sedam milijardi dinara. Veliki deo toga će ići iz budžeta lokalnih samouprava pošto oni dobijaju većinu ovih sredstava. To je dobra mera pošto ide u pravcu smanjenja nameta na rad.

Vlada je ovim budžetom predložila povećanje plata nastavnicima, lekarima, Vojsci, policiji i drugim zaposlenima na budžetu od 8%. Uz inflaciju od 3% u prošloj godini, ovo je realan rast od nekih 5%. „Dosta je bilo“ smatra da je ovo pogrešan potez, da je ispravan potez da se ukine zakon kojim se 10% plate

uzima od nastavnika, zdravstvenih radnika i ostalih zaposlenih u javnom sektoru i da se na taj način dolazi do vraćanja praktično otegot, umesto da fiktivno govorimo o nekom povećanju zarada; radi se samo o vraćanju dela onoga što se uzima. Inače, i tih 8% bi se umanjilo za 10 %, tako da je to nominalno 7,2 %. Mi predlažemo da se ono što je oteto do 10% vrati nazad.

Zatim, Vlada predlaže nominalni rast penzija od 5% linearno. To je neki trošak, kako je rekao ministar finansija, od 25 milijardi dinara. Mi mislimo da ni to ne treba tako raditi, nego baš onako kako je Fiskalni savet kazao – treba ukinuti ovaj protivustavan zakon o smanjenju penzija. Već vidimo da penzioneri najavljuju mnoge tužbe. Mislim da će na kraju taj novac morati biti vraćen, kako god. Ako Dosta je bilo uspe da dođe na vlast, taj novac će biti vraćen bez ikakvih tužbi, svim penzionerima. Znači, praktično, treba taj novac vratiti prvo, to je trošak od dvadesetak milijardi dinara a nakon toga penzije linearno uskladiti sa rastom inflacije, a to je dodatni trošak od 15 milijardi. Tako da smo ukupno u našem budžetu, kako smo ga predložili, predvideli 35 milijardi dinara za penzionere umesto 25 milijardi koliko je predložila Vlada.

Zatim, predlažemo smanjenje poreza i doprinosa dodatno, u iznosu od sedamdeset milijardi dinara, i to promenom načina finansiranja zdravstvenog sistema. Mislimo da treba preći sa ovog Bizmarkovog na Beveridžov model, i to u nekoliko koraka. Umesto subvencija i svih drugih stvari koje Vlada radi, treba u stvari smanjiti poreze i doprinose. To je najbolja subvencija za celu privredu.

Mislimo da bi ovakva jedna injekcija u privredu, a to bi direktno donelo nekih 50 milijardi dinara za privatni sektor, za preduzetnike, dovela do dodatnog rasta BDP-a između 1% i 2% i značajnog smanjenja sive ekonomije pošto bi stope bile značajno manje, i praktično postavila jedan potpuno novi ekonomski okvir.

Takođe smo predvideli da se sa dvadeset milijardi dinara vrate zaostale zarade i poveže radni staž preduzećima u restrukturiranju, da se za sve rezerviste kojima nisu plaćene ratne dnevnice, koji tuže, vrati nekih deset milijardi dinara (to je neki osnovni obračun za to), da se poveća investicija u zdravstvo za deset milijardi dinara i da se ustanovi *venture capital* industrija sa nekim iznosom od četiri milijarde dinara.

Mislimo da je ovo potpuno drugačija ekonomska politika, koja bi nas dovela do rezultata koji očekujemo, a to je da investiramo u inovacije, da postignemo privredni rast koji nam je potreban, da se država skine sa grbače

privrede, a preduzetni građani će već znati kako najbolje da potroše svoj novac. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Da li još neko želi reč ili da pređemo na listu? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Goran Ćirić.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovana gospodo i gospođe ministri, poštovane kolegice i kolege, evo, danas celog dana razgovaramo o zakonu o budžetu, najvažnijem zakonu. Mislim da je na početku važno reći da smo mi poslanici bili suočeni sa jednim nedostojnim izazovom, gde ćemo komentarisati način na koji je zakazana ova sednica, sa kratkim rokovima, sa velikim brojem zakona o kojima treba razgovarati. To svakako treba pomenuti jer to pokazuje, u stvari, spremnost vladajuće većine da debatujemo i imamo dijalog ovde, gde je najnormalnije, o ovako važnim temama. Ali mislim da to nije suština, suština je nešto što predstavlja ovaj budžet i kako će on uticati na građane naše Republike Srbije.

Ovo je sedmi budžet koji usvaja ili predlaže ova većina koja sada formira i podržava Vladu i koja je ovde u ovim klupama. Dakle, od 2012. godine do danas to je sedmi budžet. Da, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017. i ovaj budžet za 2018. godinu, sedmi budžet. Možete to da proverite, ali je to upravo tako.

Toliko puta smo upozoravali sve ministre finansija i predsednike Vlada kada su se pojavljivali ovde na kršenje zakona zbog toga što ste obavezni, prema zakonu, da onog trenutka kada Republika Srbija i njen javni dug premaše 45% učešća u BDP-u ovoj skupštini, ljudima u Srbiji predstavite jasan plan za saniranje te visine duga i način na koji će se doći do zakonom propisanog nivoa od 45%. Onda možemo da razgovaramo o budžetu. Mislim da je to pre svega odgovornost prema građanima Srbije iz jednostavnog razloga, o čemu sam na početku govorio – to je pitanje odgovornosti za budući standard građana, za našu decu i način na koji smo se zaduživanjem opredeljivali za njihovu budućnost i davali im obaveze u budućnosti.

Među predloženim 31 zakonom ovde imamo i zakon o kome, naravno, nema puno vremena da se govori, Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o regulisanju javnog druga Republike Srbije po osnovu neisplaćene devizne štednje građana položene kod banaka čije je sedište na teritoriji Republike Srbije.

Zaboravili smo devedesete godine i proglašenje stare devizne štednje; zaboravili smo na koji način su tadašnje vlade uticale na budućnost generacija i posle devedesetih i posle 2000. godine i, evo, danas ponovo govorimo o tim posledicama posle tolikih godina koje su prošle. Zar to nije uticaj i važna odgovornost za perspektivu građana Srbije, dece koja su se tada rađala a sada su već punoletna, i sada saniramo te probleme koji naravno utiču i na ove generacije i ovaj standard? Na taj način ćemo mi uticati na budući standard generacija 25. i 30. godine ukoliko na odgovoran način ne govorimo o načinu na koji ćemo sanirati dug.

Podsetiću vas, 2012. godine, u trenutku kada je nova vlada izabrana posle tadašnjih izbora, sredinom godine, jula meseca, dug je iznosio oko petnaest milijardi evra. Godine 2014, gospodine ministre, govorili ste na Odboru za finansije, taj dug je doveo Srbiju do ozbiljnih finansijskih problema, do mesec dana pred bankrot, kako ste nam govorili. To jeste bila kriza javnog duga, gde smo došli do nekih 25 milijardi, sa deset milijardi više. Dobro je da posle 2014. godine imamo stagnaciju tog javnog duga, ali smo ponovo došli, po zvaničnim podacima, do 24.500.000.000 evra javnog duga.

Rekli ste nam da je zbog kursnih razlika i vraćanja nekih dugovanja pre vremena taj javni dug i niži. Neka je niži, naravno da se radujemo, ali svakako od 2012. godine do danas taj javni dug je porastao za devet milijardi. Dakle, to je ono što ostavljamo budućim generacijama kao veliki izazov za standard naše dece. O tome treba razgovarati i zbog toga vas i danas podsećam na tu vašu obavezu.

Imali smo, po meni apsurdne, nastupe kada smo bili srećni i došli do tih... Po ovom planu i predlogu budžeta, vi predviđate da ćemo sa 65% učešća javnog duga u BDP-u doći na 63%. Predsednik države o tome često govori kao o izlasku na zelenu granu i približavanju nivou bliskom Mاستrihtu i onome što propisuje i standard EU. Mislim da je jasno svima nama da mi sedimo u Skupštini Srbije koja je propisala i donela zakon da je taj limit 45%. Mاستriht kaže da je to 60%, ali je jasno kome smo mi ovde odgovorni i koje zakone treba da poštujemo. Zbog toga je važno da o tome razgovaramo. Ako već ne poštujemo taj zakon, onda predložite promenu tog zakona i recite – potrebno je podići taj limit na 60%, pa da onda govorimo o toj vrsti odgovornosti.

Projekcija ovog budžeta u jednom delu, a i u proteklih sedam predloženih budžeta, donosi sve veću centralizaciju. To je jasno svim ljudima koji žive u različitim mestima u Srbiji, koji su vodili svoje opštine i gradove ili ih

vode i dalje, da smo iz budžeta u budžet centralizovali prihode i da smo smanjivale transfere prema lokalnim samoupravama, gradovima i opštinama.

Jasno je iz prethodnjeg izveštaja Fiskalnog saveta da se upozorava na bliskost bankrota i u Kragujevcu i u nekim drugim gradovima, sada se radi konsolidacija u Nišu, veoma je kritično stanje. Govorio je o stanju finansija u Beogradu, Novom Sadu, ali tako se može govoriti i o ostalim gradovima i opštinama. Očigledno je da dalja centralizacija i neka rešenja koja će doneti ovaj budžet, po procenama Fiskalnog saveta, umanjuju prihode za oko pet milijardi ukupno za lokalne samouprave u 2018. godini, a da će posledično povećati rashode za još nekih dodatnih pet milijardi.

Mislim da je važno govoriti o tome na jedan odgovoran način, jer se taj realni život i oni projekti o kojima ste i vi govorili i o kojima često govorimo ovde, a to je potreba za kapitalnim investicijama ne samo na nivou države nego i na lokalnom nivou, što se tiče kvalitetnog vodosnabdevanja, prečišćavanja otpadnih voda, rešavanja sanitarnih problema, sanitarnih deponija i mnogih drugih projekata, toplifikacije, odvija na lokalnom nivou.

Ja ću vam zahvaliti jer ste priznali i otklonili jednu dilemu prisutnu u javnosti, a često smo i u ovoj skupštinskoj sali govorili o dugu Beograda i nasleđenom dugu o kome se često pričalo. Postavio sam vam pitanje koje kriterijume za obračun duga Grada Beograda prihvatate, da li Fiskalnog saveta ili kriterijume Siniše Malog i Gorana Vesića. Vi ste jasan odgovor dali, da postoji samo jedan kriterijum, međunarodni kriterijum koji priznajete. Na potpitanje da li je to kriterijum Fiskalnog saveta, jasno ste rekli – da. Hvala vam na tome, jer mislim da smo skratili onda tu diskusiju u kojoj se kaže – Grad Beograd je nasledio 1,2 milijarde duga dolaskom nove vlasti, vlasti SNS-a i njihovih koalicionih partnera, a Fiskalni savet kaže da je taj dug u tom trenutku iznosio četiristo miliona. Dakle, rekli ste jasno i glasno da je taj dug iznosio četiristo miliona po tim kriterijumima. A sada se kao ključni rezultat te lokalne gradske vlasti Beograda tvrdi da je taj dug prepolovljen, što znači sa 1.200.000.000, podeljeno na dva, sada je sveden na šeststo miliona. Da li je to smanjenje duga ili razlika od četiristo do šeststo miliona, to bismo mogli da čujemo.

Mislim da je važno govoriti o ovom budžetu ne samo u ovim ciframa koje deluju izuzetno tehnološki i možda i nezanimljivo za ljude u Srbiji, mislim da je važno da to prenesemo na ono što je realni život u Srbiji. Naravno da je izazov budžeta i svake od ovih tabela i iznosa u stvari način na koji može da se

popravi život u Srbiji, način na koji to može da utiče na živote i socijalni status ljudi u Srbiji, to je ono što ljude u Srbiji najviše interesuje.

Da li smo ovim budžetom povećali standard građana i da li smo u ovom periodu, donoseći ove zakone od 2012. godine do danas, donosili zakone koji su povećali standard ljudi u Srbiji? Ne, jer smo doneli, jer ste izglasali, a mi smo bili protiv toga, odluku o privremenom smanjenju plata i penzija. Dakle, plate i penzije u Srbiji su smanjene. Smanjeno je, samim tim, ubeđen sam, i ono što je isto deo povećanja standarda života a to je povećanje standarda usluga, ne samo plata i penzija i finansija, nego i povećanje usluga u zdravstvu, povećanje usluga i u školstvu, povećanje usluga i u javnoj upravi. Tamo gde ste demotivisali ljude, teško je očekivati da će usluga biti kvalitetnija.

To je ono što se direktno odrazilo na standard građana. Siguran sam da je taj standard pao ne samo zbog pada primanja nego i zbog toga što ulazeći svakodnevno u prodavnice vidimo da imamo svakodnevna poskupljenja, to nije teško nikome od nas da primeti.

Kada govorimo o trošenju budućeg standarda, mislim da je podjednako pogubna ili možda još teža odluka bila odluka o zabrani zapošljavanja u Srbiji. Mislim da smo na takav način ugrozili budućnost ozbiljnog dela budućnosti Srbije koji završavajući medicinske fakultete, završavajući fakultete i pripremajući se da služe svojoj državi i kroz javne službe, zašto ne, podižući i javni sektor... Jer, ovoj državi potreban je javni sektor, bez obzira na to što se pravi takva kampanja u kojoj je svako ko radi u javnom sektoru neko ko nije dovoljno efikasan ili nije potreban ovoj državi.

Ali ako stopirate prijem mladih lekara, najboljih studenata sa medicinskog fakulteta u proteklih pet godina, vi ih niste samo poslali u Nemačku, Norvešku ili u razmišljanje gde će otići, pokušati da nađu svoju budućnost i ostvare i plasiraju svoje znanje. Mi smo na takav način napravili rupu u instituciji tako važnoj za zdravlje stanovništva i opstanak ovog stanovništva, jer nema transfera znanja od profesora, prethodnih profesora, ljudi od iskustva, hirurga, doktora specijalista i onih koji mogu da prenesu svoja znanja, a za formiranje vrhunskih stručnjaka u ovoj oblasti potrebno je najmanje desetak godina. Dakle, zbog toga želim da pričamo o životu i načinu na koji se donošenje ovakvih odluka odražava na živote ljudi u Srbiji.

Mislim da neke od odluka i neke od pozicija u ovom budžetu pokazuju važne stvari, a ja ću vam reći zbog čega je važno da se poštuje zakon i u onom delu podnošenja izveštaja, pre usvajanja budžeta, o izvršenju budžeta za

prethodnu godinu. Znam šta ćete reći, i treba reći da ni prethodne vlade nisu podnosile te izveštaje, o tome smo već govorili, i da je poslednji izveštaj podnesen 2003. godine. Svaka čast toj vladi koja je tada bila spremna da podnese izveštaj Narodnoj skupštini o izvršenju budžeta, a sve ove godine nemamo taj izveštaj.

Mi ne možemo potpuno kompetentno da govorimo o budžetu i projekciji budžeta za 2018. godinu ukoliko nemamo taj izveštaj. Evo, dali ste primere na koji način smo došli do toga da je rast BDP-a u ovoj godini projektovan, u stvari izvršiće se na 1,8%; vi kažete, moguće je da će to biti i 2%. A upravo u toj analizi izvršenja kapitalnih investicija je način na koji one mogu da se izvrše u poslednjem kvartalu. Ono što sam ja video iz izvršenja, u prva tri kvartala kapitalne investicije su izvršene sa nekih 77 milijardi. Kažu da je to oko 53% izvršenja u odnosu na plan.

Dakle, sa 50% se realizuju planirane kapitalne investicije koje treba da podstaknu razvoj privrede u Srbiji. Očigledno je da je to nedovoljna realizacija da bismo podstakli na efikasan način. Imamo to u izveštaju, gde je analizu napravila Kancelarija za analizu budžeta.

Ako vidimo šta to znači, na koji način se neefikasno sprovode projekti, a i vi ste govorili o svojim problemima, da nemamo dovoljno efikasnosti niti integrativnosti u institucijama da realizujemo projekte, očigledno da to pravi zastoj i utiče na rast BDP-a. Onda se pitamo, u ovih sedam godina devet milijardi evra većeg javnog duga za prosečan rast BDP-a od 1,66%, a videli smo kako stojimo na toj lestvici u odnosu na druge zemlje, kakvi su to efekti i kakvi su efekti plasmana ulaganja, projekcije budžeta i realizacije i kakva je odgovornost svih vlada koje su bile odgovorne da na takav način podižu kvalitet života u Republici Srbiji.

Šta je još mogući problem u ovom delu, kada smo već kod kapitalnih investicija? To možemo da vidimo i u izveštaju Fiskalnog saveta, i jedno dobronamerno upozorenje, očigledno, a to je da postoji budžetska tendencija koja sve više investicija sprovodi bilateralnim sporazumima, dakle obilaznice oko Beograda, auto-put Preljina–Požega, pruga Novi Sad – Subotica, prerada otpadnih voda i toplovod u Beogradu. Ovakvi sporazumi, koji zaobilaze standardne tenderske procedure, mogu imati skrivene troškove i imaju niži efekat na privredni rast, više se angažuju strane firme, uvozni materijali i drugo. Ovo je iz izveštaja Fiskalnog saveta i njihovih preporuka. Mislím da je važno napraviti analizu kada govorimo o ovome.

Potrebno je pogledati tabelu o kojoj ste vi, čini mi se, nešto rekli, a to je poređenje projekcije PDV-a iz zemlje i projekcije PDV-a iz uvoza. Za ovu godinu je ta projekcija na nivou 75 milijardi PDV-a iz zemlje, a 425 milijardi PDV-a iz uvoza. Dakle, ta struktura nešto govori o stanju naše privrede, to je jasno. Jasno je da su drugačiji prilivi. Znam da možete da mi odgovorite i treba da nam kažete, ali je važno porediti sa tom tendencijom jer je to šestostruko manji priliv ili projekcija priliva za PDV u zemlji u odnosu na PDV iz uvoza.

Ali važno je porediti sa podacima iz prethodne godine. Zna li kakvi su oni bili i kakva je struktura bila tada? Bila je 3:1 ili 3,5:1. Ako se poredi sa prethodnih pet godina, ta struktura je bila odnosa 1:2 ili nešto slično. Ako pogledamo odnos domaće privrede, po tim podacima je očigledno da imamo ozbiljan problem u toj strukturi. Mislim da je to dobrim delom vezano i za ključne izvore za pad BDP-a, a to je neefikasno upravljanje EPS-om, nedovoljna proizvodnja, posebno na početku godine, nedovoljno realizacije u poljoprivredi. Mislim da su to ključni izvori, pre svega, i ova kašnjenja realizacija i nedovoljno kvalitetnog rada u građevinarstvu.

Pošto ističe vreme, mislim da je važno reći i izvesti zaključak šta je zadatak svih nas i na koji način možemo, uz naše predloge, da nekim delom popravimo opšte stanje u našem društvu, pre svega onih koji su najugroženiji. Četrdeset sedam hiljada je prosečna plata u Srbiji. Potrošačka korpa, nova potrošačka korpa je 70.000, 36.000 je minimalna potrošačka korpa, linija siromaštva za četvoročlanu porodicu je 31.500. Dakle, oko 8% stanovništva u Srbiji živi ispod linije siromaštva. Sto hiljada dece žive ispod linije siromaštva; njima fali 4.500 do minimalne potrošačke korpe. Na ceni potrošačke korpe je još nekih 8%, dakle oko 200.000 dece je u velikom izazovu.

Mi smo vam dali neke od predloga. Oni neće rešiti sve probleme, ali neki od amandmana, kao i prošle godine, idu u tom smeru. Evo, tu je ministar prosvete, predložili smo da sa nekih pozicija, subvencija, prenesemo milijardu dinara na dečji i školski standard, da uvedemo besplatne užine svoj deci u školama u Srbiji, da brinemo o toj deci koja su ispod linije siromaštva i onoj deci koja bi makar jedan obrok imala obezbeđen, makar jedan zdrav obrok, u školama.

Mislim da postoji i set drugih amandmana koje smo dali kao Poslanička grupa Demokratske stranke. Treba razgovarati o ovome i treba uzeti u obzir realne živote ljudi u Srbiji, a ne samo makroekonomske pokazatelje na osnovu kojih je projektovan budžet za 2018. godinu.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala, gospodine Ćiriću.
Izvolite, ministar Dušan Vujović.

DUŠAN VUJOVIĆ: Hvala lepo.

Želeo bih da odgovorim, odnosno ponudim neka razmišljanja na teme koje su prethodna dva govornika pokrenula. U velikom broju pitanja koja postavljate, ja ne samo da se slažem, nego sam zabrinut isto kao i vi. Sad, da ne gubim mnogo reči na to koliko se slažemo u mnogim stvarima, apsolutno nema potrebe da tu produbljujemo stvari. Slažemo se oko toga koja je dijagnoza bila, slažemo se oko toga da su te stvari bile neodržive.

Tu bih morao da produbim stvari. Znači, nije naš problem bio samo u tome gde smo bili, nego kojim smo putem išli. Nije problem 45% duga, nego brzina kojom se kretali od dvadeset i nešto posto duga, gde smo bili nakon završetka reprograma Pariskog i Londonskog kluba, brzina kojom smo se spustili odatle na 45% i krenuli to da probijamo. Nije problem bilo to, nego su problem bila obećanja trajnih rashoda u sferi koja je inače vrlo vrlo plemenita, a to je povećavati socijalna davanja, subvencije, plate u javnom sektoru i penzije, bez mogućnosti da se to održi. Namere su tu bile jako dobre, ali, kao što znate iz one fraze – dobre namere mogu da vode pravo u pakao, finansijski i fiskalni pakao se ispoljio kroz to da smo došli do 8,8% deficita tog jula 2014. godine kad sam ja postao vršilac dužnosti.

Od tog momenta dalje mogu samo da vam kažem šta smo mi radili da taj brod zaustavimo sa te putanje i preokrenemo ga. Mogu da komentarišem šta se dešavalo od 2012. do 2014. godine, ali bi to zahtevalo dublju analizu pošto je 2012. došlo do političkih promena i pola godine je prošlo od momenta raspisivanja izbora do momenta formiranja Vlade. Mogu da vam kažem samo sa stanovišta fiskalne strane da je Vlada, kada je preuzela odgovornost, imala rupu u fiskalnoj likvidnosti toliko veliku da je morala odmah da se zaduži oko dve milijarde da bi samo voda bila ispod nivoa usta, figurativno rečeno.

Znači, to što se dogodilo 2012. godine je jedna inercija koja nije mogla uopšte da se preokrene. Godina 2013. skoro je u celini potrošena na to da se preokrene politička strana procesa. Ovde postoje kolege koje to mogu mnogo detaljnije i bolje da objasne. Bilo je važno, prvo, politički brod skrenuti sa hridina raspada razgovora sa Evropom i vratiti to natrag. Dvadesetog januara 2014. godine potpisali smo ključni dokument i tog momenta, ni dan kasnije, krenuo je razgovor o tome kako da se ekonomski proces vrati u te tokove.

Ovo je interpretacija jednog ekonomiste. Ovde postoje ljudi koji to preciznije znaju i pravno, institucionalno, ali tog momenta je krenuo razgovor o tome gde plovi naš fiskalni, ekonomski brod. Tada, koliko se sećam, glavna poruka kampanje koja je završila izborima 16. marta 2014. godine, bila je – moramo da vratimo ekonomiju natrag na održivu putanju. Ne moram da znam više detalja, to je ključno. Tada smo prvi put dobili mandat birača da se, kada smo obezbedili prepoznavanje vraćanja na put evropskih integracija, pozabavimo time da brod koji se nalazi u opasnom stanju vratimo u ravnotežu.

Uz još jednu zadržku – mi smo 27. aprila 2014. godine izabrani u ovoj skupštini a petnaest dana kasnije smo imali vanrednu situaciju u Srbiji, gde se sve razdvajalo, da nije moglo da se dođe od tačke A do tačke B, gde smo morali da radimo nešto što sada obezbeđujemo ovim kreditom za elementarne nepogode. Našli smo se u situaciji da zavisimo od pomoći, dobre volje drugih da bismo preživeli. Svi su bili angažovani samo na preživljavanju. Jula meseca smo prvi put digli glavu i krenuli da se bavimo reformama.

Prema tome, za mene je jako važno... Možemo da kažemo da se dogodilo to i to, u terminima para; ja mogu da vam kažem da, jednostavno, ako ste 2014. godine imali deficit od preko 250 milijardi, onda nemojte da se čudite što je dve milijarde porastao dug naredne godine, pošto je to minimum da pokrijete samo rupu u budžetu. Kada to podvučete, onda ćete dobiti potpuno drugačiju sliku o kojoj sam ja pričao o nivou duga.

Sada da vam kažem drugu stvar. Ja se sa vama slažem, zabrinut sam isto kao i vi, ali moram profesionalno i kao čovek da vam kažem da vaša ponuđena rešenja nisu ni koherentna, ni izvodljiva, nisu međusobno konzistentna. Ovo što vam mi nudimo je težak put, ali je prav put do izlaska. Nema tu ni foliranja, ni muvanja, ni krađe, ni pozajmljivanja. Ovde postoji put na kom smo već tri godine i pokazujemo da je to pravi put. Ovo smo mi ostvarili i Fond nam samo tu pomaže; bez nas, ovo se ne bi ostvarilo.

Slažem se sa vama da su svi ovi problemi ostali. Znači, potpuno se slažem da su subvencije naš problem, ali subvencije, kao što sam govorio u uvodnom izlaganju, imaju tri kategorije. Jedne su prave investicije sakrivene pod subvencijama. Učešće u ruskom kreditu je investicija, samo se zove subvencija zbog nekih naših pravnih i drugih ograničenja. Znači, mi prebacimo pare Železnici, Železnica plati u kreditu – pa to smo mi platili defakto. Železnica bi trebalo da vrati državi tu infrastrukturu pošto Železnica to radi u ime i za račun države, onaj deo koji se zove infrastruktura. Znači, neko je napravio ranije

aranžmane koji su komplikovani i zato nam... Ako se tamo nalazi devet milijardi u prošlogodišnjem budžetu, pa, to su investicije. To nije nikakva subvencija, da se razumemo.

Isto tako, pretpostavljajući da ljudi rade dobro svoj posao, ono što dajemo za stimulaciju regionalnog razvoja i nova radna mesta takođe su investicije. Da li to može bolje? Sigurno da može. Ovde svi ljudi znaju da svaka stvar može da bude bolja, ali to nisu subvencije koje podržavaju stare stvari. To su subvencije koje su usmerene na otvaranje novih radnih mesta, na budućnost.

Imamo u onim delovima, kolega Nedimović se time bavi svakodnevno, kako da stare klasične subvencije, one u poljoprivredi, restrukturiramo da one održavaju noviji pristup tome, da pređemo sa subvencija čija je namera bila da se obezbedi minimalna količina pšenice i žita u zemlji od dvadeset pet miliona stanovnika na subvencije koje će stvarati osnovu za razvoj moderne, efikasne poljoprivrede, a da onaj deo koji se odnosi na socijalu, stara domaćinstva i ostalo možda bolje kanališemo preko Ministarstva rada, a ne preko Ministarstva poljoprivrede. Taj problem postoji, niko ga ne negira, ali nije dobro da se zavaravamo da time podržavamo modernu poljoprivredu. Time pomažemo ljudima da prežive sa starom tehnologijom u starim uslovima. To su različite stvari. Svaka stvar ima svoje i najbolje bi bilo da o svemu tome razmišljamo trezveno.

Tu prestaje naše slaganje.

Pitanje je šta može da se uradi u jednoj godini preko noći. Mi smo u onom delu u kome smo imali mandat uradili mnogo. Samo da pogledate smanjenje kamata sa 138 milijardi prethodne godine na 133, pa na 117. Samo to smanjenje kamata, to je ono što nam svet priznaje kao rezultat reforme. To nismo mi uštedeli. To je ono što nam svet kaže – pošto ste bolji i odgovorniji, manje ćete plaćati svoje dugove.

Svako refinansiranje od milijardu evra dopunski štedi šezdeset miliona evra na godišnjem nivou. To je način da mi refinansiranjem polovine od te dvadeset četiri milijarde smanjimo još za petsto-šeststo miliona trošak kamata. Polovina onoga što sada imamo. Znači, 117 milijardi dinara, to je milijarda evra, malo manje. Mi to možemo da prepolovimo ako nastavimo ovako dobro da upravljamo.

Samo da dodam još nešto. Ma koliko strašno zvuče podaci koje ste naveli, mi to prihvatamo i moramo da završimo, da to dovedemo do cilja.

Što se tiče penzija, to se mnogo puta pominje. I to je popularno politički, ali moram da vam kažem nekoliko otrežnjujućih činjenica. Da nismo nasledili situaciju takvu kakvu smo nasledili i da dijagnoza nije govorila da su penzije i plate u javnom sektoru neodržive, mi smo najverovatnije mogli da podržimo iluziju koju vi podržavate, a to je socijala, moguće su reforme bez promena. To nije moguće. Nudim samo jedan argument, to je politički vrlo nepopularno. Racio je preovladao i zato se prihvata program u kome postoji žrtva da bi se nešto ostvarilo. Svako ima neke svoje teške momente u istoriji i ako ih preživi i to dobro uradi, onda se time u stvari možda diči. Mi se sada nalazimo na takvom mestu.

Ne razumem vaš pokušaj da kažemo kako smo mogli da ugasimo sva preduzeća u Agenciji za privatizaciju preko noći i time uštedimo nešto. Ne bismo ništa postigli. Kako smo mogli da prekinemo sve subvencije, sva davanja koja smo imali? Nikako preko noći. Prvo smo uveli red tamo gde možemo. Prvo smo sprečili ona mesta gde su se pare odlivale bez ikakvog rezona. Znači, ostavili smo subvencije koje su kapitalne, a ukinuli subvencije koje su bile direktno bacanje para. To su bile garancije za likvidnost.

Prema tome, ono što nam vi navodite, sa pravom, da mnogo para imamo u efektivnim garancijama, to je tačno, ali je to posledica garancija koje su izdate pre četiri-pet godina, koje su davane znajući da će morati da se aktiviraju. To smo svesno radili da bi se održavao socijalni mir, da bi se održavala radna mesta dok se te firme nisu restrukturirale.

Idemo dalje. Što se tiče penzija, samo ću vam navesti krupne podatke. Vi posmatrate tu stvar i svako ima pravo da posmatra sa svog stanovišta, a ja posmatram sa makroekonomskog stanovišta. Godine 2014. penzijski fond isplatio je 508 milijardi; 2015. godine, posle ovog smanjenja, isplatio je 490 milijardi; naredne godine 494, pa 498, a mi planiramo ove godine posle ovog povećanja od 5% da to vratimo na 527 milijardi. Znači, to će biti skoro dvadeset milijardi više nego što je bilo 2014. godine. To je samo globalna slika.

Koliko su u tome dali građani Srbije koji nisu penzioneri? Subvencija je bila bukvalno 50% penzijskog fonda. Znači, ta subvencija je bila najveća subvencija u državi Srbiji. Transferi su bili 251 milijarda iz budžeta Srbije penzijskom fondu, pa se to spustilo na 211 2015. godine, pa na 205 2016. godine, pa na 178 do sada ove godine, odnosno 185 naredne godine. Znači, mi planiramo da penzijski fond bude manje zavisian od transfera iz budžeta a da uspeva da povećava penzije.

Neki ljudi su imali i danas sa ovim povećanjem imaju veće penzije nego ikada, a neki imaju manje penzije. To je pitanje politike, a nije pitanje makroekonomije. Makroekonomski je za nas jednostavno da izračunamo ukupnu svotu. Kako se to raspodeljuje i preraspodeljuje je pitanje odluke cele Vlade, i to je pitanje ove skupštine. Ovi zakoni nisu zakoni Vlade, ovo su zakoni koje je usvojila Skupština. Prema tome, Skupština može da ih donese i da ih menja. Mi nismo oročili te zakone zato što smo znali da postoji mnogo elemenata neizvesnosti i hteli smo da vidimo kako se to realizuje da bismo mogli da idemo napred.

Danas su se stvorili uslovi da sve ono što vi tražite, da se nastavi sa socijalom, koju mi održavamo na vrlo visokom nivou, da se nastavi sa socijalnom državom, razvojnim budžetom i svim onim stvarima koje želimo da vidimo, otvaranje novih radnih mesta, ali danas za to imamo realne uslove. Pre tri i po godine nismo imali realne uslove, tada nam je glavni prioritet bio da sprečimo bankrot. Imali smo 78 dana po stepenu odlivanja sredstava fiskalne likvidnosti. Imali smo 78 dana, izračunato je to, „Blumberg“ je to objavio, do bankrota.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima prof. dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Da vam odgovorim na nekoliko vaših paušalnih ocena o stanju u građevinarstvu, posebno o strateškim bilateralnim sporazumima koje Republika Srbija ima bilo sa Narodnom Republikom Kinom, bilo sa Ruskom Federacijom, bilo sa Turskom ili nekim drugim državama.

Pošto ste rekli kako je nedovoljno kvalitetan rad u građevini, kako ne rade uopšte domaće kompanije, kako to dalje znači da se koristi tuđa oprema a ništa iz Srbije, to su reči koje ste rekli, sada nekoliko važnih informacija.

Prvo, strateški dugoročni sporazumi napravljeni su 2008. i 2009. godine. Upravo su pravili predsednici tadašnjih vaših stranaka, od Tadića pa do drugih. Sada je moja dilema bila, dok sam razmišljala kako da vam odgovorim, da li ste vi ljuti zbog toga što imamo te sporazume, što ste ih vi potpisivali, ili vam ne odgovara to što ih niste realizovali. Dakle, ova vlada ih i te kako realizuje zbog toga što upravo tim sporazumima... Iskreno, zahvalna sam što ste te sporazume pravili zbog toga što sada u svim infrastrukturnim projektima koje radimo sa zemljama, bilo da je u pitanju Kina (najviše i pre svega sa Kinom) ili Ruska Federacija, minimum učešća lokalnih kompanija, domaćih srpskih kompanija je

50%. Kada govorimo o ruskom kreditu, to je čak 80%. Sve što može da se koristi iz Srbije, koristi se.

Pruga koja je rehabilitovana posle četrdeset godina Resnik–Valjevo, 77 km, na toj pruži su radile domaće kompanije. Glavni izvođač je ruska kompanija. Radile su domaće kompanije, 80% je domaćih kompanija koje su radile. Sve je proizvedeno u Srbiji. Jedan deo šina se uvezao jer ga nije bilo ovde. To se odnosi i na prugu Beograd–Budimpešta, gde će 50% biti domaće kompanije. Sve što možemo u našoj zemlji da proizvedemo, koristiće se iz naše zemlje. To se odnosi i na obilaznicu koju radimo i koju ste pomenuli.

To se ne odnosi, između ostalog, na Koridor 10, gde su svi izvođači birani na tenderu iz kredita Svetske banke, Evropske investicione banke ili IBRD, gde su poslove dobijale druge strane kompanije, koje su u najmanjem i najnižem procentu angažovale domaće kompanije. Da budemo potpuno otvoreni i iskreni, to danas tako izgleda.

S druge strane, vrednost investicija danas u Srbiji je, samo u saobraćajnoj infrastrukturi, preko dvanaest milijardi evra, one se realizuju i to je razlika u odnosu na neki prethodni period. Volela bih da se to ne meša, zato što tamo gde možemo da angažujemo domaće kompanije mi to zaista radimo ovih godina. Čini mi se da te naše domaće kompanije danas izgledaju potpuno drugačije u odnosu na period od pre četiri ili pet godina jer su na neki način one glavni nosioci poslova. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, potpredsednice Mihajlović.

Dopunu ima ministar finansija dr Dušan Vujović.

Izvolite.

DUŠAN VUJOVIĆ: Samo kratku dopunu. Pošto je postavljeno pitanje PDV-a, zaboravio sam da kažem tačne cifre. Znači, pitanje je legitimno – zašto su cifre koje imamo u budžetu tzv. neto domaćeg povraćaja PDV-a takve kakve jesu? Biće vam jasno ako vam pročitam bruto povraćaj i neto: 2014. godine bruto domaći PDV je bio 252 milijarde pa 260 naredne, pa 284, pa 277 za prvih jedanaest meseci ove godine. Povraćaji su se kretali: 141, 163, 171, 205. Neto PDV koji se pojavljuje u našim tabelama, pošto je takva metodologija, jeste 111, 97, 113, 72 do sada, to je cifra koju vidite u budžetu.

Od čega ona zavisi? Bruto domaći PDV zavisi od naplate na domaćem tržištu, a neto zavisi od bruto minus povraćaj, koji zavisi pre svega od izvoza. Kad vam je izvoz dobar i kada bolje vraćate, onda vam izgleda lošije taj neto domaći PDV, zato što je on razlika te dve stvari.

Prema tome, to što je on lošiji u tim ciframa koje ste videli... Pitanje je legitimno, potpuno se slažem, ali objašnjenje je jako jednostavno. Ja sam, u stvari, molio kolege da to stavimo, da bude jasno svima, a oni kažu – metodologija traži da se piše neto domaći PDV. Eto, to je objašnjenje. Mi u našim izveštajima dobijamo stalno te cifre i može da zbunjuje. Mi u dnevnim izveštajima o izvršenju budžeta dobijamo bruto domaći PDV, a ne neto. Ovaj neto je, znači, razlika te dve stvari.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Vujoviću.

Reč ima ministar dr Zlatibor Lončar.

Izvolite.

ZLATIBOR LONČAR: Morao sam da se javim zbog ozbiljnih tvrdnji koje su iznete. Rekli ste da je zabranjeno zapošljavanje u zdravstvu i da ulazimo u jedan problem, kako ste rekli, da su ugroženi životi ljudi. Činjenice su sledeće: 2014. godine zaposlene su 5.993 osobe, odnosno zdravstvena radnika – od toga 2.130 lekara, 657 njih sa višom školom, 2.944 medicinske sestre i tehničara sa srednjom školom i njih 262 sa nižom školom – za razliku, ako se ne sećate, od perioda koji smo zatekli, kada je bilo zabrane davanja specijalizacija i nemogućnost odlaska na specijalizacije jer ste morali da idete dve godine da odradite neki tzv. staž.

Svi ovi ljudi danas rade i svi su zaposleni na konkursu, krajnje transparentno, za razliku od prethodnog perioda koji smo zatekli, kada smo u zdravstvenim ustanovama i apotekama imali više vozača, fitnes trenera i svih drugih, osim zdravstvenih radnika. Ne da nisu zapošljavani na konkursu, nije mogao da bude takav konkurs.

Dato je preko 6.000 specijalizacija od 2014. godine.

Ovo su činjenice, zbog građana Srbije. Ali mislim da je sreća da građani Srbije veruju sebi i onome što vide, a ne nekome drugome.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, dr Lončar.

Pravo na repliku, Goran Ćirić.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Koliko minuta imam za repliku pošto je bilo odgovora od četiri ministra?

PRESEDAVAJUĆI: Imate dva minuta, nažalost. Po Poslovniku.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Ministar Vujović kaže – nikada veće penzije u Srbiji. Mislim da je teško prihvatiti takvu argumentaciju. Ako je razlog za smanjenje

plata i penzija 2014. godine bio taj veliki krizni momenat javnog duga, pošto te krize više nemamo, zbog čega onda ne vratimo i budemo najpravedniji, da jednostavno ukinemo Zakon o privremenom smanjenju plata i penzija, nego selektivno donosimo zakon kojim pojedinim sektorima podižemo pet posto, nekima deset posto, a neki su ostali van tog opsega, nemaju nikakvo povećanje, kao što je RFZO. Radnici RFZO-a neće imati povećanje, imaće nula posto ukoliko se nešto ne izmeni ovim predlogom budžeta.

Govorili ste o kapitalnim investicijama i niste mi potvrdili i odgovorili o izvršenju – 53% izvršenja. Jasno je da u ovom budžetu, a to možemo da vidimo poredeći podatke, imamo najlošije izvršenje ovogodišnjeg budžeta na pozicijama infrastrukture, poljoprivrede i kašnjenje povraćaja PDV-a. Dug je preko 36 milijardi dinara za PDV.

Kada govorimo o zdravstvu, najbolje da pitamo sve ljude koji imaju potrebe, svakog od nas koji uđe u zdravstvenu ustanovu, i koji imaju prijatelje. Prvo, ne znam da li možemo da budemo imuni prema tome da veliki broj specijalista odlazi van zemlje, od hirurga, radiologa i mnogih drugih specijalista, koji traže mogućnosti u drugim zemljama, Kuvajtu, Kataru, Nemačkoj, Norveškoj. Mislim da smo svesni toga da taj kontinuitet u zdravstvu gubimo. Mislim da to treba da brine i ministra zdravlja, onako kako brine i pacijente u Srbiji.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Ćiriću.

Za reč se javila prof. dr Zorana Mihajlović.

Izvolite.

ZORANA MIHAJLOVIĆ: Da ne bude zabune oko tih kapitalnih investicija, dakle, stepen izvršenja budžeta Ministarstva saobraćaja, građevinarstva i infrastrukture trenutno je 78%. Nalazimo se tek na početku decembra. Najveća plaćanja svake godine, i prošle i pretpošle, upravo su u decembru; svake godine Ministarstvo ima 97-98% efikasnost realizacije kapitalnih rashoda. Dakle, kapitalnih rashoda. To će moći da se vidi, verujem, koliko na kraju decembra.

Druga važna stvar, o tim kapitalnim investicijama, na kraju krajeva, mislim da nam najbolje govore brojke (recimo, broj gradilišta) ali i ono što smo napravili. Nikada se u Srbiji nije više gradilo, pogotovo kada govorimo o saobraćajnoj infrastrukturi. Broj gradilišta – generalno, sa 500 gradilišta 2013. godine negde u avgustu došli smo na 21.000 gradilišta. To su podaci koje ne daje samo Statistika nego su to podaci koje daju međunarodne organizacije.

Prema tome, stotine kilometara auto-puteva, rekonstruisane mreže, železničke ili putne, govore u prilog tome da što se tiče kapitalnih investicija nije slučajno što smo se opredelili da za 2018. godinu imamo povećan budžet. Kada govorimo o ministarstvu koje ja trenutno vodim, to je negde blizu pet milijardi dinara. Sve što je moglo da se pokrene, odnosno sve što nije bilo pokrenuto pre četiri godine, danas se radi i danas imate gradilišta koja su aktivna, čak i u ovom trenutku. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, potpredsednice Mihajlović.

Reč ima ministar poljoprivrede Nedimović.

Izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovane kolege poslanici, hteo bih nekoliko stvari da kažem pre svega zbog javnosti.

Malopre je jedna tvrdnja bila vezana za lošiji procenat realizacije budžeta u sektoru poljoprivrede. Procenat izvršenja u Ministarstvu poljoprivrede zaključno sa 1. decembrom jeste 76%. Ono što će se desiti u decembru je zbog same tehnologije puštanja subvencija i procenat realizacije ovog ministarstva biće oko 95-96%.

Gde trenutno imamo problem? Problem imamo u transferisanim sredstvima prema lokalnim samoupravama u pogledu izvršenja onih projekata koji se tiču uređenja voda i uređenja poljoprivrednog zemljišta. Tu imamo problem pre svega zbog načina na koji ta sredstava alociramo. Malopre je ministar Vujović govorio o tome. Ako bismo išli na klasičan sistem, da Ministarstvo raspisuje sve te investicije, onda biste nas optužili za centralizaciju. Kada ta sredstva transferišete, onda to predstavlja neku vrstu subvencija i ona se ne knjiže kao investicije. Tu imamo jedan od osnovnih problema.

Očekujem da ćemo i tu stvar razrešiti u ovom mesecu, ali šta se namerava ovim budžetom za sledeću godinu? Postojeće poseban sektor u okviru Ministarstva koji će biti formiran i baviće se razvojem investicija kako bismo predupredili ovakve stvari, kako bismo mogli da imamo kvalitetan kontrolni mehanizam i kako bismo na taj način potpuno direktno povećali udeo investicija u poljoprivredu u okviru ukupnih investicija države. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Nedimoviću.

Reč ima narodni poslanik Saša Radulović.

Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Hvala.

Nije trebalo ovako da rasparčate diskusiju, bilo bi mnogo bolje da ste odgovarali direktno, lakša bi diskusija bila. Ovako, dva izlaganja ste čuli, ne zna se na koga se odnosi kad ministar govori.

Ovo što je rekao ministar Vujović, naravno da su problemi veliki, ja sam bio suočen sa njima 2013. godine od 2. septembra, kada sam pokušao da uvedem red u ta javna preduzeća. Praktično, razlog zbog koga sam podneo ostavku u januaru 2014. godine je odsustvo bilo kakve političke volje da se to i uradi. Tako da jako dobro znam kako izgledaju finansije i kako se to radi unutar tih preduzeća.

Ono što je glavna poruka koju sam pokušao da pošaljem ovde jeste da se na tom planu ništa ne radi. Kada govorimo o platama i penzijama, one su smanjene da bi moglo da opstane sve ono što postoji u tim javnim preduzećima gde red nije uveden.

Za društvena preduzeća u restrukturiranju ista stvar – praktično, mi smo pokušali da ih spasemo kroz lične karte, a na kraju se desilo da su lične karte povučene i većina tih preduzeća pozatvarana. Trošak ogroman. Znači, velike greške su pravljene.

Kad govorimo o platama i penzijama, ako mi Železara pravi gubitke od 270.000.000 evra, ako mi je „Er Srbija“ napravila gubitke od 150.000.000 evra, onda ne mogu da govorim o tome kako je potrebno smanjiti penzije, zato što postoji drugo mesto gde je ušteda moguća.

Ono što hoću da kažem, još jednom – štedelo se na građanima i na privredi, a ne tamo gde je trebalo da se štedi. To kao posledicu ima izuzetno niske stope privrednog rasta. Ovo nije vaša krivica, naravno, vi ste sa stanovišta finansija, makroekonomski gledano, radili ono što ste mogli da radite. Praktično, problem je cele Vlade, koja ima jako loš put i vodi lošu ekonomsku politiku.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima Aleksandra Tomić.

Izvolite.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažene dame i gospodo, poštovani ministri, imali smo danas prilike da čujemo da je najveći greh, u stvari, to što je budžet došao na vreme u Skupštinu Srbije, s obzirom na to da je 2011. godine za 2012. godinu usvajan 29. decembra; 2010. godine 28. decembra, godinu dana pre, a za 2009. godinu takođe 28. decembra. To je tad bilo normalno, a sada kada je po Poslovniku, kada je ušao

30. novembra i biće izglasan po Poslovniku do 15. decembra u tekućoj godini, to nije dobro.

Kao što nije dobro da je javni dug iznad 45% u vreme kada imamo probleme koje smo nasledili, a to je stopa nezaposlenosti od 26%, dvesta hiljada otpuštenih ljudi iz javnog sektora, sto hiljada ljudi u firmama u restrukturiranju. To nikada nije postojalo, ali je izmišljen pravni model onih firmi koje su privatizovane, pokupljeno sve što je najbolje iz tih firmi pa vraćeno državi. Bilo je nekih ljudi koji su radili, a imalo ih je sto hiljada, i primali neke plate od sto evra mesečno.

Bile su na tapetu ispred Evropske unije dvadeset četiri sporne privatizacije u Srbiji. Srbija se nalazila na 91. mestu na Duing biznis listi, građevinske dozvole su se u proseku izdavale za dvesta dana. Zatim, postojalo je milion i po bespravno sagrađenih objekata u Srbiji. Borba protiv korupcije je bila na najmanjem mogućem nivou, tako da su javne nabavke bile u funkciji tajkuna i budžeti Republike Srbije su pravljeni na osnovu mišljenja tajkuna, koji su finansirali to i imali poslove isključivo na taj način koncipirane.

Ono što je ostalo je 558 firmi u stečaju i privatizaciji. Ono što smo dobili kao oni koji isporučuju račun nakon svoje političke vladavine je 1,4 milijarde evra godišnje kamate na kredite koje su povlačili, dvadeset milijardi dinara dugovanja po sudskim rešenjima za vojne penzionere koji su oštećeni na osnovu odluke tadašnjeg ministra odbrane i 750 miliona evra godišnje za firme u restrukturiranju kao određena dugovanja.

E sad, sa svim tim u 2012. godini dobijate deficit od 56%, a tek treba da vam dospevaju određena dugovanja, sa kojima se susrećete u 2013. godini, kao što vam je ministar finansija objasnio, koliko je to iznosilo, kakva je to rupa bila. I, trebalo je isplatiti penzije i sva socijalna davanja na koja ste obavezni kao država. A onda dolazite u situaciju da neki međunarodni eksperti u svojim izveštajima kažu da je Srbija pred bankrotom zbog toga što je ostalo svega 84 miliona evra u budžetu za dospele obaveze.

Znači, sa tim je politički establišment koji nam sada drži lekcije o tome kako nedovoljno radimo, kako imamo suviše veliki javni dug, kako jednostavno imamo danas prilike da imamo viška u budžetu, kako smo savladali deficit i zaustavili negativan rast, odnosno pretvorili u pozitivan rast privredu i privredne aktivnosti... Govore o tome kako oni koji su preuzeli odgovornost za vođenje države, sa ovakvim rezultatima prethodnika, ne rade dovoljno svoj posao.

Kao što vidite prema ovim rezultatima, došlo je vreme da posle tri godine najtežih mera štednje, sa kojima su gospodin Vučić i SNS izašli pred svoje birače i rekli istinu o stanju ne samo kase u budžetu nego i stanju u državi... Godine 2014. dobila je mandat od građana Srbije da nešto uradi, da sredi situaciju u državi, jer ukoliko nije sposobna da to uradi, doći će neko drugi, neka druga politička većina i uradiće taj posao. Zbog toga je bilo potrebe da krajnje otvoreno i iskreno razgovarate sa građanima i pitate ih da li su za put u budućnost ili su za ekonomski kolaps, da se i dalje uljuljkavaju u obećanjima onih koji su do 2012. godine ostavili Srbiju u ovakvoj situaciji.

Godine 2014. je započeo, praktično, aranžman sa MMF-om, započeo je set ekonomskih reformi i fiskalne konsolidacije. U ovoj skupštini je doneseno preko trista zakona koji se odnose na ekonomske reforme i preko trista akata koji se odnose na fiskalnu konsolidaciju. Danas imamo rezultate i imamo čime da se pohvalimo, a pre svega da čestitamo građanima Srbije da su zaista dobro procenili kada su na izborima dali podršku Aleksandru Vučiću i Srpskoj naprednoj stranci.

Naravno da to ništa ne bi moglo da se ostvari da nije bilo zaista odgovorne monetarne politike Narodne banke Srbije, koja je pomogla da se čitav set ovakvih reformi i fiskalne konsolidacije sprovede.

Kada se govori o javnom dugu do 2012. godine, kažu neki zli jezici da je Srbija od 2000. do 2012. godine živela od velikih donacija i od toga što je kurs, koji se u tih dvanaest godina kretao između 60 i 123 dinara, išao u prilog tome da se smanjuje javni dug, išao u prilog tome da su pojedinci postali bogataši preko noći i da su njihove firme praktično postale glavni finansijeri Republike Srbije. Tako je Srbija izgledala do trenutka kada se Demokratska stranka nije podelila u nekih pet frakcija i otišla u istorijsku prošlost, kada je Srpska napredna stranka došla da sređuje sve ono što su oni do tada radili.

Od 2012. godine do danas imamo prilike da vidimo da su pokrenuta velika gradilišta, veliki infrastrukturni projekti. Ali, trebalo je stvoriti uslove. Na kraju krajeva, ministar finansija i celo Ministarstvo zaduženi su da svojim znanjem i iskustvom na određeni način u Vladi svoju neku politiku i smernice daju ministarstvima, kako da ostvare uštede u postojećem budžetu i taj višak sa kojim će doći do određenog povećanja plata i penzija ali i do mogućnosti da se određeni projekti realizuju.

Mi sada po prvi put sa ovim budžetom imamo mogućnost stvaranja programskog budžeta. To znači da planirate svoje finansije, da planirate

realizaciju projekata, da planirate da ćete zaista isplatiti te plate i penzije, bez straha da para neće biti.

Ovo sada pokušavam da uprostim da bi svaki građanin shvatio zašto je važno da će ovaj budžet Srbije, po prvi put posle 2005. godine, imati ovakve rezultate, planiran na minimalan, ekstremno minimalan deficit, a da ćemo završiti i ovu godinu sa suficitom (znači, više će prihodovati budžet nego što će rashodovati) i da sledeće godine očekujemo takve rezultate.

Ono što treba reći, to je da smo na Odboru za finansije imali prilike čujemo raspravu od strane Fiskalnog saveta, koji je izneo neka svoja mišljenja, krajnje stručno, ali treba reći građanima Srbije šta je Fiskalni savet rekao i zašto Ministarstvo finansija u nekim stvarima nije izašlo u susret Fiskalnom savetu. Fiskalni savet je rekao da postoji 5% mogućnosti povećanja plata i penzija. Rekao je da oni ne vide mogućnost da to treba povećati na ovaj način, već ići na povećanje 2,5% na neto i ono resto na bruto. To znači da bi u nominalnom povećanju duplo manje bilo povećanje kod svakog penzionera i svakog pripadnika javne uprave. Drugo, bili su protiv povećanja plata i penzija zaposlenih u javnoj upravi. To treba reći otvoreno građanima Srbije.

Ono na čemu je još Fiskalni savet insistirao, to je da se oslobađanje od poreza kod firmi koje se prvi put otvaraju, kod zaposlenih, što je jedna stimulatívna mera za otvaranje novih radnih mesta i novih preduzeća, predstavlja kao mogućnost manipulacije, odnosno pranja para od strane velikih firmi. Naravno, niko nije imao ideju uopšte da postoji mogućnost za to. Ministarstvo privrede, NALED i sva poslovna udruženja su to godinama tražili i ta mera je postojala pre 2008. godine. Ali s obzirom na to da sada imamo mnogo manipulacija, očito da postoji rezerva, sa kojom je, na kraju krajeva, Ministarstvo u razgovoru sa Fiskalnim savetom spremno da ograniči taj broj i nivo davanja u smislu broja plata na godišnjem nivou.

Tako da koncept konstruktívne diskusije između Fiskalnog saveta, poslanika u Odboru za finansije i Ministarstva finansija postoji. Nije da Ministarstvo i Vlada neće da čuju odluke Fiskalnog saveta, ali oni koji čitaju izveštaje Fiskalnog saveta moraju da čitaju od početka do kraja, ne možete da uzmete samo ono što se vama dopada a ono drugo što vam se ne dopada da prećutite.

Zašto ovo govorim? Zato što je taj Fiskalni savet u junu mesecu uradio studiju „Lokalne javne finansije – problemi, rizici i preporuke“ i rekao za Beograd da su u prošlosti sredstva za javne investicije obezbeđivana

zaduživanjem, isključivo zaduživanjem i da su ona potpuno bila iscrpljena, da je investicija Beograda u periodu od 2008. do 2012. godine iznosila preko dvesta miliona evra i da je došlo do neodrživog ekonomskog načina funkcionisanja Grada Beograda, da je dug Beograda zato porastao na oko 60 miliona evra na kraju 2008. godine, a na 410 miliona evra na kraju 2013. godine.

Prema tome, kada smo pričali o javnom dugu i opštem dugu, u javnosti se želi da se potpuno zameni terminološka teza koliki je dug Beograda bio 2012. godine a koliki 2013. godine. Godine 2012, nemojte da zaboravite, gradonačelnik je bio gospodin Đilas. Završni račun je radio gospodin Đilas, koji je isključivo prikazao svoje zaduživanje u odnosu na međunarodne institucije po svojim kreditima. Oni jesu četiristo miliona. Ali u 2013. godini, kada dolazi do ekonomskog kolapsa, gospodin Đilas gubi skupštinsku većinu jer i sami odbornici shvataju da se grad vodi na krajnje neefikasan, neodrživ ekonomski način i da će doći do bankrota u Gradu Beogradu. Preuzima ga privremeno veće na čelu sa gospodinom Sinišom Malim.

Dana 31. 12. 2013. godine dolazite u situaciju da vam pristižu sva dugovanja. Znači, mi govorimo o ukupnim dugovanjima na kraju 2013. godine, a ne govorimo o javnom dugu. Ta zamena teza želi da minimizira, u stvari, sve dugove onih koji su to pravili do 2012. godine. Dug na dan 31. 12. 2013. godine je 1.118.716.459 dinara. Šta ulazi u taj dug, u strukturu ovog duga? Ulazi 662.000.000 – ukupne obaveze po kreditima za projektovane kamate do kraja otplatnog perioda, obaveze gradskih opština Beograda – 18.241.000, obaveze javnih komunalnih preduzeća i javnih preduzeća u gradu Beogradu – 336.967.000 i dospеле neizmirene obaveze i nepokrivene budžetom, po pedeset miliona za socijalno ugrožene kategorije. E, to je rezultat rada tzv. vrlo uspešne gradske vlade gospodina Đilasa do 2013. godine. Stanje duga Grada Beograda, na čelu sa Sinišom Malim, 15. 9. 2017. godine, znači ove godine, jeste 547.792.000 dinara.

Kada govorimo o kapitalnim investicijama za Grad Beograd, one su u ovom trenutku, u 2017. godini, blizu dvadeset milijardi dinara, a za sledeću godinu dvadeset tri milijarde dinara.

Trebalo je sa velikim uspehom i velikom snagom organizovati Gradsku upravu, svakodnevni život grada Beograda, otplatiti deo svih ovih dugovanja, namiriti sve poverioce i dužnike u lokalnim samoupravama, javnim preduzećima, u socijalnim kategorijama i voditi normalan život u gradu Beogradu, koji je

počeo da se širi. Danas imate 1.200 gradilišta, imate izdatih građevinskih dozvola do kraja 2017. godine za milion kvadrata koji treba da se grade.

Znači, govorimo o gradu Beogradu kao jednoj metropoli koja se razvija i u koju svi vole da dođu. Na kraju krajeva, to pokazuju rezultati turista čija je omiljena destinacija tzv. „beogradski vikend siti“. Ono što treba reći, to je da je prihod koji Grad Beograd ostvaruje od turizma svake godine sve veći i njihov porast kreće se preko 12% permanentno. To je ono što otvara nova radna mesta, to je ono što daje mogućnost da se mladi ljudi ovde zapošljavaju.

Pogledajte rezultate o zapošljavanju. U ovoj godini, pri kraju godine, prvi put imamo manje od 100.000 nezaposlenih. U ovom trenutku imamo 89.000 nezaposlenih u gradu Beogradu, 66.000 ljudi koji su nezaposleni u ovoj godini je našlo posao. Zapošljavanje je išlo ovim tokom: 2013. godine u Beogradu je bilo 108.700 nezaposlenih, da bi sada, u avgustu 2017. godine, to palo na 89.000. Prema tome, ono što pokazuju konkretni rezultati jeste da se nezaposlenost smanjuje i da zaista ide u onom smeru ka 11%, prepolovljeno u odnosu na 2012. godinu.

Republički budžet, naravno, obuhvata i budžet Grada Beograda; svi budžeti lokalnih samouprava obuhvaćeni su republičkim budžetom. Ono što je važno reći jeste da su 54 milijarde date za projekte. Subvencije koje iznose 87,6 milijardi dinara pokazuju da te subvencije idu u pravcu investiranja. Ali nemojte da zaboravite da sve ono što zovemo subvencijama, kao podrška određenim javnim preduzećima bez kojih jednostavno ne može da funkcioniše država, u trenutcima kada budemo zauzeli mesto kao punopravna članica EU nećemo moći više da koristimo.

Prema tome, sada je šansa, dok smo u procesu evropskih integracija, da sva ova ulaganja iz budžeta idu u investicije, a da socijalno odgovornom politikom pokrивamo sva naša davanja koja su potreba neproizvodnih zanimanja, a to su obrazovanje, nauka, kultura i zdravstvo. Znači, ne mogu oni da idu tolikim stepenom rasta dok god taj stepen rasta privrednih aktivnosti ne bude 5%.

Zato je važno da mi kao društvo u kome imamo realne investicije pređemo na investicije zasnovane na znanju i inovacijama. Zato su dva osnovna karaktera formiranja ove vlade i dve teme koje su date u ekspozeu bile digitalizacija i inovacije. Zbog toga imamo i posebno ministarstvo za inovacije.

Nismo zaboravili ni populacionu politiku. Videli smo, na osnovu izlaganja ministarke Slavice Đukić Dejanović, da smo se zaista kao država u

protekle četiri godine ozbiljno bavili ovim problemom i mislim da za to sada postoji i podrška od strane Ministarstva finansija.

Mislim da nam set zakona koji smo danas imali da razmatramo – videli ste da oni idu u skladu i sa ovim rebalansom i sa Predlogom budžeta – daje mogućnost da Srbija ide u dobrom pravcu, putem visokog rasta. Samo uz pomoć tako visokog rasta Srbija može da ide napred, a samim tim i regionalna saradnja će ići u tom pravcu. Naravno da uvek na tom putu postoje veliki problemi i da te probleme morate da rešavate, ali kada imate velike izazove imate i velike mogućnosti da postignete visoke rezultate. Za to zaista veliku zahvalnost treba da odamo svi zajedno predsedniku Republike Srbije, naravno i premijeru Ani Brnabić, svim ministrima ali i svim onim ljudima koji rukovode budžetima koji su sastavni deo budžeta Republike Srbije.

Zašto ovo govorim? Zato što je bilo jako teško naviknuti ljude koji rade sa javnim finansijama da kontrola mora da postoji, da DRI može da uđe u svaku od institucija, da taj sistem interne kontrole, kontrola pre same kontrole, mora da postoji, jer samim tim štedite velika sredstva za državu i uvodite u red ne samo fiskalni sistem nego i način funkcionisanja tih institucija.

U danu za glasanje ceo ovaj set zakona SNS će sa zadovoljstvom prihvatiti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Tomić.

Hvala svim narodnim poslanicima na diskusiji danas.

Nastavljamo sa radom sutra u 10 časova.

(Sednica je prekinuta u 18.25 časova.)